

انجيل متى

و ابي زَمونَ يهوديَل تعبيد بينَ بابلِ.
12 بعد اَز تعبيد اِ بابلِ:

يُكنيا، بُوَ شِئَلتينيَل و شِئَلتينيَل، بُوَ
زروبابلِ بي.

13 زروبابلِ، بُوَ ابيهود،

ابيهود، بُوَ اِلياقيم،

و اِلياقيم، بُوَ عازور بي. 14 عازور، بُوَ صادوق،

صادوق، بُوَ اَخيرم،

و اَخيرم بُوَ اِليود بي.

15 اِليود، بُوَ العازار، العازار بُوَ مَتان،

و مَتان، بُوَ يعقوب بي. 16 يعقوب،

بُوَ يوسف ميردَ مريم بي.

که عيسي معروف و مسيح اَز اَو هَتَدي.

17 هر هُن، اَز ابراهيم تاگه داوت سَر يَك چورده

پشت و اَز داوت تاگه زَمون تعبيد اِ بابلِ، چورده پشت

و اَز زَمون تعبيد و بابلِ تاگه مسيح چورده پشت بين.

و دى هَتين عيسى مسيح

18 و دى هَتين عيسى مسيح هُن بي: مريم، دآ عيسى،

عقد كريا پياپي و نيم يوسف بي. اما قبل اَز يَ که اِگرد

يَك بيسن، ديار بي که مريم اَز روح القدس حامله بيه.

19 اَز وِر که ميردايِ يوسف، پياپي صالح بي و نيمگستي

اوازو مريم بُارى، هُن فيكر كيردى که بي دنگ اَز اَو چيا

بو. 20 اما وختي ابي چيلَ وِر نظر داشي، و پيگل يكي اَز

فرشتلِ خداوند هَتَ خاو اَو و وتي: «اي يوسف، كُر

داوت، اَز گيرتن زين وِرْت مريم زَلت نچو، چون که اِ جي

که نُوم لَمسي اَز روح القدس. 21 اَو كُر ماري دى که تو

شجرنومچه عيسى مسيح،

1

شجرنومچه عيسى مسيح،

كُر داوت، كُر ابراهيم:

2 ابراهيم، بُوَ اسحاق،

اسحاق، بُوَ يعقوب و

يعقوب، بُوَ يهودا و يرالي بي. 3 يهودا، بُوَ فِرص

و زراح بي و دآ تamar نُم داشي.

فِرص، بُوَ حِضرون.

و حِضرون، بُوَ رام بي، 4 رام، بُوَ عَميناداب،

عَميناداب، بُوَ نَحشون،

و نَحشون، بُوَ سَلمون بي. 5 سَلمون، بُوَ بوغز

بي. و دآ بوغز راحاب، نُم داشي.

بوغز، بُوَ عوبيد بي و دآ عوبيد روت نُم داشي،

عوبيد، بُوَ يَسا، 6 يَسا، بُوَ داوتِ پاتشاه بي،

و داوت، بُوَ سَليمون بي. دآ سَليمون

دُماترن زين اوريا بي.

7 سَليمون، بُوَ رُحبعام.

رُحبعام، بُوَ اَبِتا و اَبِتا، بُوَ آسا بي.

8 آسا، بُوَ يهوشافاط،

يهوشافاط، بُوَ يورام،

و يورام، بُوَ عُزَيَا بي.

9 عُزَيَا، بُوَ يوتام، يوتام، بُوَ آحاز،

و آحاز، بُوَ حِزِقيا بي.

10 حِزِقيا، بُوَ مَنسى، مَنسى، بُوَ اَمون،

و اَمون، بُوَ يوشيا بي.

11 يوشيا، بُوَ يَكُنيا و يرالي بي.

و آ آسارایی که نُوم مشرق دُاین نُوا نُوا آن مچیا تاگه سَر
آخَری! پلنگی جایی که طِلَف بی، هُوسیا. ¹⁰ وختی آن آ
آساری دین بی حد خوشی آ کرد. ¹¹ وختی نُوم مال هَتین
و طِلَف وگَرِد دآبی مریم دین، سَرَن رُو زمین نیان، آ طِلَف
پرسین. آسگَ صندوق چِل وُرُ واژ کرد و خِلاتی آژ طلا و
زاخ و جاچک تلِ پیشگشی آ کرد ¹² و چون که نُوم خاو
هُشتار دُواین که لا هیرودیس گِلنُ اَرِن دُما، آژ ری تِرِک
عازِم مملکتِ وُرَن بین.

هیواین و مصر

¹³ بعد آژ چیران مُوغَل، یَکی آژ فرشتلِ خداوند هَت
خاو یوسف و وتی: «هیزگر، طِلَف و دآهی هیزد و بیهُوا
مصر و پیمَن وِر تاگه خَوَر بَم ببینت، چون که هیرودیس
پاتشاه مینی طِلَف تاگه آ و بگشی». ¹⁴ آس یوسف شو
هیزگر، طِلَف و دآهی گرتی و چی مصر، ¹⁵ و تاگه زَمون
مردن هیرودیس پاتشاه مَن وِر، ئ آنجوم بی تاگه آ چی که
خداوند و زان هوشع پخمبر وُوتی و آنجوم پرسی که
«گُر وِرُم آژ مصر هِنام کرد.»
¹⁶ وختی هیرودیس زُستی که مُوغَل فنی دان، فز
عصبونی بی و آیملی کِل کردی تاگه کِل کُرل دو ساله و
کمتر آژ آ و که نُوم بیت لِحِم و کِل آ منطخه، جُور آرمونی
که مُوغَل معلُومون کرد، بگشِن. ¹⁷ آسگَ آ چی که ارمیا
پخمبر وُوتی، آنجوم بی که:

¹⁸ «دنگی آژ راهه مَرَسی گوش،

دنگ شُون و مَور و هیمن رُو گلنگی.

راحیل آرا اولی ماو گری

و نیمتی دلهای پیگری،

چون که دی نیان.»

گِل هُورِدِن و ناصره

¹⁹ بعد آژ مردن هیرودیس، یَکی آژ فرشتلِ خداوند نُوم
مصر هَت خاو یوسف ²⁰ وتی: «هیزگر، اول و دآهی هیزد
و بچوا سرزمین اسرائیل، چون که آنلی که مینی طِلَف

نُوم آو عیسی مَنین، چون که آو قوم وُرِی آژ گنال نجات
مه. ²² یان کُل گت تاگه آ چی که خداوند و زان اشعیلا
پخمبر و تپسی، آنجوم بُو که: ²³ «بایز حامله ماو گری
ماری دی

و نُوم آو مینَ عمانوئیل»

که و معنی 'خدا وگَرِد ایمیهِ'. ²⁴ وختی یوسف خَعرابی،
آ چی که فرشته خداوند و آو فرمون داویتی، آنجوم داتی
و مریم هُواستی. ²⁵ اما وگَرِد آو نُهوآت تاگه آو گُر وُرِی
آوردی دی؛ و یوسف نُوم آو عیسی نیاتی.

دیران مُوغَل

2 آس بعد آژ ئ که عیسی و زَمون سلطنت
هیرودیس پاتشاه، نُوم بیت لِحِم یهودیه هَت دی،
چن نفر آیم دُونا مُوغ که نُوم آسارشناسی ماهر بین
آژ مشرق زمین هَتون اورشلیم ² و پرسی: «هاکو آ پاتشاه
یهود که هَتیس دی؟ چون که آسار آو نُوم مشرق دیمون
و آرا پرسین آو هَتیمون.» ³ وختی هیرودیس پاتشاه ئ
شَنفقی آشفته بی، و کِل اورشلیم یژ وگَرِدی آشفته بین.
⁴ پس هیرودیس گِل ریشل کاهنلِ معبد یهود و ملال
تورات قوم هِنما کردی و آژ آن پرسیتی: «آ مسیحی که
هَتینی وعده دان! کو بایس بای دی؟» ⁵ جواو دا: «نُوم
بیت لِحِم یهودیه، چون که میکلا پخمبر در ای بار هُن
نُوساسی:

⁶ «تو ای بیت لِحِم که نُوم سرزمین یهوداین،

تو! نُوم فرموندل یهودا و هُوج

جوری کمترین نیان،

چون که آژ تو حکمرنی مای

که قوم م اسرائیل، شاوونی مک.»

⁷ آس هیرودیس مُوغَل هر آ بی کیشکی لاوژ هِنما کردی
و آژ آن پرسیتی که کی آ آسار ظاهر بیه. ⁸ آسگَ آتل
و بیت لِحِم کِل کردی، و آن وتی: «بچن و دخت مینی آ
طِلَف پگن. وختی آو پی یاتُ کرد، خَوَر بَن مین یژ تاگه بام،
پرسی. ⁹ مُوغَل بعد آژ شِنفین قِصِل پاتشاه، گتِن ری.

تعمید مه. ¹² آو شَن کَر وژی وَ دَس یری وَ خرمجا وژی پاک مَکِ وَ گنیم وژی نُوم امار جمع مَکِ، اما کَا وَگَرَد آگری که هرگس کور نماو، مَسِرَی.»

حُسلِ تعمیدِ عیسی

¹³ آسَ عیسی آژ جلیل هَت رُوا اُردن تاگه آژ دَس یحیی تعمید پِگری. ¹⁴ اما یحیی تَقلا دانی نُوا آو پِگری وَ آو وئی: «ئِ مَنِم که بایس آژ تو تعمید پِگرم، آسَ تو مایَن لام؟» ¹⁵ عیسی وَ یحیی وئی: «بیل ایسَ هُن بُو، آرا ایم دُورسَ یسَ که حکمِ خدَا کامل آنجوم بیْمون.» آسگَ یحیی راضی بی. ¹⁶ وختی عیسی تعمید گرتی، آزای آژ آو اِرَهت. هر آ وخت آسُمون گِئیریا وَ آو روح خدا دیتی که وَ قاوا گُموتری هَت هُوَار وَ رُو آو نیشتی. ¹⁷ آسگَ دنگی آژ آسُمون هَت که «یسَ گَر عزیزم که آژ آو فَر راضی ام.»

امتحون بِرِانِ عیسی

4 آسگَ روح القدوس، عیسی هدایت کِردی بیاون، تاگه ابلیس امتحون کیتی. ² عیسی نُوم بیاون چل روژ وَ چل شو رُوژی گرتی بعد آژ تموم بین اپی وخت وِسی بی. ³ آسگَ آو که امتحون مَکِ، لا عیسی هَت وَ وئی: «آر گَر خداین، وَ اپی کُچکَل فرمون ب تاگه بُون نون!» ⁴ عیسی وَ جواو وئی: «نُوم تورات نویسیای که: «انسون تَنیا وَگَرَد نون زنی نیه، بلکه وَ هر کَلومی که آژ دَم خدا مایِ دِر.» ⁵ آسگَ ابلیس آو بِردی نُوم شهرِ مقدَس اورشلیم، نیاتیر بِلنگ تیرین جلا معبد، ⁶ وَ وئی آو: «آر گَر خداین، وژت باور هُوَار، چون که نُوم زَبور نویسیای: «خدا آرا تو وَ فرشتَل وژی فرمون مه»

و

«آن تون رُو دَسَل مُورن،
ناخ پات بَیتر گُچکی.»

بین که بُکُشینی، مردن» ²¹ آسَ یوسف هیزگرت آول وَ دآهی گرتی وَ چن سرزمین اسرائیل. ²² اما وختی شِئفتی آژکلانوس جا بُاوی هیرودیس نُوم یهودیه حکومت مَکِ، زَل چتی وَر پِچو، وَ چون که نُوم خاو هُشتار گرتی، چن ولایت جلیل ²³ وَ شهری وَ نُم ناصره جاگیر بی وَ اپی چن گت تا کَلوم پِخمبزل آنجوم بُو که وَتون، موشَن بیبی 'ناصری'.

یحیی، رِبِی هُمَار مَکِ

3 نُوم آروژَل یحیلا تعمیددهنده ظهور کِردی. آو نُوم بیاون یهودیه موعظه مَکِردی وَ ² مونی: «نُوه گن چون که پاتشاهی آسُمون نَزیک بیه!» ³ ئِ هر آوَس که اِشعیای پِخمبر دربارہ آو موشی:

«دنگِ آو که آژ بیاون هاواز مَکِ:

”رِبِی آرا خداوند آماده کن!

وَ رِبِلِ آو هُمَار گن»

⁴ یحیی کِراسی آژ پشم شتر وَری بیتی وَ کمرینی جَرمین مَوسَتی کمری، وَ خوراکِ کَله وَ عسلی بیاونی بی. ⁵ مردَمَلِ اورشلیم وَ سرتاسر یهودیه وَ آژ گَل منطخه دورور رُو اُردن، گُن مَچیان لا آو ⁶ وَ گنالی وَر مَگرتون مل، نُوم رُوا اُردن وَ دَس آو حُسلِ تعمید مَگرتن.

⁷ اما یحیی وختی فَر گَسَل آژ شیخَلِ فِرَقَلِ فَریسی وَ صدوقی دیتی که مَهَتَن وَر که آو تعمید مباتی، وَ آن وئی: «ای خفی زادل! کی وَ هُم هُشتار دای تاگه آژ خَصَبی که نُوا رِبُون، بیهواین؟ ⁸ پس کارلی پِگن که نیشون ب تُوَه تون کِردی. ⁹ وَگَرَد وَرژون نُوشن ”بُاوَ ایم ابراهیم.“ چون که موشَم هُم، خدا مَتونی آژ اپی کُچکَل آوَللی آرا ابراهیم باری دی. ¹⁰ حتی هر ایسی ایژ تیش وَ ریشی دازل نیان. هر داری که ثمر حُو ناری، موری وَ نُوم آگر ماوژری.

¹¹ «مِ هُمَل آرا نُوه، وَگَرَد آو تعمید مَم؛ اما آو که بعد آژ مین مای قُواتی آژ م بیشتر وَ م حتی لایخ نیام که کِلاشلی جفت کم. آو هُمَل وَگَرَد روح القدس وَ آگر

20 آن هر آزای توژل وُرُ هیشِتَرِ جا و چن دُم آو. 21 هر ا جُورِ که عیسی و رپی وُرُی مَچیا، دو برا تَرِک یعنی یعقوب کُر زیدی و برایی یوحنا دیتی که وُگرد بُاؤ وُرُ زیدی نُوم قایخ بین و توژل وُرُ حاضر مَکِردن. عیسی آن یُرُ هینا کِردی و گِستی اژ تُرُ آو بچن؛ 22 آن هر آزای قایخ وُگرد بُاؤ وُرُ ول کِرد و اژ تُرُ آو چن.

شفا بیمازل

23 عیسی و سرتاسر جلیل مَکِردیا و نُوم عبادنگاه یهود مِلایِ میاتی، و مزگونا پاتشاهی اَسْمُونِ اَعْلُومِ مَکِردی و هر درد و مِرَضِ مردمِ شفا میاتی. 24 اَسَن دَنگِ مَعَجَزَلِ عیسی و سرتاسر سوریه پیچیا و مردمِ گِلِ بیمازلِ که و مِرَضِلِ جُورواجور و دردل دُچار بین، و هم یُرُ دیورَدَلِ و ایمیلی که تشنجی بین و فِلجَلِ، ماورِدَنِ لا عیسی و اَنَلِ شفا میاتی. 25 اَسگِ مردمِ فِرایی اژ منطخَلِ جلیل و دِکاپولیس و اژ شهر اورشلیم و یهودیه و اَلَا رُوا اُردن اژ تُرُ آو مَچیان.

موعظه سَرِ کوه

وختی عیسی ا مردمِ دیتی، اژ کوه چن بِلنگ و نِبِشت. 5 اَسَن شاگردلی لا آو هَین 2 و آو شروع و مِلای داین اَن کِردی و وُتی:

3 «حُشالَ فَخِرِیلِ نُومِ رُوحِ،

چون که پاتشاهی اَسْمُونِ

هین اَسَن.

4 حُشالَ عَزادازلِ،

چون که اَن دِلهائی مَکِرِن.

5 حُشالَ ایمیلی که اَرِم و سِرزیرِن،

چون که اَن زَمین و اِرث مُورِن.

6 حُشالَ اَنلی که اَرَا صالح بَران وِسی و

تینان،

چون که اَن سِرز مُون.

7 عیسی و آو جِواو داتی: «نُویزُ نُومِ توراتِ نوسریایِ که، «خداوند، خدالا وُرُتِ امتحونِ نَک.»

8 یِگَلِ تَرِ اَبلیسِ عیسیِ پِردیِ سَرِ کوهِ فِرِ بِلنگی و گِلِ مَمَلکتِلی دِنیا و شوکتِ اَنَلِ و آو نِشُونِ داتی 9 و وُتی: «اَر نُومِ بَکُانِ خاک و پِرسینِم، یانِ گِلِ مَمِ بِنیت.» 10 عیسی و آو وُتی: «بِجِواُ اَلَا ای شیطون! چون که نُومِ توراتِ نوسریای:

«خداوند، خدالا وُرُتِ پِرسِ

و تَنیا آو عبادتِ ک.»

11 اَسگِ اَبلیسِ آو ول کِردی و فرشتَلِ هَین، آو خدَمَتُونِ مَکِرد.

شروع خدمتِ عیسی نُومِ جلیل

12 وختی عیسی شِنَفَتی که یحیی گِرَتِن، گِل هُوردیِ منطخه جلیل. 13 اَسگِ اژ ناصره اِرَهَت، و چن گَفَرناحوم و ا وِر زَنَدگی کِردی. گَفَرناحوم و لا دریا جلیل و منطخه زبولون و تَفتالی بی. 14 اپی جُورِ کَلُومِ اِشعیا! پِخِمِبِرِ اَنجِومِ بی که وُتُوتی:

15 «سَرزَمینِ زبولون، سَرزَمینِ تَفتالی،

رپی دریا، ا دَسِ اُردن،

جلیلِ قومَل؛ 16 مردمی که نُومِ تَریکی زَنَدگی مَکِردن،

نورِ عظیمی دی،

رُوا اَن که نُومِ منطخه سارِ مِردنِ جاگِیرِ بین،

روشتایی گت.»

17 اژ اَرَمُونِ عیسی و موعظه، اپی پیغومِ شروع کِردی که: «نُوه گن، چون که پاتشاهی اَسْمُونِ نَزیکِ بیه!»

اولین شاگردلِ عیسی

18 وختی عیسی ا لا دریاچه جلیل رپی مَچیا، دو برا دیتی و تَمَلِ شَمعون، معروف و پطرس، و برایی اَندریاس، که توژنِ ماوِشَتِ دریا، چون که ماهیگِیرِ بین. 19 و اَن وُتی: «اژ تُرُ م بُورِن که هُمَلِ صِیادِ مردمِ مَگَم.»

بُو. ¹⁹ پس هر گس یکی آژ گوجرتین اِی حکمَل گم هَمیت پزنی، و گسَلِ تِرکِیژ هُنْ مِلاى ب، نُوم پاتشاهی آسْمون، گوجرتین و جَساق مای. اما هر گس اِی حکمَل و جا باری و اَنَل و گسَلِ تِرکِیژ مِلاى ب، آو نُوم پاتشاهی آسْمون، کِلنگ موشنی ²⁰ چون که و هَم موشم، تاگه صالح بِنِ اِن هَم بیزر آژ صالح بِنِ اِن مِلاى تورات و شیخِلِ فرقه فریسی ناو، هرگس نُوم پاتشاهی آسْمون نِمَجِیْتُون.

حَضَب

²¹ «سِنْفِیْتُونُ که و قدیمی تزل وِتِن، "آیم نَکْشِن، و هر گس آیم پِگشی، بایس محاکمه بو." ²² اما م و هَم موشم، هر گس نُوم رُو پرا وِزى عصبونی بو، بایس محاکمه بو؛ هر گس و پرا وِز "دُشمین" ب، سزایی یَس که و حضور شورا محاکمه بو؛ و هر گس و پرا وِز بوشی "شیت"، سزایی یَس که نُوم اِگِر جِنِم پِکْاِی. ²³ پس آر وختِ تقدیم کِردِن پِشگشی رُو فریونگه، ویرت هَت که پرات آژ تو جی و دل درى، ²⁴ پِشگشی آت و پا فریونگه بیل جا و اول پِچو وگِرد پرات دوسى ک، آسگ بوری و پِشگشی آت تقدیم ک. ²⁵ وگِرد شاکى وِرت که تون موری محاکمه، تاگه حالو وگِردى نُوم رین، صُل ک، ناخ تو، بیه دَس قاضی، و قاضی تو بیه دَس یِگبُون و پِکْاِین زَنَد. ²⁶ حقیقتن، و بیئت موشم که تاگه قُرِن آخِری نِی اِن، آژ زَنَد نِمایِن دِیر.

خِزى

²⁷ «سِنْفِیْتُونُ که وِتِن، "زنا نَک." ²⁸ اما م و هَم موشم، هر گس و چِم خِزى و ی رُنی چِم باوِزى، جاوِرجا نُوم دل وِزى وگِرد آو زنا کِردِیسى. ²⁹ پس آر چِم راست، تو ماوِزى تِر گناه، آو بار دِیر و هاوا دِتی، چون که آرایت بیزر که شقی آژ بدنت نابود بو تاگه ت که گلی بدنت پِکْاِ آ جِنِم. ³⁰ و آر دَس راست، تو ماوِزى تِر گناه، آو بُر و هاوا دِتی، چون که آرایت بیزر که شقی آژ بدنت نابود بو تاگه ت که گلی بدنت پِکْاِ جِنِم.

⁷ حُشال آتلی که رَحَم دِرن،

چون که و آن رَحَم ماو. ⁸ حُشال

آتلی که دَلُون پاک،

چون که آن خدأ مُون.

⁹ حُشال آتلی که صُلَن مه،

چون که اوللِ خدا و بیئون

موشن.

¹⁰ حُشال آتلی که آرا خاطرِ صالح

بیئون آزار مُون،

چون که پاتشاهی آسْمون هِنِ آتس.

¹¹ «حُشال هَم، وختی که مردم آرا خاطر م، دُشمین بِنِ بیئون، و هَم آزار پِرسین و هر قِصَن گئی، ! دُزو پِنز ملئون. ¹² خوشی آ شادی گن چون که آجرئون نُوم آسْمون فری. چون که هر اِی جُور پِخمِزلی که دُماتِر آژ هَم بین، آزار دان.

نور و حُوا

¹³ «هَم حُوا دنیایت. اما آر حُوا خاصیتی آژ دَس ب، چو متونی ! دُواره طُم حُوا ب؟ دِی درد نِمِری پِخِر آژ ت که هاوا بَنِگِری و بوأ لَح سا مردم.

¹⁴ «هَم نور دنیایت. شهری که و سِر کوه اِی آوِتِن، نِمْتُون فُوم گئی. ¹⁵ هُوج گس گِردسوزی روشن نِمِک تاگه آو زِیر سَپوشی پِنی، بلکه آو و چراخْدن میلی تاگه نوری و گلی آن که نُوم مالین، پِکْاِی. ¹⁶ پس بیلین نور هَم رُو مردم پِکْاِی تاگه کارلِ حُوتو بُون و عَزت بِن، بوأ هَم که نُوم آسْمون.

و آنجوم رسین شریعت

¹⁷ «فِکِر نَگن که هَیَم تاگه تورات و دَس نِویسِلِ پِخمِزِل باطل گم؛ نَهَیَم تاگه اَنَل باطل گم، بلکه هَیَم تاگه اَنَل دُورس آنجوم بَم. ¹⁸ چون که حقیقتن، و هَم موشم، تاگه آسْمون و زمین آژ بین نِچو، نقطه، باگه همزه اِی آژ تورات نِمِکْاِی، تاگه ت که گُن آنجوم

دعلا خیر گن،⁴⁵ تاگه بُاؤ وژئون که نُوم آسمون، آوَلل بُویتون. چون که آو هوارِ وژی و آیملِ گن و خُوا ماوژی و وارو وژی و آیملِ عادل و ظالم ماواری.⁴⁶ چون که آر تئیا آنل دوس بُاریئون که هَمَل دوس دین، چ آجری درینون؟ مگر حتی خراجگیزلِ هُن نمکن؟⁴⁷ و آر تئیا و برالِ وژئون سلام کیئون، چ خُواپی بیشترِ آژ آیملِ تِرک درینون؟ مگر حتی قوملِ بت پَرس یژ، هُن نمکن؟⁴⁸ پس هُن کامل بوان هُن که بُاؤ آسمونی هُن کامل.

کمک کردن و محتاجل

6 حاواسئون بو که کارل خُونون نُوا چَمَل مردم و جا ناریت، و اپی نیت که هُن بوانین، وگر نه و لا بُاؤ وژئون که نُوم آسمون، آجری نیت.² «پس وختی که و آیم مُحتاجی کمک مکیئون، جار نن، هُن که ریاکارل نُوم عبادتگاه و کوچل مکن تاگه مردم آژ آن تعریف یکن. حقیقتن، و هُن مُوشم، آن آجرِ وژن گرتن.³ پس تو وختی و آیم مُحتاجی کمک مکیاین، هُن ک که دس چپت آژ آچی که دس رایست مک، باخوَر ناو،⁴ تاگه کمکی که مکیاین نُوم خفا بو؛ آس بُاؤ آسمونی تو که خفا مُونی، و بیئت آجر مه.

دعا

5 «وختی که دعا مکیاین، چو ریاکارل ناو که دوس دین نُوم عبادتگاه ا سَر کوچل بوسن، دعا گن تاگه مردم آنل بونن. حقیقتن، و هُن مُوشم، بان آجرِ وژ گرتون.⁶ اما تو، وختی که دعا مکیاین چچوا اتاخِت، دَر بَان و لا بُاؤ وژت که نُوم خفا، دعا ک. آسگ بُاؤ آسمونی تو که خفا مُونی، و بیئت آجر مه.

7 «هم یژ، وخت دعا کردن، پسرِه وِرَدلِ بی خود نوشن، هُن که قوملِ بت پَرس مکن، چون که لا وژ فیکر مکن آر گراگر وِرَد بوشن، دعال قبول ماو.⁸ پس چو آن نُوان، چون که بُاؤ آسمونی هُن قبل آژ سی که آژ او پئون، احتیاجلئون مرنی.

طلاح

31 هم یژ نُوم تورات وِتِن که "هر گس ژن وژی طلاح ب، بایس و آو طلاح نُومچه ب." 32 اما م و هُن مُوشم، هر گس ژن وژی بخیر آژ خیزی کردن آرا چی تِرک طلاح ب، بایس و بانی زناکار بین آو ماو؛ و هر گس ژنی بوازی که دُماترن طلاح گرتیسی، زنا مک.

قسم

33 «هتی شِنَفِتئون که و قدیمی تزل وِتِن، "قسم دُرو نر، بلکه بایس و سَر قسمی که و خداوند هُورِدِت بَمینن. 34 اما م و هُن مُوشم، هر گس قسم نریئون، نه و آسمون چون که تختِ خدا،³⁵ و نه و زمین، چون که قرش ژیر پلا آوسن، و نه و اورشلیم، چون که شهر آ پاتشاه گینگ سن.³⁶ و سَر وِرِت یژ قسم نر، چون که نمئونین حتی ی موپی، اسپی یاگه سی یکاین.³⁷ پس "۱" هُن "۲" بو و "نه" هُن "نه" بو، چون که بیشترِ آژ سی آژ سَر.

تخاص

38 «هم یژ شِنَفِتئون که وِتِن، "چم ا جلا چم و دِنو ا جلا دِنو." 39 اما م و هُن مُوشم، و نُوا آیم سَر بوسن. آر گسی سبلی پرگش کِردی نُوم روت، رو تِرک یژت بگِیردِن لا آو.⁴⁰ و هر وخت گسی پتی اژنِت شکایت کب و کرایست اژنِت بگری، گت یژت بت بیی.⁴¹ آر سرواز رومی و بیئت دستور ب باری هزار گز یکیشین؛ تو دو هزار گز آو یکیش.⁴² آر گسی آژ تو چی پتی که فَر و بیی مُحتاج، ببه بیی و آژ گسی که آژ تو قرت متی، و بیی ب.

دشمنیت محبت ک

43 «شِنَفِتئون که وِتِن، "هُمسات دوس بُار و اگرد دشمنیت دشمنی ک." 44 اما م و هُن مُوشم دشمنلِ وژئون دوس بُارِن و آرا آن که هَمَل اذیت مکن،

9 «پس هُمْ هُنَّ دَعَا كُن:

«ای بُأَوَا اَيَمَّ كَه نُومِ اَسْمُونِيْنَ،
نُومِ تَو مَقْدَسِ بُو.

10 پاتشاهي تو باي.

خواس تو، هُنَّ كَه نُومِ اَسْمُونِ اَنجُوْمِ مُو،
رُو زَمِيْنِ يَزْ اَنجُوْمِ بُو.

11 نوِي رِزْقِي وَ رُوْزِي اَيْمَلِ اَيْمِرُوْزِ بِيَه بِيْنِيْمُوْن.

12 قَرْتَلِ اَيْمِ بَبَشَخِ،

هُنَّ كَه اَيْمِ يَزْ قَرْتَدَازَلِ وِزْمُوْنِ مَبَشَخِيْم.

13 و اَيْمَلِ نُومِ اَمْتَحُوْنِ نَاوَزْ،

بَلَكِه اَزْ شَرِّ خِلَاصِيْمُوْنِ كَ، چُون كَه پاتشاهي

وَ قَدْرَتِ وَ عَزَّتِ، تَاگَه اَبَدِ هِيْنِ تُوْنِ.

14 چُون كَه اَرِ خَطَالِ مَرْدَمِ بَبَشَخِيُوْنِ، بُأَوِ اَسْمُوْنِي

هُمِ يَزْ، هُمَلِ مَبَشَخِي. 15 اَمَّا اَرِ خَطَالِ مَرْدَمِ تَبَشَخِيُوْنِ،

بُأَوِ هُمِ يَزْ خَطَالِ هُمِ نِيْمَبَشَخِي.

رُوْزِي

16 «وَخْتِي كَه رُوْزِي مَكْرِيْنُوْنِ، چُو رِيَاكَزَلِ پَرَجِ شَرْتِ

نَاي، چُون كَه اَنْ پُتْ رُو مِيْنِ يَكِ تَاگَه لَا اَيْمَلِ تَرِيَكِ،

وُزْنِ رُوْزِي دَارِ نِيْشُوْنِ بِيْنِ. حَقِيْقَتَنْ، وَ هُمِ مُوْشِيْمِ، كَه اَجْرِي

وُزْنِ كِرِيُوْنِ. 17 اَمَّا تُو وَخْتِي رُوْزِي مَكْرِيْنِ، رُوْنِ بِيْمَالِ سَرِي

وِزْتِ وَ رُو وَزْتِ پَشُوْر، 18 تَاگَه اَرَا اَيْمَلِ تَرِيَكِ دِيَارِ نَاوِ كَه

هَابِيْنِ رُوْزِي، بَلَكِه اَرَا بُأَوِ اَسْمُوْنِي تُو كَه نُومِ خَفَا. اَسَنْ

بُأَوِ اَسْمُوْنِي تُو كَه خَفَا مُوْنِي، وَبِيْنِتِ اَجْرِي مِه.

گَنْجِ نُومِ اَسْمُوْنِ

19 «رُو زَمِيْنِ گَنْجِ جَمْعِ نَكَنْ، جَابِي كَه پُوْتِ وَ زَنْگِ،

ضِرْدَ مَرَسِي وَ دُزَلِ مَانِ نُومِ وَ اَوِ مُوْرِنِ. 20 بَلَكِه گَنْجِ

وِزْتِ، نُومِ اَسْمُوْنِ جَمْعِ كَ، اِ وَرَ كَه پُوْتِ وَ زَنْگِ ضِرْدِ

نِيْمَرَسِي وَ دُزَلِ نِيْمَانِ نُومِ وَ اَوِ نِيْمُوْرِنِ. 21 چُون كَه هَرِ جَا

گَنْجِ تُوْنِ، دَلِي تُوْنِيْزْ وَرَسِه.

22 «چَمِ، چَرَاخِ بَدَنْ. اَرِ چِمْتِ سَالِمِ بُو، كَلِي بَدِنِيْزْتِ

رُوْشَنْ مَاو. 23 اَمَّا اَرِ چِمْتِ گَنْ بُو، تَرِيَكِي كَلِي بَدِنِيْتِ

مَكْرِي. پَسِ اَرِ نُوْرِي كَه نُومِ تُوْنِ تَرِيَكِي، چِ تَرِيَكِي كَلِي گِيْنِكِي

كَ!

24 «هُوْجِ كَسِ نِيْمُتُوْنِي دُو اَرِبَابِ خَدْمَتِ كِ، چُون كَه

يَاگَه اَزْ يَكِي بَدِ مَانِي وَ اَيَكِي دُوْسَ مُوْرِي، وَ يَاگَه كِيِيُوْنِ

فَدَا يَكِي مَاو وَ يَكِي تَرِيَكِ خَوَاَزِ مَكِ. نِيْمُتُوْنِيُوْنِ هَمِ نُوْگَرِي

خَدَا بُوِيْتُوْنِ، هَمِ نُوْگَرِي پُوْل.

دَلِ هُوْلِ نِيُوْنُوْنِ

25 «پَسِ وَ هُمِ مُوْشِيْمِ، دَلِ هُوْلِ زَنْدِگِي وَزْتِ نُوَانِ كَه

چِ بَرِيْتِ، يَاگَه چِ بِنُوْشِيْتِ، وَ نَه دَلِ هُوْلِ بَدِنِ وَرْتُوْنِ كَه

چِ يَكِ اَيْمُوْنِ وَرْتُوْنِ. مَرِ زَنْدِگِي اَزْ خُوْرَاكِ وَ بَدِنِ اَزْ كِرَاسِ

مِهْمِتَرِ نِيَه؟ 26 مَلُوْرَلِ اَسْمُوْنِ سِيْلِ گَنْ كَه نَه مَكَارِنِ وَ

نَه دِرُوْ مَكَنْ وَ نَه نُومِ اَمَارِ جَمْعِ مَكَنْ وَ اِي حَالِ بُأَوِ

اَسْمُوْنِي هُمِ وَ اَنْ رُوْزِي مِه. مَرِ هُمِ فَرِ بَارَزَشْتِرِ اَزْ اَنْ

نِيْتُوْنِ؟ 27 كِيَه اَزْ هُمِ كَه بَنُوْنِي وَگَرِدِ دَلِ هُوْلِي، سَاتِي وَ

عُمَرِ وِزِي اِضَاْفَه كِ؟

28 وَ اَرَاچِ اَرَا لِبَاسِ وَزْتِ دَلْتُوْنِ هَا هُوْلِ؟ كَلَلِ بِيَاوِنِ

سِيْلِ گَنْ كَه چُو كَلِي گَنْگِ مُوَانِ؛ نَه زَحْمَتِ مَكِيْشِيْنِ وَ نَه

مَرَسِيْنِ. 29 وَ اِي حَالِ وَ هُمِ مُوْشِيْمِ كَه حَتِي سِيْلِيْمُوْنِ

پَادِشَايِيْزْ وَ كَلِي شُوَكْتِي چُو يَكِي اَزْ اَنْ هُنَّ لِبَاسِلِ قَشْنِكِي

نَكْرِدِي وَرِي. 30 پَسِ اَرِ خَدَا عَلِيْفِ بِيَاوِنِ كَه اَيْمِرُوْزِ هَسِ

وَ صُو نُومِ تَنُوْرِ مَكْ اِي، هُنَّ مَبُوْشِيْنِي، مَرِ هُمَلِ، اِي سُسِ

اَيْمُوْنَلِ، بِيْتِرِ اَزْ كِ نِيْمَبُوْشِيْنِي؟

31 «پَسِ دَلِ هُوْلِ نُوَانِ وَ نُوشِنِ چِ بَرِيْمِ يَاگَه چِ بِنُوْشِيْمِ

وَ يَاگَه چِ يَكِ اَيْمُوْنِ وَرِيْمُوْنِ. 32 چُون كَه قَوْمَلِ بَتِ پَرَسِ وَ

ربی حیات

13 «اَز دَر تَنگ بُورَن نُوم، چون که وشاأ آ دَر و پین آ رِبِی که آخِرِی مَرَسِی نَابُودِی، و فَر گِشَل هَن، که ماَن نُوم آو. 14 اما تَنگ آ دِر و سَخَت آ رِبِی که آخِرِی مَرَسِی زَنَدِگی، و گِشَلِی که آو پِی با کِرِدَن گِین.

دار و ثمری

15 «اَز پِیخِمَزَلِ فُلاوی دوری گِن. اَن وَ نَباسِ می ماَن لا هَم، اما باطنون گرگی دَرَنَدَن. 16 اَنَل اَز ثمرلُ مَشناسِیئون. آیا انگوار اَز پته خار، و آنجیل اَز گیاه مَچِن؟ 17 پس هر ای جُور، هر دار خُو ثمرِ خُوأ مه، اما دار گِن ثمرِ گِن مه. 18 دار خُو نِمَتُونِی ثمرِ گِن پ، و دار گِنِی نِمَتُونِی ثمرِ خُو باری. 19 هر داری که ثمرِ خُو ناری، مُورِری و نُوم اَگِر مَکِ ای. 20 هر ای جُور، هَم اَنَل اَز ثمرلُون مَشناسِیئون.

شاگردلِ حقیقی مسیح

21 «نه هر گس م "ای آقا، ای آقا" هِنَا کِ نُوم پاتشاهی آسْمُونِ مَچو، بلکه آو که خواسِ بُاوم که نُوم آسْمُونِ وَ جا باری. 22 نُوم آ رورُ فَر گِسل وَ مِین موشِن: "ای آقا، ای آقا، مَر وَ نِم تو نُبوت نِکِرِدْمُون؟ مَر وَ نِم تو دِیول نِکِرِدْمُون دِرِر؟ مَر وَ نِم تو معجزلِ فِرایی آنجوم نیایمُون؟" 23 اما وَ آن موشِم، "هرگس هَمَل نَشناسِیام. اَز م دورتِر بوسِن، ای گِن کارل!"

معمار دونا و معمار نادُن

24 «پس هر گس ایی فِصلِ مِین بَشِنوایی و اَن عمل ک، چو پیا دُونایی ک که پِا مائی رُو گُچک آوشتی. 25 آسگ که وارو واری و لف گت رپی و واگِر هت و زور آوشتی مال، خِراو نوی، چون که پِایی رُو گُچک

پِی هُن چِتلی کِن، اما بُاوَ آسْمُونِی هَم مَرُنی که وَ کَلِ یان مُحْتاجِیئون. 33 بلکه اول پِی پاتشاهی خدا و عدالتِ آوَ بُوئون، آسگ کَلِ ایی چِتلی رُ وَ هَم مَن. 34 پس دل هولی صو نُون، چون که صو دل هولی وِزی دِری. سَخَتِلی ایمرورُ آرا ایمرورُ بَس!

قضاوت نِکِرِدِنِ آیتلِ تِرک

7 «قضاوت نِگن تاگه وَ هَم بِز قضاوت ناو. 2 چون که هر آ جُور که گِسل تِرک قضاوت کیئون، آرا هَم بِز قضاوت ماو، وَ آ پِیمونه که مِی مِینت، آرا هَم بِز مِی مِین. 3 اراجِ پِر کَأ وَ چِم پِرات مُونِین، اما اَز تِیرچوبِی که نُوم چِم وِزت دِرین غافلین؟ 4 یا چو مَتُونِین وَ پِرات بُوشِن، "بیل پِر کَأ اَز چِمِت بارمِ دِرِر،" وختی که تِیرچوبِی نُوم چِم وِزت دِرین؟ 5 ای رِیاکار، اول تِیرچوَأ اَز چِم وِزت اِرا، آسگ بِیتر مُونِین تاگه پِر کَأ اَز چِم پِرات بارینِ دِرِر.

6 «آ چی که مقدَس، وَ سِگلی ول نِن و مِروارِیدِل وِزت نُوا خوگَل ناوژن، ناخِ اَنَل لَخ سا گِن و گِل بارِن و حمله گِن هَم.

بُتو، بَجورِن، پِکوایت

7 «بُتو، که وَ هَم مَن؛ بَجورِن، که پِی یا مِکِیئون؛ پِکوان، که دَر اِ رُوئون مَگوشِری. 8 چون که هر گس پِتی، وَ دَس ماری و هر گس بَجوری، پِی یا مِکِ و هر گس پِکواپی، دَر اِ رُوپی مَگوشِری. 9 گمی اَز هَم آر گری اَز آوَ نون پِتی، گُچکی مته بی؟ 10 یاگه آر ماهی پِتی، ماری مته بی؟ 11 ایسک آر هَم که بد ذاتیئون، مَرُنیئون که چُو وَ اوللِ وِزتون خِلاتی خُو بیئون، چنی بِشِیرِ بُاوَ هَم که نُوم آسْمُونِ وَ اَنلی که اَز آوَ پِا، چِتِلِ خُو مَتِشِخی. 12 پس وِگِرِد مردم آ جُور رفتار گِن که مِئُو وِگِرِد هَم بِز هُن رفتار گِن. بَس خِلاصه تورات و نِوشِتلِ پِیخِمَزَلِ.

و يعقوب و سري سفره منيشن،¹² اما اولل اي پاتشاهي مكاَن نُم تربيكي، جايي كه گري و دنو ريچي آ.»¹³ آسگ عيسي و افسر و تي: «بچوا! جور ايمونت و تو بن.» و آزاي خدمتكار او شفا گرتي.

عيسي فَر گسَل شفا مه

¹⁴ وختي عيسي چي مال پطرس، هسور پطرس ديتي كه توأ كِردِي و گتِي تو جول جا.¹⁵ عيسي دسي آرَن گرتي و توأ او قَطع بي. آسگ هيزگرت و شروع كِرَد خدمت كِردن.¹⁶ وختِ هوار زرده، فَر گسَل از ديورَدَل لا عيسي آورْد و او و كلوم وژ روخل گن از آن كِردِي دير و گل بيمارَل شفا داتي،¹⁷ هُن پيشگويي اِشعيا پيخمبر و انجوم رسي كه:

«او ناخوشي ايمَل از رو ايم هيزداني
و مرَصَل ايمَل از ايم دور كِردِي.»

خيمَتِ پِروِي از عيسي

¹⁸ وختي عيسي ديتي جمعيتِ فِرابي دورِي گِرتُون، امر كِردِي: «بچيم آ لا درياجه.»¹⁹ اسن يكي از ملال تورات هت لا او و وتي: «اي اُستاد هر جا بچين، مام دُمت.»²⁰ عيسي جواو داتي: «روال لون دِرن و ملورَل يژ لون، اما گر انسون، جلا سر نيان نري.»²¹ يكي از شاگردَل و او وتي: «اي آقا، اول اجازه بيه م تاگه بچم لا باؤم و وختي باؤم مرد و او خاكم كِرد، اسن بام لا تو.»²² اما عيسي و او وتي: «از تُر م بُوري و بيل مردتل، مردتل وژ خاك گن.»

اِرم كِردِن طوفِ دريا

²³ آسگ عيسي سوار قايجي بي و شاگردَل يژ از تُر او چن.²⁴ و يگل طوف سختي هت، جوري كه نزديك بي موخل قايج غرق كِ. اما عيسي خاو بي.²⁵ آسگ شاگردَل هِتَن خَعُر كِرد و وتين: «اي آقا، نجاتمون پ! چي تمَي از بين بچيم!»²⁶ عيسي جواو داي: «اي گم

بي.²⁶ اما هر گس اي فِصل من بيشنواي، و ا آن عمل نكي، چو پيا نادني ميميني كه پيا مالي، رو شين اوستي.²⁷ وختي وارو واري و لف گت ربي و واگِر هت و زور اوشئي مال، خِراو بي، و خِراوي او فِر بي!»

²⁸ وختي عيسي اي فِصل تموم كِردِي، مردم از ملای داتين او بلاجويي ا هت،²⁹ چون كه چو ايمَل صاحوا قدرت و اختيار، ملای مياي، نه چو ملال تورات.

شفا پيا جُذامِي

8 وختي عيسي از كوه هت هوار، مردم فِرابي از پي او گتِن ربي.² و اي وخت پياي جُذامِي لا او هت و نوپاي رُني داتي و وتي: «اي آقا، ار پت متونين شفاف بين.»³ عيسي دس وژ ديريژ كِردِي، دس نيائ قِ او، وتي: «ميم؛ شفا يگرا!» آزاي، ا پيا از جُذام شفا گرتي.⁴ آسگ عيسي و او وتي: «حاواست بو كه از اي چي و گسي چي نوشين، اما بچو وژت و كاهن معبد نيشون پ و پيشگشي كه موسي امر كِرديسي، تقديم ك تاگه آرا آن شهودي بو كه تو شفات گرتي.»

ايمُون افسرِ رومي

⁵ وختي عيسي هت نُم شهر گفَرناحوم، افسري رومي هت لاپي ا و لالَك لاک⁶ و او وتي: «اي آقا، خدمتكارم فلج نُم مال هوسياي و فِر غذاؤ مكيشي.»⁷ عيسي و او وتي: «م مام و او شفا تم.»⁸ افسر جواو داتي: «اي آقا، لايج نِام كه ژير چارچو مال م باين. فَخَط قِص اي بوش كه خدمتكارم شفا مگري.»⁹ چون كه م وژم پياي كم ژير فرمون. سروازل يژي ژير فرمون وژم دِرم. و يكي موشم «بچو،» مچو و يكي تريك موشم «بوري،» ماي. و غلام وژم موشم «ئي پك،» هر آ كار مك.»¹⁰ عيسي وختي فِصل او شِنفتي، مات من و ا گسلي كه از پشت سري مَهَتِن، وتي: «حقيقتن، و هُم موشم، هُن ايموني حتى نُم اسرائيل يژ نيائيم.»¹¹ و هُم موشم كه فِر گسَل از اشرق و مشرق مان و نُم پاتشاهي اِسمُون وگرد ابراهيم، اسحاق

ایمونل، اراج هُن زَلتُ چچ؟» آسگ هیزگرت و تشر داتی و آ و موجلِ دریا و گُن آرین گِرت. ²⁷ آ پیال حیزن آژ یک تریکی پرسین: «ئی دی کیه؟ که حتی و آ و موجلِ بژ آژ آو فرمون مَورن!»

کُماین آسوتز: ى که «گنالت بَشخریای،» یاگه «هیزگر ربی بچو»؟ ⁶ ایسن تاگه پرنیت که کُر انسون رُو زمین ایی قدرت و اختیارِ یری تاگه گنالت بَشخشی» - و فِلج وِتی: «هیزگر، جولجات جمع کَ و بچوآ مال.» ⁷ آ پیای هیزگرت و چچ مال. ⁸ وختی مردم ایی چچ دی، زَلن چی و خدایِی که هُن قدرت و اختیاری و انسون داسی، عَزت دان.

پیروى مَتَّى

⁹ وختی که عیسی داستی آژ وِر مَچیا، پیایِی دیتی مَتَّى نُم که نُم دکه نُوشو. و آ وِتی: «آژ تَر م بوری!» مَتَّى هیزگرت و آژ تَر آ وِتی.

¹⁰ هُن که عیسی نُم مال سَر سفره نُوشو، فز گسل آژ خراجگیزل و گناکازل هَین و اگرد عیسی و شاگردلی هُم سفره بین. ¹¹ وختی شیخل فرقه قریسی ى دین، و شاگردلی آ وِتی: «اراج اُستادِ هُم وگرد خراجگیزل و گناکازل نوَن مری؟» ¹² وختی عیسی ى شَفتی، وِتی: «مریضیلن که طبیبین مه، نه ایملِ سالم. ¹³ بچن و معنی ایی کَلوم بَقهیم که ”رحم پَسَن مَکَم نه قریونی.“ چون که م ارا دنگ کِردن ایملِ صالح نَهْتَم، بلکه هَیم تاگه گناکازل دعوت کم.»

سؤال ارا رُوژی

¹⁴ آسگ شاگردلی یحیی هَین لا عیسی وِتی: «اراج ایم و قریستل رُوژی مَکَریم، اما شاگردلِ تو رُوژی نَمگرن؟» ¹⁵ عیسی و آن جواو داتی: «مَگر ماو میمُونلِ سور تاگه زَمونی که ذِما وگرد آنس، عزا بَگرن؟ اما وختی مای که ذِما آژ آن مَگری، آ وخت، آن رُوژی مَگرن. ¹⁶ هُوچ گس چنسِ نُو و کِراسِ گونِ گیت نَمک، چون که تیک آژ کِراسِ جیا ماو و تیر مِیری. ¹⁷ و هم بژ شِراو نُو و مَشگِل

شفا دو پیای دیو زده

²⁸ وختی که عیسی و سرزمین جَدربِل، آلا آو رسی، پتی بیه دو پیای دیو زده که آژ فُرسون مَهَینِ یرر. آ دوا آخَن وَحشی بین که هُوچ گس نِمَنُونستی آژ آ رپی رد بو. ²⁹ آن هاوار کِردن: «تو چکار درین ایم، ای کُر خدا؟ یعنی هَتهین ایر تاگه نُواتر آژ وختِ و عده غذاومون باین؟» ³⁰ گمی دورتر آژ آن گله کِلنگی آژ خوگل داشتن خوراکن مهورد. ³¹ دیول لالکین عیسی وِتی: «آر مت تارمُون بکِاین، نُم گله خوگل کِلمون ک.» ³² و آن وِتی: «بچن!» پس دیول چن یرر و چن نُم خوگل، و گلی گله آژ لیژنی تپه هیواین نُم دریاچه، و نُم آو نوپن. ³³ آنلی که متجی خوگل میان هیواین، چن نُم شهر و گلی ایی چیل، مخصوصن آ چی که آرا آ دیو زدل گت، وازگفت کِرد. ³⁴ آسگ گلی مردم شهر آرا دین عیسی هَین و وختی آون دی، لالکین آو که منطخه آتل بیل جا بچو.

شفا پیای فِلج

9 آسگ عیسی سوار فایح بی و چی آ لا دریاچه، نُم شهر وژی. ² آس پیای فِلجی که نُم جولجایی گت آ لا، آوردن لای. عیسی وختی ایمون آن دیتی و پیای فِلج وِتی: «دلت قایم بو، رول، گنالت بَشخریای!» ³ نُم ایی وخت، بعضی آژ ملالِ تورات لا وُرُن وِتی: «ای پیای کِفر موشی.» ⁴ عیسی که فیکرل آن مَزِنستی و آن وِتی: «اراج فیکرل گن و دلت ربی میئون؟» ⁵ وِتی

چی هرگس نُوَم اسرائیل نَوِي!«³⁴ اما قریستیل ویتن: «آو دیول و یاری رئیس دیول مکِآ دِرر.»

کِشْتَل فری کارگر گم

³⁵ عیسی چی نُوَم کُل شهرل و آبادیل، نُوَم عبادتگاهه آن مِلاى میاتی و مزگونا پاتشاهی خدا اِعلُوم مَکِردی و هر درد و مِرَضَ شفا میاتی.³⁶ وختی مردم فرایی دیتی، دلی و حالِ آن سِزیا، چون که چُو کاورلی بی شاؤن، پَریشُون حال و بیچاره بین.³⁷ پس و شاگردلی وتی: «کِشْت فری، اما کارگر گم.»³⁸ پس، از صاحبو کِشْتَل بیئون کارگرل آرا دِرُو کِشْتَل وِژی ر ک.

مأموریت دوازه رسول

10 آسگ عیسی دوازه شاگردی هِنَا کِردی لا وِژ و قدرت و اختیار داتی آن تاگه روخل گن، تار بگن و هر درد و مریضی شفا بن.² تِس نَمَلِ دوازه رسول: اَوّل، شَمعون معروف و پطرس و برایی آندریاس؛ یعقوب کُر زیدی و برایی یوحنا؛³ فیلیپس و بَرْتولما؛ توما و مَتّا جِراجگر؛ یعقوب کُر خلفای و تَدای؛⁴ شَمعون فدایی و یهودای آسخریوطی ایی که عیسی دای دَس دشمن.⁵ عیسی ایی دوازه نفر کل کِردی و آن وتی که: «ا لا کَسلی که یهودی نِان نَچِیئون، و هَم بِژ نَچِیئون نُوَم هُوچ گم آژ شهرل سامریل،⁶ بلکه بَچَن لا کاورل گم بیه قوم اسرائیل.⁷ وختی که مَچِیئون، ایی پیغوم مزگونا بن که پاتشاهی آسْمُون نَزیک بیه.⁸ بیمارل خُو گن، مِردیل زنی گن، جُذامیل شفا بن، دیول تار گن. مِفت گِرتئون، مِفت بِژ بن.⁹ هُوچ سِکه طلا یاگه نقره یاگه مس و قِث نَاین و نَاین گِرد وِژئون¹⁰ و آرا سَفَر، کولنجه یاگه کراس ایضای یاگه کُوش یاگه گُوچون هیزنن؛ چون که رُوژی کارگر حَقسی.¹¹ و نُوَم هر شهر یاگه آبادی که مَچِیئون، آیمی لایخ پی یا گن و تاگه وختی که هایئون وِژ، نُوَم مالی پِمین.¹² وختی نُوَم آ مال مَچِیئون، «سلام گن.»¹³ آر آ مال لایخ بُو، صُل

کُون نِمِرشین، چون که مَشگَل مِیرن و شِراو مِرشِی و مَشگَل آژ بِن مَچَن. شِراو نُو نُوَم مَشگَل نُو مِرشِین تاگه هر دِک سالم پِمین.»

زنی کِردنِ ی دت و شفا ی زن

¹⁸ هُن که عیسی آرا آن ایی قِصَل مَکِردی، یَکی آژ رِئِسلَ هَت لا آو و نُوای زنی دایی و وتی: «دِیم هر ایسَ مِرد. ولی هَتی بوری و دَس وِژت بِن رُو آو که زنی مُو.»¹⁹ عیسی هیزگرت وگِرد شاگردل وِژ اِگرد آو چی.²⁰ و آ وخت، زنی که دوازه سال آژ خونریزی رنج مَکِشاتی، آژ پِشْت سَر و عیسی نَزدیک پی و لُوا عبا آو گِرتی.²¹ آو وگِرد وِژ وِئوتی: «آر حتی دَس بِنَم قی عباپی، شفا مَگِرم.»²² عیسی گل هُوردی دُما، آو دیتی، وتی: «دِیم، دلت قایم ک، ایفُونت تو شفا داسی.» آژ آ سات، زَن شفا گِرتی.²³ وختی که عیسی چی نُوَم مال آ رِئِیس و آبَملی دیتی که مَلاؤن و شُونون مَکِرد،²⁴ وتی: «بَچَن دِرر. دِت نَمِردی بلکه خاو.» اما آن خَنین بیی.²⁵ وختی جمعیت کِردنِ دِرر، عیسی چی نُوَم و دَس دِت گِرتی و آو هیزگرت. ²⁶ خَوَر ایی کاز و سرتاسر آ منطخه جار گت.

شفا دو کور

²⁷ هُن که عیسی آژ وِژ رَدَ میا، دو پیا کور آژ تر آو مَچیان، و دنگ پلنگ هاواز مَکِشان: «ای کُر داوِب پاتشاه، و ایم رَحَم کَا!»²⁸ وختی هَت نُوَم مال، آ دو پیا هِت لای. عیسی آژ آن پِرسیتی: «آیا ایفون دِریت که مَئونم ایی کار بَگم؟» جِواو دا: «آ، ای آقا.»²⁹ آسگ عیسی دَس ناتی قی چَمَلون و وتی: «هُن که ایفون دِریت آرائئون بُو.»³⁰ آس چَمَلِ آن واز بی. عیسی و آن فرمون داتی: «حوااسئون بُو گسی آژ ایی کاز باخوَر ناو.»³¹ اما آن چَن دِرر، و کُل جا کارل عیسی نُوَم آ منطخه جاژ دا.³² هر آ وخت که آن مَچیان دِرر، پیاپی دیورده که لال پی، آوردن لا عیسی.³³ وختی عیسی دیو آژ آو کِرد دِرر، زان آ پیا لال واز بی. مردم مات مَین و مَئون: «هُن

پکشین، زَلْتُ نَجْو؛ اَزْ اَو زَلْتُ بَجْو که مَتُونی هم روح و هم بدن هَمَلْ نُوم جِنِم هِلاک بِکِ. 29 مَر دو مَلوچِک و ی قِرُن نِمَفْرُو شِن؟ ولی، حتی ی گله مَلوچِک بِی بی اجازہ بَأَو هُم نِمَکِ اِبِی زَمین. 30 حتی مَوَالِ سَر هُم کُن شَمَارِدِریای. 31 پس زَلْتُ نَجْو، چون که اَرزِشِتْ هُم فِزِرْ اَزْ هِزَارن مَلوچِک. 32 «هر گس لا مردم، وِزِی اَزْ مِ بِرْزِی و اِعْلُوم کِ، مِ نِیژْ نُوا بَأَو وِزِمْ که نُوم اَسْمُون، اَو اَزْ وِزِمْ مَرْنِم و اِعْلُوم مَکَم؛ 33 اما هر گس مِ لا مردم هاشا کِ، مِ نِیژْ ا نُوا بَأَو وِزِمْ که نُوم اَسْمُون اَو هاشا مَکَم. 34 «گمون نَکن که هِتِم تَاگه صُل اِ رُو زَمین بارِم. نَهْتِم تَاگه صُل بارِم، بلکه هِتِم تَاگه شَمشیر بارِم! 35 چون که هِتِم تَاگه:

«گَر اِ رُو بَأَو،

دِت اِ رُو دَا و

بُوی اِ رُو هِسور اِرارِم. 36 دِشَمَتِلی اَیم، اِ حوزِ مالِ وِزِی ماو. 37 «هر گس بَأَو یَاگه دَا وِزِی فِزِرْ اَزْ مِ دوس دَاشْتوتِی، لایخ مِ نِه و هر گس گَر یَاگه دِت وِزِی فِزِرْ اَزْ مِ دوس دَاشْتوتِی، لایخ مِ نِه. 38 هر گس صَلیبِ وِزِی هِیزِ نِه و اَزْ تَرِ مِ نای، لایخ مِ نِه. 39 هر گس بِنِی گِیْبُونِ وِزِی نِجَاتِ بِ، اَو اَزْ دَسْ مِه و هر گس گِیْبُونِ وِزِی اَرَا مِ اَزْ دَسْ بِ، اَو نِجَاتِ مِه. 40 «هر گس هَمَلْ قِبُولِ کِ، مِ قِبُولِ کِرْدِیسی و گسی که مِ قِبُولِ کِ، اَو که مِ کِلِ کِرْدِی قِبُولِ کِرْدِیسی. 41 هر گس پِیخِمِبری اَزْ اِ خَاطِرْ که پِیخِمِبرِ قِبُولِ کِ، اَجِرِ پِیخِمِبرِ مُوری، و هر گس اَیمِ صَالِحِ اَزْ اِ خَاطِرْ که صَالِحِ قِبُولِ کِ، اَجِرِ صَالِحِ مُوری. 42 هر گس اِبِی

و سلامتی که وَتِنُوتُونِ بِنِی و رُو اَن مای و اَر نِه، صُل و سلامتی و وِزِوتُونِ گِل ماری یا. 14 اَر گسی هَم قِبُولِ نَکِ و یَاگه قِصَلِیْتُونِ گوش نَگِرْتِی، وختی اَزْ اِ مَالِ یَاگه اِ شَهَرِ مَچِیْنُونِ، خَاکِ پَالِ وِزِوتُونِ پَنکِیْنِ، تا وِضِدِ اَن شُهودی بُو که خَضَبِ خِدا و سَرِن مای. 15 حَقِیقَتِن، و هَم موشِم، نُوم رُوژِ قِضاوتِ، طاقَتِ مِجَازاتِ اَرَا شَهَرِ لَ سُدوم و عُمُورَه که پَر اَزْ گُناهِ بِنِ اَسوْتَرِ ماو تَاگه اَرَا اِ شَهَرِ. 16 «مِ هَمَلْ چُو کَاوِرِل، کِل مَکَم نُوم جا گِرِگِل. پس چُو مار هوشیار بُوْتُونِ و چُو گَمُوتَرِ سادِه. 17 حاوا سِوتُونِ مَرِدِ بُو. چون که اَن هَمَلْ مَن دَسِ دادِگاه و نُوم عِبَادَتِگالُونِ، شَلَاخِتُونِ مَن. 18 اَرَا خَاطِرِ مِ هَمَلْ لَا حَاکَمِل و پَاتِشال مَورِن تَاگه اِ نُوا اَن و قَوْمِلی تِرِکِ شُهودی بِنِیُون. 19 اما وختی هَمَلْ بَنِ دَسِ دِشَمِن، دَل هُولِ نُواِنِ که چُو یَاگه چِ بوشیت. اِ زَمونِ اِ چی که بایس بوشیت و هَم مَن. 20 چون که گسی که قِصَصِ موشی هَم نِبُونِ، بلکه رُوچِ بَأَو هُمیه که اَزْ رَآنِ هَم قِصَصِ موشی. 21 پَرَا، بَرَا اِبِی تَسَلِیمِ مِرْدِنِ مَکِ و بَأَو اولادِی. اَوَّلِ و رُو دَا بَأَو اَن اِر مَان و اَنَل تَسَلِیمِ مِرْدِنِ مَکَن. 22 مَومِ مَرِدِ اَرَا خَاطِرِ نِمِ مِ اَزْ هَم بِیزار مَوان. اما هر گس تَاگه اِخِرِ طاقَتِ باری، نِجَاتِ پِیا مَکِ. 23 وختی نُوم شَهَرِی هَم عَدَاوِ مَن، بَیْهَوایِنِ شَهَرِی تِرِکِ. حَقِیقَتِن، و هَم موشِم، که نُوا تِرِکِ اَزْ اِ چی که بِنُوتِنِیتِ بِچِیْتُونِ کِلِ شَهَرِ لَ اِسْرَائِیل، کِرِ اِنسُونِ مای. 24 «شاگردِ اَزْ اُسْتادِ وِزِ بِیترِ نِه و نِه غلامِ اَزْ اِرِبابِ وِزِ سَرِترِ. 25 اَرَا شاگردِ هر اِ خُوا که چُو اُسْتادِ وِزِ بُو و اَرَا غلامِ بِزِ هر اِ خُوا که چُو اِرِبابِ وِزِ بُو. اَر و گِلَنگِ مَالِ اَبْلِیسِ بوشن، و باقی اَهْلِی مَالِ چِ موشِن؟ 26 «پس، اَزْ اَن زَلْتُ نَجْو. هُوچِ چی نُوم نِه که اَشْکارِ ناو و هُوچِ بوشِریایِ نِه که فاش ناو. 27 اِ چی که نُوم تَرِیکِ و هَم وِیم، نُوم رُوشتایِ بوشن و اِ چی که اِ گویشِ وُتُونِ، سَرِ بُوْتَلِ اِعْلُومِ کُن. 28 اَزْ گَسِلی که اِبِی بدنِ مَکَشِنِ اما رُوچِ هَم نِمُتُونِ

گَجَزَل، آژ آ خاطرَ که شاگرد مین،
حتی تیکی آژا سرد بیه بین، حقیقتن،
و هُم موشم رنج بیه نممینی.»

قَضَلِ عِيسَى دِرْبَارَه یَحِیَا تَعْمِیدِدهنده

11

بعد آژ ی که عیسی ایی دستورَل و دوازه
شاگرد وژ داتی، آژ وژ چی ناگه ا شهرَل آن
میلای پ و موعظه یک. 2 وختی یحیی نُوم زنده، تعریف
کازل مسیح شتفتی، شاگردَل وژ لا آ و کل کردی 3 تاگه
پیرسین: «آیا تو هر آوین که بایس بای، یاگه چمهری
یکي تریک بوايمون؟» 4 عیسی جواو داتی: «بچن و آ چی
که مونیتون و مشنوايتون و یحیی بوشن، که 5 کوزَل
بینا موان، شلل ری مچن، جذامیل شفا مگرن، گزل
مشنوان، مردیل زنی موان و مرگوناً مَن قحیرل. 6 خُشال
گسی که شک م ناری.» 7 وختی شاگردَل یحیی مچیان،
عیسی دربارَه یحیی وگرد مردم فِصَن کردی و وتی: «آرا
دیان چ چیئون نُوم بباون؟ آرا دیان ناپی که هر آ والپی
تکون مری؟» 8 آر نه، پس آرا دیان چ چیئون؟ آرا دیان
پیاپی که کراس نرم و قشنگ! وُر بیتی؟ آن که کراسل
نرم و قشنگ مگن وُر نُوم کاخَل پائشالین. 9 پس آرا دیان
چ چیئون؟ آرا دیان پیخمیری؟ آ، و هُم موشم گسی که
آژ ی پیخمیری سرتَر. 10 چون که آو هر آ گسی ک که
درباره ایی نُوم کتاوَل مقدس نویریای:

«ایسک م رسول وژم نُوا نُوا تو کل مگم

که آو ریت نُوا پالت هُماز مک.» 11 حقیقتن،

و هُم موشم، که گینگ تر آژ یحیا!

تعمیددهنده آژ دا نَهتیبسی دی، و ایی

حال گوجرتین نُوم پائشاهی آسیمون

آژ آو گینگ تر. 12 آژ زَمون یحیا!

تعمیددهنده تاگه ایس، پائشاهی

آسیمون ژیر اذیت آزار فرای بی، و

زورگوال آو و زور مگرن. 13 چون
که گلی پیخمیرل و تورات تا زَمون
یحیی، آژ چیلی که بایس بو خور
دان. 14 و آر پُتو قبول کیئون، یحیی
هر آ ایلیا پیخمیر که بایس بای.
15 هر گس گوش دری، پشنواپی.

16 «م ایی پشت چو چ بوشم؟ آن چو اولی هن
که نُوم بازار منیشن و هُمبازیل وُر هینا مگن و موشن:
17 «آرا هُم نی ژنم بازیت نکرد؛

هُم لاؤنمو، شونت نکرد.» 18 چون که یحیی

هت نه مهوردی و نه متوشیاتی

موشن: «دیو دری.» 19 گر انسون

هت که هم مری و هم متوشی؛

موشن: «سیل گئی پیاپی ک لَمِن

و گراگر مَن، دوس خراجگیزل

و گناکارل.» اما نمر کازلی که و

حکمت آنجوم بیه، نیشونه مه

که آ حکمت دوزس یا غلط.»

وای و حال شهرلی که توه یمگن

20 آس عیسی شروع کردی قِصَن کردن و ضد شهرلی
که بیشتر معجزلی نُوم آن آنجوم داویتی؛ چون که توه
نکردن، و وتی: 21 «وای و حالت، ای شهر خورزین! وای
و حالت، ای شهر بیت صید! چون که آر معجزلی که
آرا هُم آنجوم بی، نُوم شهرل صور و صیدون آنجوم میا،
مردم وُر زوترن پلاس کِردون وُر و نُوم خاک و هری
توه کِردون. 22 اما و هُم موشم که نُوم روژ قضاوت،
طاقت مجازات آرا صور و صیدون آسوتَر ماو، تاگه آرا
هُم. 23 و تو، ای شهر گفرناحوم، یعنی سَر! فلک مارین
درر؛ هُچ وخت، بلکه تاگه ته جنیم سرنگون موان. چون
که آر معجزلی که نُوم تو آنجوم بی، نُوم سدوم مکت

معبدًا 7 آر معنی ای فص مَرْنَسْتِئُونُ که ”مِ رَحِمَمِ مِ نَه قَرْبُونُ“ دبی بی گناہ محکوم نَمَکِرِدُون. 8 چون که کُر انسون صاحبو روژ شَمِه یژ هَس.»

شفا! پیاپی که دسی حُشکی بی

9 آسگَ عیسی وِر هیشَت جا و چی نُوم عِبَادَنگَه آن. 10 نُوم عِبَادَنگَه، پیاپی بی که ی دسی حُشک بی. آن آژ عیسی پرسین: «آیا شفا دان، نُوم روژ شَمِه دُورَس؟» ی وِتَن تاگه بُونِن وِیِنی نُهَمَت بَن. 11 آوَ وَ آن وَی: «آر یکی آژ هُم کاورِی دَاشْتُونِی وَ آ کاورِ نُوم روژ شَمِه یکْ آ چِه ای، آیا آوَ نَمَکِرِی وَ آژ نُوم چِه اِرِنماری؟ 12 ایس که انسون چنی بارزِشِتر آژ کاورِی ک! پس خُوابِی کِرِدَن نُوم روژ شَمِه دُورَس.» 13 آسگَ وَ آ پیا وَی: «دست دِرِیژ ک!» آ دسی دِرِیژ کِرِدی وَ آ دَس، چو دسی تِرِک سَالم بی. 14 اَمَا قَرِیْسِیل چِن دِرِر وَ اِگَرِدِ یَک دَس تَسْأ کِرِدَن یَکِی که چو آوَ بَکِشِن.

خادم نیشون بیه خدا

15 اَمَا عیسی که آژ ی آگَه بی، آژ وَر چی. اَمَا فِر گَسَل آژ پِی آوَ چِن وَ آوَ کُلِ آن شفا دانی 16 وَ اَنَل قَدِغَن کِرِدی تاگه وَ گَسَلِ تِر نُوشَن که آوَ کِبِه. 17 ی بی تاگه قِصَن اِشعِیَا! پِیخَمبر وَ اَنجوم پَرسی که:

18 «بِسْ خادِم مِ که آوَ نیشونِم کِرِدی

عزیزِ مِ که گِیْبُونِم اَرا آوَ خوشی مَکِ.

روحِ وِرِم رُو آوَ مِیَم

وَ آوَ عَدالَت وَ قَوْمِ تِرِک اِعلُوم مَکِ.

19 جَنگ نَمَکْ اَهاوار نَمَکِشِی؛

وَ گَسِی دَنگِی نُوم کَوِچَل نَمَشُونِوایی.

20 نی ایی که تِرِک پَرِدی نَمَشِکِی

وَ پِلِیَت نِیَم سَوَر کور نَمَکِ،

تاگه عَدالَت وَ پِیروزی پَرَسِی.

تاگه ایمرُوژ مَمَن جا. 24 ولی وَ هُم مُوشِم که نُوم روژ قَضَاوت، طاقَتِ مَجازات اَرا سُدوم آسَوِتر ماو، تاگه اَرا تو.»

بُورِن لَام

25 وَ آ وَخَت، عیسی وَی: «ای بُاؤ، مالِکِ اَسْمُون وَ زَمِین، شَکِرَتِ مَکَم که ای چِیَلِ آژ اَیْمَلِی که وُر دُونَا وَ حَکِیْم مَرْنِن قُوم کِرِدِیَن وَ اَرا اَوَّلِی گَوِجَر اَشْکار کِرِدِیَن. 26 آ، ای بُاؤ، چون که خَواسِ پَر آژ لُفِط نو ی بی. 27 بُاؤم کُلِ چِیَلِ وَ مِ دَاسِی. هُوچ گَس کُر نَمَشْتاسِی بَخِیر آژ بُاؤ وَ هُوچ گَس بُاؤ نَمَشْتاسِی بَخِیر آژ کُر وَ آوَ که کُر بَی بُاؤ وَ بَیِنِی بَشتاسونِی. 28 «ای تَموم گَسَلِی که نُوم زَحْمَتِیُون وَ بَارِلِ سَنگِیَن اِ کول دِرِیت بُورِن لَام، که م وَ هُم رَاحَتِ مَم. 29 دَارِیْتِگِ مِ بَاوَرِن مِلْثُون وَ آژ مِ مِلایِ بَکِرِن، چون که اَیْم مَهْرَبُونُ اَیْم اَفْتادایِ یَم وَ نُوم گِیْبُونِثُون رَاحَتِ پِی یا مَکِیَت. 30 چون که دَارِیْتِگِ مِ رَاحَتِ وَ بَارِم سَواک.»

صاحبو روژ شَمِه مَقْدَس

12 وَ آ رَمُون، عیسی نُوم روژ شَمِه مَقْدَس آژ نُوم زَمِیَنَلِ گِیْم مَچِیا. شَاگَرْدَلِ آوَ آژ وَسِی شَرُوع وَ چِی اِن گُولِی گِیْم وَ هُورِدِن اَن کِرِدِن. 2 وَخَتِ شِیخَلِ فِرْقَه قَرِیسی، ی دِی وَ آوَ وَیَن: «سِیل کَ، شَاگَرْدَلِتِ کَارِی مَکَن که اَنجوم دالِی نُوم روژ شَمِه دُورَس نِیَه.» 3 عیسی وَ اَن جَواو داتی: «مَر نُوم کِتاوَلِ مَقْدَس نَخُوانِثُونُ که داوِت چَ کِرِدی، وَخَتِ که وِزِی وَ بَارِلِ وَسِی بِن؟ 4 که چو چِی نُوم مالِی خَدا وَ وِزِی وَ بَارِلِ نون مَقْدَس هُورِدِن، هَر چِن هُورِدِنِی اَرا داوِت وَ بَارِلِ دُورَس نِوی، وَ فَحْط کاهنل اِجازَه دَاشْتَن آژ اَنون تِرِن. 5 یاگه مَر نُوم تورات نَخُوانِثُونُ که نُوم روژلِ شَمِه، کاهنلِ نُوم مَعْبَد، حُرْمَتِ روژ شَمِه نَمَکِرِن، وَ اِی حَال، کُلُن بِی گِناان؟ 6 وَ هُم مُوشِم، گَسِی اِیْرَسِ که گِیْنِگِ تِر آژ

21 و کُلِّ قَوْمَلٍ وَ نِمْ أَوْ أَمِيدٌ مُّأْنِنٌ.»

زُأْنٌ، حِسَاو مَن دُما. 37 چون که وگردد قِصَلِ وَثُتُونِ بِي كِنَا
مُوبِئُونِ وَ اِگَرْدِ قِصَلِ وَرُتُونِ مُحْكُومَ مِوبِئُونِ.»

كَيْفَرِ كِرْدَنِ وَ رُوحِ الْقُدُوسِ

نیشونه یونس

38 آسگِ غِیْرِی اژ ملالِ توراتِ وَ قَرِیْسَتِیَلِ وَ آوِ وِتِنِ:
«أَسْتَاد، مِمْو نِیْشُونَه اِی اژ تُو بُنِیْم.» 39 عِیْسِی جِوَاوِ
دَاتِی اَنْ: «اِی پِشْتِ شَرِ وَ زِنَاكَارِ مِیْنِ نِیْشُونَه مَكْنِ!
اَمَا نِیْشُونَه وَ اَنْ نِیْمِ، یَخِیْرِ اژ نِیْشُونَه یُونِسِ پِیْخِمْبِرِ.
40 چون که هر اژ جُورِ که یونس سه روز و سه شو نُومِ
لِیْمِ مَاهِیِ گِیْنِگِی بِي، گُرِ اِنْسُونِیْزِ سه روز و سه شو نُومِ
دَلِ زَمِیْنِ مَمِیْنِی. 41 مردمِ نِیْتِوَا نُومِ رُورِ قِضَاوَتِ وَگَرْدِ
اِی پِشْتِ هِیْزِ مَكِرِنِ وَ اَنْلِ مُحْكُومَ مَكْنِ، چون که اَنْ وَ
مُوعِظَه یُونِسِ تُوَه کِرْدَنِ، سِیْلِ كَ، اِیْسَكِ گِیْسِ گِیْنِگِی تِرِ
اژ یُونِسِ اِیْرَسِنِ. 42 مَلَكَه جَنُوبِ نُومِ رُورِ قِضَاوَتِ وَگَرْدِ
اِی پِشْتِ هِیْزِ مَكِرِی وَ مُحْكُومُونَ مَكِ، چون که اَوْ اژ
ا پَرِ دُنِیَا هَتِ تَاگَه حَكْمَتِ سِیْلِیْمُونِ بِشْنُاوی، سِیْلِ كَ
اِیْسَكِ گِیْسِ گِیْنِگِی تِرِ اژ سِیْلِیْمُونِ اِیْرَسِنِ. 43 «وَخْتِ که
رُوحِ گُنِ اژ گِیْسِ مَائِ دِرِرِ، وَ جَالِ حُشْكَ وَ بِي اَوَا مَجُوِ
تَاگَه جَابِ اَرَا اسْتِرَاخْتِ بِي بَا كَ، اَمَا بِي بَا نِیْكِ. 44 اَسِنِ
مُوشِی "گِلِ مَارِمِ مَالِی که اژ وَرِ هَتِیْمِ." اَمَا وَخْتِ که مَرَسِی
وَ رِ وَ مَالِ پَتِی وَ پِرِچِ پَاكِ مُونِی 45 اَسِنِ مَجُوِ وَ هَفْتِ رُوحِ
بَدِیْرِ اژ وَزِیْزِی مَارِی وَ گُنِ مَانِ نُومِ وَ وَرِ جَاگِیْرِ مُوَانِ.
سَرِ اَخْرِی، عَاقِبَتِ اَ اَیْمِ بَدِیْرِ اژ اَوَلِی مَآوِ. عَاقِبَتِ اِی
پِشْتِ شَرِیْرِ هُنْ مَآوِ.»

دَا وَ بِرَالِیِ عِیْسِی

46 هُنْ که عِیْسِی وَگَرْدِ مَرْدَمِ قِصَصِ مَكِرْدِی، دَا اِبْرَالِیِ!
دَرِ هُوسِیَاوِیْنِ وَ مِکَسْتِنِ وَگَرْدِی قِصَصِ بَكْنِ. 47 اَسْگِ اَمِی
وَ اَوِ حَوْرِ دَایِ که: «دَا اِبْرَالِیِ هُوسِیَاوِیْنِ دَرِ، وَ مِیْنِ اِگَرْدِ
قِصَصِ بَكْنِ.» 48 عِیْسِی وَ ا پِیَا جِوَاوِ دَاتِی: «دَا مِ کِیْهَ؟ وَ
بِرَالِیْمِ کِی اِلَیْنِ؟» 49 اَسْگِ وَ دَسِ وَزِیِ هَشَارَه کِرْدِی طِرِیْفِ

22 اَسْگِ پِیَا بِي دِیُورْدَه که کُورِ وَ لَالِ بِي اَوِرْدِنِ لَابِی
وَ عِیْسِی اَوِ شِفَا دَاتِی، جُورِی که تُونَسْتِی قِصَصِ بَكِ وَ
بُونِی. 23 اَسِنِ گِیِ مَرْدَمِ بِلَا جُوبِی اَ هَتِ وَ وِتِنِ: «نَاخُ اِی
پِیَا هَرِ اژ کُرِ دَاوَتِ؟» 24 اَمَا وَخْتِ قَرِیْسَتِیَلِ یِ شَتْفَتِیْنِ،
وِتِنِ: «وَ یَارِی اِبْلِیْسِ، رِیْسِ دِیُولِ که، دِیُولِ تَارِ مَكِ اِ
بِسِ!» 25 عِیْسِی که فِکِرِلِ اَنْلِ مَرْنَسْتِی، وَتِی اَنْ: «هَرِ
مَمْلَکَتِی که وَ ضِدِ وَرِ گُتِ گُتِ بُو، نَابُودِ مَآوِ، وَ هَرِ شَهْرِ
بَاگَه مَالِی که وَ ضِدِ وَرِ گُتِ گُتِ بُو، پَا بِرْجَا نِیْمِیْنِی. 26 اَرِ
شِیْطُونِ، شِیْطُونِ تَارِ كِ، وَزِی گُتِ گُتِ کِرْدِیْسِی؛ پَسِ
چُو مَمْلَکَتِی پَا بِرْجَا مَمِیْنِی؟ 27 وَ اَرِ مِ وَ یَارِی اِبْلِیْسِ دِیُولِ
تَارِ مَكَمِ، شَاگَرْدَلِ هَمَ وَ یَارِی کِی اَنْلِ تَارِ مَكْنِ؟ پَسِ اَنْ
وَ رُ هَمَلِ قِضَاوَتِ مَكْنِ. 28 اَمَا اَرِ مِ وَگَرْدِ رُوحِ خِدا دِیُولِ
تَارِ مَكَمِ، پَسِ پَاتِشَاهِی خِدا وَبِیْنُتُونِ هَتِی. 29 هَمِ بِزِ، چُو
گِیْسِ مَتُونِی نُومِ مَالِ پِیَا بِي زُورْدَارِ بَایِ وَ مَالِ وَ مِیْنَالِ
خَازَتِ كِ، مَرِی که اَوَلِ ا پِیَا بَأْنِی. اَسْگِ مَتُونِی مَالِ اَوِ
خَازَتِ كِ. 30 هَرِ گِیْسِ وَگَرْدِ مِ نِیْهَ، وَ ضِدِ مِیْنِ، وَ هَرِ گِیْسِ
وَگَرْدِ مِ جَمْعِ نِکِ، مَجُوْچُیْنِ اِیْکِ. 31 پَسِ وَ هَمَ مُوشِمِ هَرِ
گِنَاهُ کِیْفِرِی که اِنْسُونِ بُوْشِی، مَتَبَشْخِرِی، اَمَا کِیْفِرِ کِرْدَنِ وَ
رُوحِ الْقُدُوسِ نِیْمَتَبَشْخِرِی. 32 هَرِ گِیْسِ قِصَصِ اِیِ وَ ضِدِ گُرِ
اِنْسُونِ بُوْشِی، مَتَبَشْخِرِی، اَمَا هَرِ گِیْسِ وَ ضِدِ رُوحِ الْقُدُوسِ
قِصَصِ بُوْشِی نِیْمَتَبَشْخِرِی، نَه نُومِ اِیِ زَمُونِ وَ نَه نُومِ زَمُونِ
که دِرِی مَآی. 33 «دَارِ حُو ثَمِرِ حُوَا مِیْهَ وَ دَارِ گُنِ ثَمِرِ
گُنِ، هَرِ دَارِی اژ ثَمِرِی مِشْتَا سِنِ. 34 اِی هَفِی زَادَلِ، هَمَ
که ذَاتِیْتِ گُنِ، چُو مَتُونِیْتِ قِصَصِ حُو بُوْشِیْتِ؟ چُونِ که
زُأْنِ اژ ا چِی که دِلْتِ اژ اَوِ پَرِ، قِصَصِ مَكِ. 35 اِنْسُونِ حُو،
اژ حَزِیْنَه حُوَا دَلِ وَزِی حُوَا بِي عَمَلِ مَارِی وَ اَبِیْمِ گُنِ، اژ
حَزِیْنَه گُنِ دَلِ وَزِی گُنِی عَمَلِ مَارِی. 36 اَمَا وَ هَمَ مُوشِمِ
که نُومِ رُورِ قِضَاوَتِ مَرْدَمِ اَرَا هَرِ حَرْفِ مِغْتِی که بَارِنِ

شاگردلی و وتی: «دآا یرال م یائنا! 50 چون که هر گس
خواسی باؤم که نوم آسمون، و جا باری، یرا و خوّه و دآ
مین.»

پاچا ئم پاش

13

هر آ روز، عیسی آژ مال ارهت و نیشته
لُو دریاچه. 2 اما جوری دسل فرایی آژ مردم
دوری گرتن که سوار قایخی بی و نیشته، هَن که مردم
لُو آو هوسیاوین. 3 آسگ فز چیل وگرد پاچا آران تعریف
کیدی. وتی: «رُوزی ئم پاشی آرا ئم پاشین چی یرر.
4 وختی ئم ماوشتی، غیره گیتن لُو ری و ملوزل هتن
و آئل هوردن. 5 غیره تریک گیتن نوم زمین سنگلاخی که
خاک فرایی نیاشتی و چون که خاکی گم بی آسن رُو سز
بی. 6 وختی هوار داتی، سزیا و چون که ریشتی نیاشتی،
حُشک بی. 7 غیره نوم خازل گتن، خازل گینگ بین و آئل
خفه کیدی. 8 اما باقی ثقل گیتن نوم زمین خُو و نیشتن
بار غیره صد برابر، غیره شص و غیره سی برابر بین.
9 هر گس گوش یری، پشنوایی.»

10 آسگ شاگردل هتن لا آو، پرسی: «آراچ اگرد ای
مردم وگرد پاچا قصن موشین؟» 11 و آن جواو داتی:
«رُنستین سزل پاتشاهی آسمون و بیئتون دان، اما نه و آن.
12 چون که و آو که یری، ببشیر من تاگه فزتر داشتوق،
و آژ آو که نری، اویز که یری آژنی مگیری. 13 آرا ای
خاطر وگرد آن و پاچا قصن موشم، چون که:

«سبیل مکن، اما نمونن؛

مشنون، اما گوش نگیرن و هم یز نمفهین.

14 پیشگوی اشعیا پیشمیر

آرا آن آنجوم ماو که موشتی:

«و گوش ورتون مشنویت اما

هرگس نمفهیمتون؛

و چم ورتون مونیته اما هرگس
حالیتون نیماو. 15 چون که
دل ای قوم چو گچک بیه،

گوش سنگین بیه،

و چمل ورت بشتون،

ناخ و چمل بونن،

و اگرد گوشل پشنون

و نوم دل ورت یفهین

و گل بارینا و م شفا بتم. 16 اما حُشال چمل هَم

که مونن و گوشلیتون که مشنون.

17 حقیقتن، و هَم موشم، فز گسل آژ

پبخمبزل و آیفلی صالح آرزو داشتن آ

چی که هَم مونیته، بونن و نی آ، و

آ چی که هَم مشنویت، پشنون و

تشتفتن. 18 «ایسک هَم معنی پاچا

ئم پاش پشنون: 19 وختی که گسی

کلوم پاتشاهی آسمون مشنوایی اما

معنی آو حالی نیماوق، آشر ما و آ

چی که و دل آو کاشتریاوی، موزی. 20

هر ا ئمی ک که نوم ری سز بیه.

20 اما ئمی که نوم زمین سنگلاخ کتی

گسی ک که کلوم خدا مشنوایی و

هر آرای آو و شادی قبول مک،

21 اما چون که ا ورتی ریشتی نری،

تتیا غیره طاقت ماری. وختی که آرا

کلوم خدا، نوم سختی و غذاو بکایی،

آرای آژ ایمون مکایی. 22 ئمی که نوم

خازل گت آ، گسی ک که کلوم خدا

مشنوایی، اما دل هولی ای دنیا و فنی

که مال و مینال و انسون مه، آ کلوم

تعریف کردن باچا گیا

36 آسگ عیسی مردم، هیشت جا و چی نُوم مال. آسگ شاگردلی لا آو هِتِن و وِتِن: «باچا گیا زمین آرا ایم تعریف کت.» 37 آو جواو دای: «گسی که تُم خُو نُوم زمین مکاری، گُر انسون.» 38 زمین، ای دنیاَس؛ و تُم خُو، اولل پاتشاهی آسْمونِن. گیا، اولل آ شَرِن؛ 39 و دشمنی که آنل مکاری هر آ ابلیس. وخت دِرُو، آخِر ای زَمونَس؛ و دِرُوئی کِزَل، فرشتلِن. 40 هر آ جُورِ که گیا گوزین مکن و نُوم اِگِر مِسِرِن، و آخِر ای زَمونِی هُن ماو. 41 گِر انسون فرشتل وژی کِل مَک و آن هر چی که بایس گنَاة ماو و هم یژ گِل گن کارل آز پاتشاهی آو جمع مکن 42 و آنل نُوم کوره اِگِر ماوژِن، جایی که گری و دِنُو ریچی. 43 آسگ آیمِلِ صالح نُوم پاتشاهی باُو آسْمونی وُر، چُو هُوآر وشت مَن. هر گس گوش دری، پشْنوایی.

باچا گنجِ قُوم بیه و مرواریدِ گِرِن

44 «پاتشاهی آسْمون چُو گنجی کت که نُوم دلی زمین قُوم و گسی آو پی یا مَک، دُواره قُوم مکتی و آز خوشی مچو و اچی که دری، مَفْرُشی و آزمین مَخِرِی. 45 «هم یژ پاتشاهی آسْمون چُو تاجری کت که دُم مرواریدلِ گِرِن. 46 آسگ وختی مرواریدی پی یا مَک که آرزشتی فِرِی، مچو و اچی که دری، مَفْرُشی و آ مرواریدِ مَخِرِی.

باچا نورِ ماهیگیری

47 «و دُواره پاتشاهی آسْمون چُو توری کت که نُوم دریا ماوژِن و ماهی آز گِل جُوری نُوم آو مَک ای. 48 وختی که نور پَر ماو، آنل مَکِیشِن لُو آو. آسگ منبِشِن و حُوالِ نُوم سَوَتَل جمع مکن، اما گنَلِ هاوا مَن. 49 نُوم آخِر ای زَمونِی هُن ماو. فرشتل مان و گن کارل آز نُوم دُورسکارل مَکِیشِن دِر 50 و آنل نُوم کوره اِگِر ماوژِن، جایی که گری و دِنُو ریچی.» 51 آسگ پرسیتی: «آیا گِل ای چیلِ فَهْمیون؟» جواو دا: «آ!» 52 عیسی وِتِن: «پس، هر

خفه مَک و پی تَمَر مَمبِی. 23 اما تُمی که نُوم زمین خُو کاشتریای گسی کت که کُوم خدا مَشْنوایی و آو مَفهَمی. آ ایم حقیقتن منبِشی بار و صد، شَص، یاگه سی پرابر تَمَر ماری.»

باچا گیا

24 عیسی باچا تِرِکِیژ آرا مردم وِتِن: «پاتشاهی آسْمون چُو پیایی کت که نُوم زمین وژ تُم خُو پاشیتی. 25 اما وختی که کارگری خاو بین، دشمن هت و نُوم گِیَمَل، گیا کاشتی و چی. 26 وختی گِیَمَل سُر بین و قُوشه آوردن، گِیال یژ سُر کِردن. 27 غلاملِ صاحو مال چِن لا آو و وِتِن: «آقا، مَر تو تُم خُو نُوم زمین ناوشتت؟ پس گیا آز کو اِرِهت؟» 28 و جواو وِتِن: «ئی کار دشمن.» غلاملِ آز آو پرسین: «آیا مت پچیم و آنل گوزین کیم؟» 29 وِتِن: «ته! آر بِنُو گِیال گوزین کِیون، شایت گِیَمَل یژ وگِرد آن ریشی گن بو. 30 بیلن هر دِک تاگه زَمونِی دِرُو سُر گن. آسگ و دِرُوئی کِزَل مَوشِم که اول گِیال گوزین گن و دَس گن تاگه بَسِرِی، آسگ گِیَمَل جمع گن بارنِ نُوم امارم»

باچا دونی خردل و باچا حمیرِ نُرِش

31 عیسی آرا آن باچا تِرِکِیژ آوردی: «پاتشاهی آسْمون چُو دونی خردلی کت که گسی آو گِرتی و نُوم زمین وژ کاشتی. 32 و تی که دونی خردل آز گِلِ دونیلِ گوجرتز، اما وختی سُر ماو گِیَمَل تِرِکِیژ آز گِلِ گِیال باخ ماو، و ماو داری که مَلوَزَلِ آسْمون مان رُو شاخلی، لون مکن.» 33 آسگ عیسی آران باچا تِرِکِیژ آوردی، وِتِن: «پاتشاهی آسْمون چُو حمیرِ نُرِشی کت که رُنی گِرتی وگِرد سه کیسه آرد قاطی کِردی تاگه گِلِ حمیرِ اِرای.» 34 عیسی گِلِ ای چیلِ چُو باچا آرا مردم تعریف کِردی و بَخیرِ آز باچا و آن هُوچ نُوتی. 35 تی یا تاگه کُوم پیخمر و آنجوم بَرسِی که وِتُونی: «دَم وِرْم و باچا میلِم تاخ، و اچی که آز بِنیانِ دنیا قُوم متی مَوشِم.»

سَرَى نُوم مَجْمَه آوَرْدُ، وَ دَانَ دِت وَ أَوِيژْ آو بَرْدِي لا دَآپِي.
12 شاگردِل يَحِي هَيِّن وَ لَشِ آو بَرْدُ، خَاكُ كِرْد وَ اَسْگُ
چِن وَ خَوَر دَانَ عِيسِي.

خوراک دالان وَ پنج هزار نفر

13 وختی عیسی ئِ شِنْفَتِي، سوارِ قايخِ بی، آژ وَرْ جِي
جاپی دوربَر وَ خلوتی. اما مردم باخَوَرِ بِن، آژ شهزَلِ
وژُن، پا پیاده آژ دُما آو چِن. 14 وختی عیسی آژ قايخِ
هَت هُوَار، جمعیتِ فِرَایِ دیتی وَ دلی وَ حالِ آنِ سِت،
مريضَلن شفا داتی. 15 نَزِيكِ هُوَاژَزَرْدَه، شاگردِلِ عیسی
هَيِّنْ لَایِ وَ وِتِن: «اَبَرِ جَایِ دُورِ گَتِي ك، وَ دِیرِ وختِ یَرْ.
مردمِ رَاوانه كِ تاگه وَ اَبادِیلِ دُورِورِ بَچِن وَ آرا وَرْ جِي
آرا هُوَرِدِن بِخِرِن.» 16 اما عیسی وَ آنِ وِتی: «نِیمِیِ مردمِ
بَچِن. هَمَّ وَرْ تُوَن خوراکِ بَنِ آن.» 17 شاگردِلِ وِتِن: «اَبَرِ
جِي بِخِرِ آژ پنج نون وَ دو گله ماهی نَرِیم.» 18 عیسی
وِتی: «اَنَلْ بَارَنِ لا م.» 19 اَسْگُ وَ مردمِ وِتی تا بِنِیشَن
نُومِ مَزَل. اَسْگُ پنج نون وَ دو گله ماهی گِرْتِي وَ چَم
اوشْتِي سو اَسْمُون، بَرَكْتِ داتی. اَسْگُ نُونَلْ كُت كِرْدِي
وَ دَاتِي شاگردِلِ وَ اَنِیژْ وَ مردمِ داأ. 20 آنِ گُلِ هُوَرِدِن وَ
سیرِ بِن وَ آژ خُورَدِ نُونَلِي كِه مَنُوأ، دِوازه سَوَتِ پَرِ جَمعِ
داأ. 21 نَفَرَلِي كِه هُوَرْدُ، بِخِرِ آژ رُزَلِ وَ اَوَل، پنج هزار
پیا بِن.

عیسی رُو آو رِي مَجُو

22 عیسی هر آزای وِتی شاگردِلْ تا وِزیِ مردمِ مَرخَصِ
مَك، سوارِ قايخِ بُوَانِ وَ نُواَبَرِ آژ آو وَ اَلَا آو بَچِن. 23 بعد
آژ مَرخَصِ كِرْدِنِ مردمِ، وَرْ جِي كُو تاگه تَنبَایِ دِعا كِ.
شَو بِي وَ عیسی وَرْ تَنبَایِ بِي. 24 وَ اِ وختِ، قايخِ آژ لُو
آو فِرْ دُورِبَرِ بِي وَ دُجَارِ نَاآَرِي مَوَجَلِ بِي، چون كِه وَآ
ئِي بَرعَسْكَ مَهْت. 25 نُومِ شَقَقِ، هُنْ كِه عیسی رُو آو
رِي مَجَیا هَت لا آن. 26 وختی شاگردِلِ آو دین كِه رُو
آو رِي مَجَیا، رَلَن جِي، وَ هاواژْ كِرْد، وِتِن: «ئِي رُوخ.»
27 اما عیسی هر آزای وَ آنِ وِتی: «دَلْتِ قَايِمِ بُو. ئِي مِین،

مِلایِ توراتی كِه دِرباره پاتشاهیِ اَسْمُونِ مِلایِ گِرْتُونِي،
چُو صَاحا وَ مالی كِ كِه آژ خَرِینَه وَرْ چِیلِ نُوا كُونِ ماریِ
دِرِر.»

مردمِ ناصره عیسی رَدِ مَكَن

53 وختی كِه عیسی اِبِي پاچاآ تَمومِ كِرْدِي، آژ وَرْ جِي
54 وَ چِي شَهْرِ وِزیِ ناصره، وَ شروعِ كِرْدِي مِلایِ دانِ مردمِ
نُومِ عَبادَتِگَه. مردمِ بِلَاجُوبِي اَهْت، پَرسِن: «اِبِي پِیا هُنْ
حَكْمَتِ وَ قَدْرَتِ اَنجُومِ اِبِي مَعجَزَلْ آژ كُو آوَرْدِي؟» 55 مَر
آو كُرِ اَنجَازِ نِه؟ مَر نُومِ دَآپِي مَرِیمِ نِه؟ وَ بَرالیِ یَعقُوبِ
وَ یوسفِ وَ شَمعونِ وَ یهوذا نِيان؟ 56 مَر تَمومِ خُوآلیِ
نُومِ اَیمِ زَنديگِ نِمَكَن؟ پَس كُلیِ اِبِي چِیلِ آژ كُو رَسِيسِ
اِبِي پِیا؟» 57 اَسْگُ وَ چَم گَن هَت. اما عیسی وَ آنِ وِتی:
«پِیخَمبَرِ بِي حَرْمَتِ نِه بَخِرِ آژ نُومِ شَهْرِ وَ مالیِ وِزا!»
58 وَ اِ وَرْ آرا خَاطِرِ اِبِي مُونِي آن، مَعجَزَلْ فِرَایِ نَكِرْدِي.

كُشْتِنِ یَحِیا تَعْمِیدِدهِنْدَه

14 نُومِ آرمُونِ آوازه عیسی وَ گوشِ هِیروُدِیسِ
حَاكِمِ رَسِي، 2 وَ آو وَ اَیْمَلِ وَرْ وِتی: «ئِي یَحِیا!
تَعْمِیدِدهِنْدِیا. آو آژ مَرْدِیلِ هِیْرِكِرْتِيسِي، آرا تِيسِ كِه اِبِي
قَدْرَتَلْ كِه مَعجَزْگِرِنِ آژ آو اَشْكَارِ ماو.» 3 وَ اما هِیروُدِیسِ
آرا خَاطِرِ هِیروُدِیا كِه رُنِ بَرالیِ فِیلِبِپَسِ بِي، یَحِیِ گِرْتُونِي
وَ آو بَسْتُونِي وَ اوشْتُونِي نُومِ زَنْدُ. 4 چون كِه یَحِیِ وَ آو
مُوتِي: «شَرَعَن دُورُسِ نِه تُو اِبِي رُنْ بُوَاژِن.» 5 هِیروُدِیسِ
وَ ئِي كِه مَكْسَتِي یَحِیِ بَكْشِي، اما آژ مردمِ رَلْ مَجَیاِنِي،
چون كِه مردمِ یَحِیِ پِیخَمبَرِ مَزْنَسْت. 6 اما نُومِ رُوژْ
جَشَبْتِ دِي هَیْتِنِ هِیروُدِیسِ، دِیْتِ هِیروُدِیا نُومِ مَجَلِسِ بازِي
كِرْدِي وَ هُنْ دِلِ هِیروُدِیسِ خُوشِ كِرْدِي 7 كِه قَسَمِ
هُوَرْدِي هر چِي بَتي وَ آو ب. 8 دَآپِي نِیشْتِ زَیرِ پا دِتی
وَ وِتی دِت: «سَرِ یَحِیا تَعْمِیدِدهِنْدَه اَبَرِ نُومِ مَجْمِه اِبِي
بِیَه بِنِیم.» 9 پاتشاهِ ناراحتِ بِي، اما آرا قَسَمِ وَرْ وَ حُرْمَتِ
مِیْمُونَلِي، فَرْمُونِ دَاتِي تاگه وَ دِلِ دِت رِي بَچِن. 10 اَسْگُ
هَیروُدِیسِ اَیمِ، كِلِ كِرْدِي، وَ سَرِ یَحِیِ نُومِ زَنْدِ بَرِیِي، 11 وَ

و دستوَرِ اَنسَوَلْ اِجَا حَكَمَلِ خِدا مِلَايْ
 مَن. 10 اَسْگَ اَجْمَعِيَّتْ لَا وِرْ هِنَا
 كِرْدِي، وِي: «گوش بِن و بَقْهَمِن.
 11 اَ چِي كِه مَجْوَا دَمِ آمِيَزَايْ، اَو
 نِجَسِ نَمَكِ، بَلَكِه اَ چِي كِه اَزْ دَمِ اَو
 اِزْمَايْ، اَوَسْ كِه آمِيَزَايْ نِجَسِ مَكِ.»
 12 اَسْگَ شَاگَرْدَلْ هَيْتَنْ لَا عَيْسِي وَ
 وِيَتَنْ: «اَيَا مَرْزَبِن كِه اِبِي قِصَنْ تَو وَ چِمِ
 قَرِيَسْتَلِ گَنْ هَت؟» 13 عَيْسِي جَوَاو
 دَاي: «هَر نَاهَالِي كِه بَأَوِ اَسْمُونِي مِ
 نَنْشُوئُوئِي، رِيشِي كَنْ مَآو. 14 اَنَلْ وَ
 حَالِ وِرْزَنْ وُلْ گَنْ. اَنَ رَهْنِمَالِي كِن كِه
 كُورِن. اَر كُورِي عَصَاكِيشِ كُورِ تِرِكِ
 بُو، هَر دِكْ مَكَانْ چَه.» 15 پَطْرَسِ
 وِي: «اِبِي پَاچَا اَرَا اِيْمَهْ تَعْرِيفِ كَنْ.»
 16 عَيْسِي جَوَاو دَاي: «يَعْنِي هُمِ پَرِ
 هَنِي حَالِيئُو نِمَاو؟ 17 مَر نَمَرْزَبِتِ كِه
 هَر چِي اَزْ دِمَتْ بَجْوَا نُومِ، مَجْوَا نُومِ
 لَمْتُونِ وَ بَعْدِ مَجْوَا دَر؟ 18 اَمَا اَ چِي
 كِه اَزْ دَمِ مَائِ دِيرِ، اَزْ دَلِ مَائِ
 دِيرِ، وَ تِسْ اَ چِي كِه آمِيَزَايْ نِجَسِ
 مَكِ. 19 چُون كِه اَزْ دَلِ كِه فِكْرَلِ
 گَنْ، اِيْمِ گُشْتِنِ، زِنَا، بِي عَصْمَتِي،
 دُزِي، شُهُودِي دُزُو وَ تَهْمَتِ مَائِ
 دِيرِ. 20 يَانْتَنْ كِه اِيْمِ نِجَسِ مَكِ، نَه
 نُونِ هُورِدَنْ وَگَرْدِ دَسِ نَشُورِيَا!»

اِيْمُونِ زَيْنِ كِنَعَانِي

21 عَيْسِي اَزْ وِرْ چِي دِيرِ وَ لَگِرْتِي نُومِ مَنْطَخِه صُورِ
 وَ صَبِيْدُونِ. 22 رُوزِي رُئي كِنَعَانِي اَزْ اَهْلِي وِرْ، هَتِ لَپِي وَ
 هَاوَارِ كِرْدِي: «اَيِ اَقَا، اَيِ كَرِ دَاوِتِ، وَ مِ رَحْمِ كَا دِيوِي
 دِيْتَمِ سَخْتِ اَسِيْرِ كِرْدِي.» 23 اَمَا عَيْسِي هُوچِ جَوَاوِ نِيَايِ،
 شَاگَرْدَلْ هَيْتَنْ نُوَا وَ اَزْ اَوِ گِسْتِ، وِيَتَنْ: «اَوِ مِرْخَصِ كَنْ،

زَلْتَنْجُوَا» 28 پَطْرَسِ جَوَاوِ دَاي: «اَيِ اَقَا، اَرِ تُونِنِ،
 وَ مِ دَسْتُوْرِ بِ تَاگِه رُو اَوِ بَامِ لَا تَو.» 29 عَيْسِي وِي:
 «بُورِيَا!» اَسْگَ پَطْرَسِ اَزْ قَايِخِ هَتِ دِيرِ وَ رُو اَوِ گَتِ
 رِيِي چِي لَا عَيْسِي. 30 اَمَا وَخْتِي وَا دِيْبِي، زَلْ چِي وَ هُنْ
 كِه دَاشِي مَكْتِ نُومِ اَوِ، هَاوَارِ كِرْدِي: «اَيِ اَقَا، نِجَانِيْمِ
 بِيَا!» 31 عَيْسِي هَرِ اَزَايِ دَسِي وِرْ دِيرِيژِ كِرْدِي وَ اَوِ گِرْتِي
 وَ وِي: «اَيِ كَمِ اِيْمُونِ، اَرَاچِ شِكِ اِدَلِ پَرْدِيْنِ؟» 32 وَخْتِي
 هَيْتَنْ نُومِ قَايِخِ، وَ اَنِيْشَتِ. 33 اَسْگَ گَسْلِي كِه نُومِ قَايِخِ
 بِيْنِ عَيْسِي پَرَسِيْنِ، وِيَتَنْ: «اِرَا سِ كِه تَوِ كَرِ خَدَايِنَا!»

شِفا بِيْمَازَلِ نُومِ چِنِيْسَارِتِ

34 اَسْگَ وَخْتِي رَسِيْنِ اَلَا اَوِ، چِنِ نُومِ مَنْطَخِه
 چِنِيْسَارِتِ. 35 مَرْدُمُونِ وِرْ عَيْسِي شِنَاسِي اَوِ گَسْلِي نُومِ
 تَمُوْمِ اَ مَنْطَخِه كِلِ كِرْدَنْ، بِيْمَازَلِ اَوِرْدَنْ لَپِي. 36 اَنَ
 مَلَالِكِيَاْنِ عَيْسِي كِه اِجَازَه بِي تَاگِه فَحَطْ دَسِ پِيْنِ قِي ي
 لَا عِبَايِي وَ هَرِ گَسِ دَسِ مِيْنِيَايِي قِي اِبِي، شِفا مَكِرْتِي.

هَمِيَّتِ پَاكِي بَاطِنِ

15 اَسْگَ غِيْرِي اَزْ شِيخَلِ فَرْقِه قَرِيْسِي وَ مِلَالِ
 تُوْرَاتِ اَزْ اَوْرِشَلِيْمِ هَيْتَنْ لَا عَيْسِي وَ وِيَتَنْ:
 2 «اَرَاچِ شَاگَرْدَلْ تَو رَسْمِ وَ رُسُوْمِ كِلَنگَلِ اِيْمَهْ زِيْرِ پَا مِيْنِ؟
 اَنَ دَسَلِ وِرْ دُمَاتِرِ اَزْ نُونِ هُورِدَنْ نِمَشُورِنَا!» 3 عَيْسِي
 وَ اَنَ جَوَاوِ دَاي: «اَرَاچِ هَمِ اَرَا وَ جَا اَوِرْدَنْ رَسْمِ رُسُوْمِ
 وَرْثُونِ، حَكِمِ خِدا زِيْرِ پَا مَنِيَّتِ؟ 4 چُون كِه خِدا وِيْتِيْسِي:
 "دَا بَأَوِ وِرْتِ حُرْمَتِ بِيْنِي" وَ دَسِ پِگَرِ وَ "هَرِ گَسِ وَ دَا بَأَوِ
 وَرْثِي دُشْمِيْنِ بِي، بَايَسِ گُشْتِه بُو." 5 اَمَا هَمِ مُوشِيْتِ اَرِ
 گَسِي وَ دَا بَأَوِ اِبِي بُوْشِي: "هَرِ كَمَكِي كِه اَزْ مِ وَ هَمِ مَرَسِيَا،
 دَاسَسِ خِدا،" 6 وَ اِبِي جُوْرَهْ، دِيِي وَ اَوِ وَاجِبِ نِيَهْ هُنْ بَأَوِ
 وَرْثِي حُرْمَتِ بِيْنِي وَ دَسِي پِگَرْتِي. اِبِي جُوْرَهْ هَمِ اَرَا وَ جَا
 اَوِرْدَنْ رَسْمِ رُسُوْمِ وَرْثُونِ كُومِ خِدا بَاطَلِ مَكِيئُونِ. 7 اَيِ
 رِيَاكَازَلِ اِشْعِيَا بِيخْمِبِرِ اَرَا هَمِ چِنِي چُو وِي كِه: 8 «اِبِي
 قَوْمِ وَ زَايَنْ وِرْ مِ حُرْمَتِ مِيْنِ،
 اَمَا دَلُونِ اَزْ مِ دُوْر.» 9 اَنَ اِلْكِي مِيْنِ مَيَرْسِيْنِ،

کِرد. 38 آتلی که هُوردن، بخیر اژ ژنل و اولل، چُوار هزار نفر بین. 39 بعد اژ ٔ که عیسی مردم، مرخص کِردی سوار قایخ بی و چی منطخه مَجدان.

گِسْتِن نِیشُونی آسْمُونی

16 شیخَل فرقه فریسی و صدوقی هِتِن لا عیسی تاگه آو امتحون کن. و اِی نیت اژ آو گِست تاگه نیشُونی اژ آسْمون و آن نیشُون ب. 2 عیسی جِواو داتِ آن: «وَحِبْتُ هُوَ اَزْرَدَه، مَشْنَوِ اَبُونُ "هاوا خُوا ماو، چون که آسْمون سُر،" 3 و دَم صُوا مَوْشِیْنُون "ایمروژ هاوا خِراو ماو، چون که آسْمون سُر و گِبرِیَات. " هُم خُو مَزْنِیْت چُو رُو آسْمُون تعبیر کِیْتُون، اما نِمْتُونِیْت نِیشُونِل زَمُونِل تعبیر کِیْتُون! 4 پَشْت شَرِکار و زَناکار نِیشُونه مه، اما نِیشُونه و آن نِیشُون نِمْنِ بَخِیر اژ نِیشُونه یونسِ پِخْمِر. « پس اَنْلَ هِیْشْت جَا و اژ وَر چی.

حَمِیْرْتُرِش فَرِیْسِیْل و صِدْقِیْل

5 وختی شاگردَل چِن آلا دریاچه، ویرُ چی وَگَرِد وَر نون بارن. 6 عیسی و آن وَتی: «هَشْبَار بُونُون و حاواِسْتُون حَمِیْرْتُرِش فَرِیْسِیْل و صِدْقِیْل بُو.» 7 آسْگَ شاگردَل اِ نُوْم وَر بَحْتُ کِرد، مُتُوا: «وَگَرِد وَرْمُون نون ناوردِیْم.» 8 عیسی ٔ فَهْمِیْتِ و آن وَتی: «ای سُس اِیْمُونَل، اَرَاچ دربارَه ٔ که نون نِریْتُون وَگَرِد یِک بَحْتُ مَکِیْتُون؟ 9 هَنی حَالِیْتُو نِماو؟ مَر وِیْرْتُ نِمای ا پنج نون و پنج هزار نفر و چنی سَوْت حُورْد رِیز نون جمع کِردِیْتُون؟ 10 یاگه ا هفت نون و چُوار هزار نفر و چن زَمِیْل که جِمِمْتُ کِرد؟ 11 پس اَرَاچ نُونِیْسِیْتُ بَقَهْمِیْتُون که دربارَه نون

چون که و داد و هاوار اژ تُر اِیْمَ مای.» 24 عیسی جِواو دای: «م فَحَط اَرَا کَاوِرِل گُم بیه قوم اسرائیل کِل کِریَام.» 25 اما اژ نَهْت، و نُوا اَو رُنِ داتِ و وَتی: «ای آقا، م باری کَا!» 26 عیسی جِواو دای: «نون اولل گِریْن و وَر سَگَل اوشِیْن دُوْرَس نیه.» 27 اما رُنِ وَتی: «ای آقا، و اِی حال حتی سَگَل یِژ اژ حُورْد رِیزِلی که اژ سِفره صَحاوُل مَکُ اَرَا، مَرِن!» 28 آسْگَ عیسی وَتی: «ای رُن، اِیْمُون تو فِرِی! حَاجت رَاوا بِن!» و جَاوَرِجَا دِی شِفا گِرتِی.

خُوراک دَان و چُوار هزار نفر

29 عیسی اژ وَر گت رِی و چی نُو دریاچه جَلِیل، گمی اژ کوه چی بَلَنگ و اِ وَر نِیْشْت. 30 مردم فِرِایِ وَلا اَو هِتِن وَگَرِد وَر شَلَل و کوزَل و فِلْجَل و لالَل و مَرِیْضَل تِرِک اَوِرْدن، نُوا پَالِ عیسی هِیْشِئُو و اَو اَنْلَ شِفا داتِ. 31 مردم وختی دین که لالَل قِصَن مَکَن، فِلْجَل اَزَا مَوَان، شَلَل رِی مَچَن و کوزَل مُونَن، بِلَاچُوِی ا هت و خدالا اسرائیل عَزِیْت دَان. 32 عیسی شاگردَل وَر هِنَا کِردی و وَتی: «دَلْم و حال اِی جَمعیْت مِیْزِی، چون که اِیْسَ سه رُوژ که وَگَرِد مِیْن و چی اَرَا هُورِدن نِرن. نِیْم اَنْلَ وِسی رَاوانه کَم نَاخ نُوْم رِی اژ پا بَکْ اِن.» 33 شاگردَلِ وِیْن: «نُوْم هُن جِلا دُور گئی، اژ کُو مَتُونِیْم نون و اَندازه سِیر کِردن هُن جَمعیْت گِلَنگی جُور کِیْم؟» 34 عیسی پَرِسیْتِی: «چَن نون دِریْت؟» وِیْن: «هفت نون و چن یِگه ما هِی گُوجِر.» 35 عیسی و مردم وَتی تاگه بِنِیْشِتر زَمِیْن. 36 آسْگَ هفت یِگه نون و ما هِیْل گِرتِی و بعد اژ شَکَر کِردن، اَنْلَ گُت کِردی و شاگردَل وَر دای و اَن یِژ و ا جَمعیْت دَا. 37 اَن گُل هُورِدن و سِیر بِن و شاگردَل هفت زَمِیْل پَر اژ حُورْد نونلی که مَتُون جَمُع

تُر م بای. ²⁵ چون که هر گس بتی گییون وژی نجات ب، آو اژ دَس مه؛ اما هر گس آرا خاطر م گییون وژی! دَس ب، آو نجات مه. ²⁶ آرا انسون چ فایده که گل دنیا بْأری، اما گییون وژ پیرا؟ انسون آرا سِنِی گییون وژ جَ اژ دَس ماتی؟

²⁷ «چون که گر انسون نُوم عَزَتِ بَأَو وژی وگرد فرشتلی مای و آ وخت هر گسی آرا خاطر کارلی عَوْض مه. ²⁸ حقیقتن، و هَم مُوشِم، بعضی ایر هُوسیان که تاگه گر انسون نُونن که نُوم پاتشاهی وژ مای، طُم مردن نِمَجَشِن.»

عَوْض بِنِی رُو عِیسی

شش روژ بعد، عیسی، پطرس و یعقوب **17** و پراپی یوحنا گرتی و آنل وگرد وژ و سَرِ کوهِ پلنگی بردی، تاگه تنیا بْأن. ² وژ، و حضور آن، رُو عیسی عَوْض بی: رُوبی چُو هُوار وشت میای و لَباسی چُو نور، اِسپی بی. ³ و آپی وخت، موسی و ایلیا پیخمبر و نُوا جَمَلِ آن ظاهر بین و اِگرد عیسی قِصَ مَکِرْدِن. ⁴ پطرس و عیسی وئی: «ای آقا، بی این ایم ایر خُوا. آر بْئو، سه کولاد مسازم، یکی آرا تو، یکی آرا موسی و یکی تریژ آرا ایلیا.» ⁵ حالو آپی قِصَ اِ رُانِ پطرس بی که و یِ گل اُری نُورنی رُو آن سار اوشتی و دنگی اژ اُر رسی که: «بِیس گر عزیزم که اژ آو فِر راضیم؛ گوش بَن اَوَا» ⁶ وختی شاگردل آپی دنگ، شِئَفَتِن اِخِن رَکَن چی که و رُو، گیتَر زمین. ⁷ اما عیسی چی نزیک آن و دَس نیاتر قِأ و وئی: «هیرگرن و زَلَتْ نِجُوا» ⁸ وختی جَمَلِ وژ هیزدان، بَخیر اژ عیسی گسی تِرک نی این. ⁹ وختی که اژ کوهِ مَهَتَن هُوار، عیسی دستور داتی آن: «آچی که دیتُون آرا گسی نُوشن، تاگه وختی که گر انسون اژ مردیل زنی بُو.» ¹⁰ شاگردل اژ عیسی پرسین: «آراچ ملال تورات مُوشن که اُول بایس ایلیا بای؟» ¹¹ عیسی جَوو دای: «الَوْتَه که ایلیا مای و گل چیل دُوژس مَک. ¹² اما و هَم مُوشِم که ایلیا هَتی و اَو شَناسای و هر چی گِست و سَری آوَرْدِن. و ای جُوژ

قِصَ نِمَکَم؟ بلکه وِتم حاواسُنُون حمیرتُرش قَریسَیل و صدوقِیل بُو.» ¹² اَس فَهیمِنه که وگرد آن دِبارَه مِلاي قَریسَیل و صدوقِیل قِصَ مَکِردی، نه آرا حمیرتُرش نون.

پطرس شُهوَدی مه که عیسی هر آ مسیح

¹³ وختی عیسی نُوم منطخه قیصریه فیلیپی رسی، اژ شاگردل وژ پرسیتی: «و قِصَ مردم، گر انسون کیه؟» ¹⁴ آن جَوو دأ: «بعضی مُوشن یحیلا تعمیددهنِدا. بعضی تِرک مُوشن ایلیا پیخمبر، و بعضی بْژی مُوشن لارمیا یاگه یکی اژ پیخمبرل.» ¹⁵ عیسی پرسیتی: «هَم جَ مُوشیت؟ اِ جِم هَم م کی ام؟» ¹⁶ شمعون پطرس جَوو دای: «تو هر آ مسیحین که بایس بای، گر خدال زنی!» ¹⁷ عیسی وئی: «خُشال تو، ای شمعون، گر یونا! چون که آپی حقیقت گوشت و خون و تو آشکار نِکِردی، بلکه بْأو م که نُوم اَسْمُون ی آشکار کردی. ¹⁸ مین بْژ مُوشِم که تونین پطرس، یعنی صخره، و م کلیسای وژم و رُو آپی صخره ماوژم و دروازل جنیم و آو پیروژ نماو. ¹⁹ کلیلل پاتشاهی اَسْمُون مَم تو. آچی که رُو زمین بْأنین، نُوم اَسْمُون مُونری، و آچی که رُو زمین واز کِاین، نُوم اَسْمُون واز ماو.» ²⁰ اَسگ عیسی شاگردل وژی قِدیغَن کردی که و هُوچ گس نُوشن آو مسیح.

بیشگوی عیسی آرا مردن و زنی بین وژ

²¹ اژ آپی دُما عیسی شروع کردی آشکار کِردن آپی حقیقت و شاگردل وژی که لازم بچُوا اورشلیم و اِ وژ اژ شیخَل و رئیسَل کاهنل معبد یهود و ملال تورات عداو فِر بُونی و بْکِشیری و نُوم روژ سَوَم زنی بُو. ²² اما پطرس آو کیشات سُوکِ و تَشَر و آو وئی: «دور اژ گییونت، ای آقا! خدا نِک هُن چی هرگس آرایت بکْآپی.» ²³ عیسی رُو گِردنی، و آو وئی: «اژ نُوا ریم بچُوا آلا، ای شیطون! تو نُوا ری مین، چون که فِکِرل تو انسونی نه خدای.» ²⁴ اَسگ رُو کردی شاگردلی و وئی: «آر گسی بتی مه پیرووی کِ، بایس وژی هاشا کِ، صلیب وژ بگری و اژ

خِراج یا مالیات مَگیرن؟ اَز مَلتِ وِزی یاگه اَز بیگوتل؟
 چَ مُوشین؟»²⁶ پطرس جِواو داتی: «اَز بیگوتل.» عیسی
 وَ اَو وِتی: «پس ملت مُعافن! ²⁷ اَما اَرایِی که وَ چِم اَن
 گن نای، پچوا لُوا دریاچه وَ فُلاوی باوژ. اَوَلین ماهی که
 گِرتت دَمی بیل تاخ. سِکه چُوارِ درهَمی پی یا مَکِ این. وَگِرد
 اَو بَر م وَ وِرت بیه اَن.»

گِنگ کیه؟

نُوم اَ وخت، شاگردل لا عیسی هَتین
18 وَ پَرسین: «کی نُوم پاتشاهی اَسْمُون
 گِنگ تَر؟»² عیسی ی اَوَلِ گوجری هِنَا کِردی وَ اَو نِباتِ
 نُومجا اَن³ وِتی: «حقیقتن، وَ هُم مُوشیم، تاگه عَوْض
 نُوتُون وَ چُو اَوَلل، نُوتُون، هَرگس نُوم پاتشاهی اَسْمُون
 رِی پی یا نِمَکِیُون.⁴ پس، هر گس وِزی چُو اِی اَوَل
 گوجر ک، نُوم پاتشاهی اَسْمُون گِنگ تَر ماو.⁵ وَ هر
 گس هُن اَوَلی وَ نِم م قبول کِ، م قبول کِردیسی.⁶ اَما
 هر گس بایس بُو یَکی اَز اِی گوجِرل که وَ م اِیْمون دِری
 اَز اِیْمون پَکِ اِی، اَرَا اَو بَیتر تِیس که کُچِک اَسِیاو گِنگی
 وَ مِلی بُوانی، وَ ته دریا خَفه بُو! ⁷ وای وَ حال اِی دنیا که
 وَگِرد وَسوسلی! بایس گُناه ماو چون که هر چن وَسوسلِ
 همیشه هِن، اَما وای وَ حال اَو که بایس وَسوسه بُو!
⁸ «پس اَر دِست یاگه پات بایس گُناه کِردن تون ماو، اَو
 بُر هاوا ب، چون که اَرَا تو بَیتر که شَل وَ لَنگ بَچین
 نُوم زندگی ابدی تاگه اَی که وَگِرد دو دَس یاگه دو پا اَرَا
 همیشه پَکِ اِین نُوم اَگِر ابدی.⁹ وَ اَر چِمَت بایس گُناه
 کِردنِت ماو، اَو بارِ دِرر وَ هاوا بَی، چون که اَرَا تو بَیتر
 که وَگِرد ی چِم بَچین نُوم زندگی ابدی تاگه اَی که وَگِرد
 دو چِم نُوم اَگِر جِنم پَکِ اِین.»

پاچا کاورِ پِلاچی

¹⁰ «حواستون بُو که هُوج کُم اَز اِی گوجِرل خار
 نِکِیُون، چون که وَ هُم مُوشیم که فرشتل اَن نُوم اَسْمُون
 پِسرِه رُو بُاَو م که نُوم اَسْمُون، مُونن.¹¹ چون که گِر

گِر اِنسون یَز وَ دَس اَن عَذاو مَکِشی.»¹³ اَسگِ شاگردل
 فُهَمین که درباره یحیلا تعمیددهنده وَگِرد اَن قِص مَکِ.

شفا گِر دیوَرده

¹⁴ وختی هَتین لا جمعیت، پِیایِی وَ عیسی نزدیک پی وَ
 نُوا اَو زُنی داتی وَ وِتی: ¹⁵ «ای اَفا، وَ گِر م رَحَم ک.
 اَو تَشنجِ وَ فِز عَذاو مَکِشی. بَیشر وَختل نُوم اَگِر
 یاگه اَوَا مَکِ اِی.¹⁶ اَو اِ لا شاگردلِت اُوردم، اَما تَنونِست
 شفا بَی.»¹⁷ عیسی جِواو داتی: «ای پَشت پی اِیْمون وَ
 منحرف، تا کی بایس وَگِرد هُم بُوم؟ تا کی بایس تَحْمِلِتُون
 پَکِم؟ اَو بارنِ لا م.»¹⁸ عیسی اَشَر داتی دِیو وَ دِیو اَز
 گِر چِی دِرر وَ اَو جاوَرجا شفا گِرتی.¹⁹ اَسگِ شاگردل لا
 عیسی هَتین وَ نُوم خلوت اَز اَو پَرسی: «اَرَاچ اِیم تَنونِستیم
 اَ دِیو تار کِیم؟»²⁰ عیسی جِواو دای: «اَز اَ خاطر که
 اِیْمونِت کَم. حقیقتن، وَ هُم مُوشیم، اَر اِیْمونی وَ گوجری
 دونی خردل داشتُون، مَتونیت وَ اِی کَوَه بوشیت «اَز
 اِبر جاواز بُوا وَر» جاواز مُو وَ هُوج کاری اَرَا هُم محال
 نیه.²¹ اَما اِی چِنس دِیو پِخِر اَز رُوژی گِرتن وَ دعا کِردن
 نِمچوا دِرر.»

پیشگویِ دَواَره عیسی اَرَا مِردن وَ زنی بَینِ وِز

²² وختی که نُوم منطخه جلیل دور یَک جمع بَین،
 عیسی وَ اَن وِتی: «گِر اِنسون مَن دَس مردم.²³ وَ اَن
 اَو مَکِشِن وَ اَو نُوم رُوژ سَوَم زنی مُو.» وَ شاگردلِ فِز
 پَریشُون بَین.

سِکه وَ دَم ماهی

²⁴ بعد اَز اَی که عیسی وَ شاگردلی نُوم شَهرِ گَفرناحوم
 رَسین، مأموزلی که مالیات معبد یهود، که دو دِرهم پی،
 جمع مَکِردن، لا پطرس هَتین وَ وِتِن: «یعنی اَسْتادِ هُم
 مالیات معبد نیه؟»²⁵ اَو جِواو دای: «اَلوتَه که مه!»
 وختی پطرس نُوم مال هَت، نُواتر اَز اَی که اَو چِی بوشی،
 عیسی وَ اَو وِتی: «ای شَمعون، پاتشالِ دنیا اَز چِ گسلی

طلا اندازه دویس هزار سال دَس میز آو بدهکار بی. 25 وختی که آو تَنُونَسْتی قَرْتِ وِزِی بیه دُما، اربابی فرمون دای آو وِگَرْدَرُن و آولئی و کَل مالِ منالی بفروشن و طلبی بَگَرِن. 26 خادم نُوا پا ارباب رُنی داتی و لالکییا وِتی: "وَم مُهلت ب تاگه کَل قَرْتِ وِزِم بَم." 27 آسگ دل ارباب و حَالِ آو سِزِیا و آو آزاد کِردی و قَرْتِ بَشَخِیی. 28 اما وختی که خادم چی دِرر، یکی آژ هُمکارلِ وِزِ دیتی که صد دینار و اندازه سه مونگ دَس میز و آو بدهکار بی. آسگ آو کِرتی و چنگ آوشتی تَنی آو وِتی: "قَرْتِ ب!" 29 هُمکاری نُوا پا آو رُنی داتی و لالکییا وِتی: "وَم مُهلت ب تاگه کَل قَرْتِ وِزِم بَم." 30 اما آو قبول نَکِردی، بلکه چی و آو آوشتی نُوْم زَنْد تاگه وختی که قَرْتِ وِزِی ب. 31 وختی که خادمِل تِرِک اِبی چی دِی، فِر ناراحت بین و چِن لا ارباب وِز و کَل اِبی چِتَل تَعْرِیف کِردن. 32 آسگ ارباب، آ خادم لا وِز هِنَا کِردی و وِتی: "ای خادم شَر، م آرا خاطر لالکییان تو کَل قَرْتِ بَشَخِیم 33 آیا نَباس تونِز و هُمکار وِزْت رَحْم مَکِردین، هر آ جُور که م و تو رَحِیم کِرد؟" 34 آسگ ارباب عصبونی بی، آو نُوْم زَنْد آوشتی تاگه شکنجه بُو تا وختی که کَل قَرْتِ وِزِی ب. 35 هر اِبی جُور بَاو آسْمُونِی مِیْنِز و هر کُم آژ هُم هُن رِفْتار مَک، آر هُم یِزِ بَرَا وِزْتُون آژ تِه دَلْتُون نَبَشَخِیُون.»

ملای آرا طلاخ کِرتِن

19 وختی که عیسی اِبی قِصَل تموم کِردی، آژ منطخه جلیل چی و آ لا رُو اُردن هَت منطخه یهودیه. 2 مردم فِرایی کِرتِن دُمی و عیسی اَنَل وِز شفا داتی. 3 شیخِل فرقه قَرِیسی لا آو هَتِن تاگه آو امتحون گن. آن پرسین: «دُورَس که پِا رُنی وِزِی و هر دلیلِ طلاخ ب؟» 4 عیسی جِواو دای: «مَر نُوْم تورات نَخْوائِیُون که آو که اَنَل هَر اَوَل خَلق کِردی "اَنَل رُن و پِا خَلق کِردی"، 5 و وِتی "آرا تِسَن که، پِا آژ بَاو دَا وِزِی جِیا مُو، وِگَرْدَرُن وِزِ پِیُونِی مَک و آ دُوا مُواُن ی بدن؟" 6 آرا اِبی خاطر، آژ اِبی دُما دِی دو نِان بلکه یِکی کِن. پس آ چی

انسون هَتی تاگه آیمی که گُم بیه نجات ب. 12 چ گومون مَکِیت؟ آر پِیایِی صد گله کاور داشتونوی و یکی آژ اَن گُم بُو، مَر آ نود و نُه گله کاور نُوْم کوه گِشَل نِیْمِلی جا و مِنی آو که گُم بیه نِمچو؟ 13 حقیقتن، و هُم مُوشِم، که آر آو پِیا کِ، آرا آ کاور بیشتر خوشی مَک، تاگه آرا آ نود و نُه گله کاورِی که گُم نِویِن. 14 و هر اِبی جُور، خواس بَاو هُم که نُوْم آسْمُونِی نِه که حتی یِکی آژ اِبی گوجِرَل هِلاک بُو.

وِگَرْدِ بَرَا خطاکار چُو رِفْتار کِیُون

15 «آر بَرَات وِیِنِت گُناه کِردی، بچوا لای و نُوْم وِزْتُون خِطایی وِیِنی بُوَش. آر قِصَت قبول کِردی، بَرَات اِ دُواره پِیا کِردین؛ 16 اما آر قبول نَکِردی، یِکی یاگه دو نفر تِرِک وِگَرْدِ وِزْت بَاو تاگه "هر قِصِ اِبی وِگَرْدِ شُهودی دو یاگه سه شاهد ثابت بُو." 17 آر نَگِستی و اَن یِزِ گوش ب، و کَلِیسا بُوَش؛ و آر حتی حرفِ کَلِیسا یِزِ قبول نَکِردی، آسگ آو بیگونه یاگه جِراچگِیر بَزِن. 18 حقیقتن، و هُم مُوشِم، هر چی که نُوْم زَمین مَآنِیت، نُوْم آسْمُونِی مَوسِری؛ و هر چی که نُوْم زَمین واز کِیُون، نُوْم آسْمُونِی واز ماو. 19 اِ دُواره و هُم مُوشِم که هر وخت دو نفر آژ هُم و رُو زَمین دِرباره هر چی که بَا وِگَرْدِ تِک ی دل بُوَان، آژ جُونِم بَاو م که نُوْم آسْمُونِی آرا اَن اَنجوم ماو. 20 چون که جایی که دو یا سه نفر و نُوْم م جمع بُوَان م وِزِ نُوْم اَنَم.»

پاچا خادمی که نِمَبَشَخِی

21 آسگ پطرس لا عیسی هَت و پرسیتی: «ای آفا، تاگه چِن گِل آر بَرَام و م گُناه بَک، بایس آو بَشَخِیم؟ آیا تاگه هفت گِل؟» 22 عیسی جِواو داتی: «و تون مُوشِم نُه هفت گِل بلکه هفتاد گِل هفت گِل. 23 و اِبی خاطر، پاتشاهی آسْمُونِی چُو شایِی بَزِن که مِتی وِگَرْدِ خادمِلِ وِزِی تسویه جِساو کِ. 24 آسگ وختی که شروع کِردی جِساوکتاو کِردن، آیمَلِی اُورِدِن لا آو که ده هزار کیسه

و آچی که درین بفروش و پولی بیه تنگدسل، که نوم آسمون گنجی درین. آسگ آژ تُر م بُوری. «22 جال وختی ی شفتی، خُصه دار بی و آژ وِر چی، چون که مال و مِنالِ فِراییِ داشی. 23 آسگ عیسی و شاگردلِ وِر وِتی: «حقیقتن، و هُم مُوشم، چنی سخت که ی آیم ثروتمن نوم پاتشاهی آسمون ری پی یا ک. 24! دُواره مُوشم که ی شتر آژ کونا دَرزنی رد بو، فِر آسوتِرزِ یس که ی آیم ثروتمن نوم پاتشاهی خدا ری پی یا ک. 25 وختی شاگردلِ ی شفتی فِر بلاجُوی اُ هت و پرسین: «پس کی مَتونی نجات یگری؟» 26 عیسی چم آوشتی آن و وِتی: «ی آرا انسون محال، اما آرا خدا هُوج چی محال نیه. 27 پطرس وِتی: «ایسک ایم گل چی ولُم کِردی و آژ تُر تون مایم. چ نَصو ایم مُو؟» 28 عیسی و آن وِتی: «حقیقتن، و هُم مُوشم، نوم ای دنیا تازه، وختی که گر انسون پنبشی تخت پاتشاهی پر شوکت وِزی، هُم بژ که آژ تُر م هَتیئون رُو دوازه تخت منیشیت و دوازه قبيله اسرائیل قضاوت مکیئون. 29 و هر گس آرا خاطر نُم م مال یاگه پرا یا خُوه یا بَأو و دای یا اولاد یا ملیک وِزی ول ک، صد برابری پی یا مک و زندگی ابدی و دَس ماری. 30 اما فِر گسلی که اولن، آجِر مُوان، و فِر گسلی که آخِرین، اول مُوان!

باچا کارگرلِ باخ انگوار

20 «پاتشاهی آسمون چو اربابی مَمینی که صوا رُو آژ مال چی دِرر تاگه آرا باخ انگوار وِزی کارگرلی روژمز یگری. 2 آو وِگرد آن طی کِردی که روژی ی دینار که دَس مَز ی روژ پی، آرا کار کِردن نوم باخ انگوار و هر کِم آن پ. آسگ اَنلِ کِل کِردی نوم باخ انگوار وِزی. 3 نَزیک سات نُه! صو دُواره چی دِرر و آیملی دینی که نوم میدن بیکار هوسیاوین. 4 و آن یژ وِتی: «هُم بژ نوم باخ م یچن و آچی که حق هُمیه و هُم تم.» 5 آسگ آن یژ چن. 1 دُواره نَزیک سات دوازه و سات سه نیمزو چی دِرر و هُن کِردی. 6 و نَزیک سات پنچ

که خدا نیار قی یک، انسون نَباس چیا ک. «7 فَریستیل و آو وِتن: «پس آراچ موسی امر کِردی که پیا طلاخ نُومچه بیه ژن وِزی و آو ول ک؟» 8 عیسی و آن وِتی: «موسی آرا سنگیلی هُم اجازه داتی که ژن وِژنون طلاخ پ ایئون، اما آژ آ اول هُن نوی. 9 م و هُم مُوشم، هر گس ژن وِژن بَخیر آژ خیزی کِردن آرا خاطر چی تِرک طلاخ پ و ژنی تِرک بُوازی، زنا کِردیسی.» 10 شاگردلِ وِتن آو: «آر وضع پیا وِگرد ژن وِزی هُنسن، پس ژن نِگرتن بیترا!» 11 عیسی وِتی: «گل گس یَمَتونن ای کُوم قبول کن، مَر گسلی که دائنس ببئون. 12 چون که بعضی خواجن، آژ آ خاطر که آژ لِم دا هُن هِتندی؛ بعضی تِرک خواجن آرا ی که و دَس مردم خواجه مُوان؛ و بعضی یژی خواجن چون که آرا پاتشاهی آسمون وِرُن خواجه مَرُن و آژ ژن هُواسین چَمَلون مُان. هر گس مَتونی ی قبول ک، بیل هُن ک.»

عیسی و اولل

13 آسگ مردم اولل آوردن لا عیسی تاگه دَس ینی قی آن و دعا خیر ک. اما شاگردلِ تشر دان مردم. 14 عیسی وِتی: «بیلن اوللِ گوچر بان لام و نُوا آن نِگرن، چون که پاتشاهی آسمون آرا هُن گسلی ک.» 15 آسگ دَس نیات سِر آن و آژ وِر چی.

جالِ ثروتمن

16 ی روژ پیاپی هت لا عیسی و پرسیتی: «أستاذ، چکار خُوایی آنجوم بَم تاگه زندگی ابدی داشموم؟» 17 عیسی جواو داتی: «آراچ دربارہ ی که چ کاری خُوا، آژ م سؤال مکی این؟ تَنیا یکی ک که خُوا. آر مت ری پی یا کِی این نوم زندگی ابدی، دستورلِ شریعت آنجوم پ.» 18 آ پیا پرسیتی: «گوماین دستورلِ؟» عیسی وِتی: «آیم نَکش، زنا نک، دزی نک، شُهودی دُرو نه، 19 حرمت یَن بَأو دا وِرت “ و هُمسات چو وِرت دوس بَار.» 20 آ جال وِتی: «گل ای دستورلِ آنجوم دام؛ دپی چ بایس یگم؟» 21 عیسی جواو دای: «آر مت کامل بُواین، یچو

پنښن.» 22 عیسیٰ جواوی دای: «هُم نَمَزْنِیت چَتُون مه! آیا مَتُونِیت اَز جُمی که مِ قَرَارِ بِنُوشِیم، بِنُوشِیُون؟» جواو دان: «آ، مَتُونِیم.» 23 عیسیٰ وتی: «آلَوته که اَز جُم مِ مَتُونِوشِیُون، اَمّا نِشِیَن و دَسِ راس و چپ مِ و اِختِیارِ مِ نِبه تاگه آو و گسی بَم. اِی جا آرا کَسلی کِ که بَاو آسُمونی مِ اَرانُ تِیارِکِ دِسی.» 24 وختی ده شاگردِ تِرِکِ اَز اِی چِی بَاخَوَرِ بِن، اَز آدو پرا اَکِرِ گِرت. 25 عیسیٰ اَن هِنّا کِردی و وتی: «هُم مَتُونِیُون که حاکمِلِ قوَمَلِ اَقایِ مَکَن اَن و گِنگَلُ رُو اَن قَدِرت و اِختِیارِ دِرن. 26 اَمّا نُوم هُم هُن ناو. هر گس مه نُوم هُم گِنگ بُو، بایسِ خادِمِ هُم بُو. 27 و هر گس مِی نُوم هُم اَوَل بُو، بایسِ غلامِ هُم بُو. 28 هُن که کِرِ انسونِیُ نَهَت تاگه خدمت گئی، بلکه هَت تاگه خدمت کِ و تاگه گِیوونی اِ جا خِیمَتِ آزادی اَرانُ فِرِ گِسل ب.»

شفا دو کور

29 وختی که عیسیٰ وگِرد شاگردلی اَز شهرِ اَریحا مَچیانِ دَر، فِرِ گِسل اَز تِرِ اَو گِیَن رِی. 30 و لَوّا جَد، دو پیا کور نِشِیُون. وختی شِفَتِن عیسیٰ اَز وِرِ رَد ماو، هاوازِ کِرد: «ای آقا، ای کِرِ داوت، و اِیمِ رَحَم ک!» 31 مردمِ تَسَرِ دان اَن و گِست که ساکت بُون؛ اَمّا اَن بېشِترِ هاوازِ مِکِرد که: «ای آقا، ای کِرِ داوت، و اِیمِ رَحَم ک!» 32 عیسیٰ هُوسِیا و آدو پیا هِنّا کِردی و پِرسِیتی: «چَتُون مه اَرانُتُون پِگم؟» 33 آدو کورِ جواو دان: «ای آقا، چَمَلِمُون واز ک.» 34 عیسیٰ دلی و حالِ اَن بَست و دَسِ نِیایِ قِ چَمَلِ اَن و جاوَرِجا چَمَلِ واز پی و اَز تِرِ اَو گِیَن رِی.

هَتِن شاهانِ عیسیٰ نُوم اورشليم

وختی عیسیٰ و شاگردلی نَزیکِ اورشليم بِن و رَسِن اَبادی بَیتِ فاجی و پا کوه زینون، عیسیٰ دو نفر اَز شاگردلی وژ کِل کِردی، 2 و اَن وتی: «بِچَن اَبادی که لَوّا هُمیه. و محضِ ی که چِیُون نُوم،

21

ایوازی چِی دِیر و دُواره چِن نفرِ تِرِکِ دِیتی بیکارِ هُوسِیان. اَز اَن پِرسِیتی: «اَرَاچ کِل رُوژ اِیرِ بیکارِ هُوسِیانُون؟» 7 جواو دان: «چون هُوج کس اِیمِ رُوژ مِز تِگرتی.» و اَن وتی: «هُم بَز نُوم باخ اَنگوارِ مِ بِچَن و کار گن.» 8 وختِ هُوارزِ رده، صاحاو باخ و سرکارگرِ وژی وتی: «کارگِرَن هِنّا کِ و شروع کِ اَز اَخرِ تا اَوَل، مِز ب.» 9 کارگِرلی که نَزیکِ سَپتِ پَنجِ ایوازِ هُتُونِ سَرِ کار، هر کُم ی دینارِ گِرتِن. 10 وختی گِ گِسلِ رسی که نُوَاتِرِ اَز کُن هُتُون، گُمونُ کِرد که فِزِترِ اَز گِسلِ تِرِکِ مِگِرن. اَمّا هر کُم اَز اَن یُ دینارِ گِرتِن. 11 وختی مِزِ وژ مِگِرتِن، اَن و اربابِ مالِ خِیمِ کِردن، و تِن: 12 «یاَن که اَخرِ هَتِن فَحَط ی سات کاز کِردی و تو اَنَل اِگِرد اِیمِ که کُل رُوژ ژیرِ بَریچُون هُوارِ زحمتُم کِشِا، کِردت یکی!» 13 صاحاو باخ رُو کِردی یکی اَز اَن و وتی: «ای دوس، مِ و تو ظلمی نِکِردَم. مَر وگِرد یک ی دینارِ طِی مُو نِکِرد؟ 14 پس حقِ وژت بِگِر و بِچو! مِ دَلَم مِی و اِی اَخرِ بِنِز چُو تو مِز بَم. 15 مَگِر حق نِیم وگِرد بول وژم اِچی که دَلَم مِی پِگم؟ یعنی چِم دِیلانِ دَسِ دِلوازی مِ ارا گسی تِر نِرن؟» 16 پس، اَخرِیَنَلِ اَوَلِ مَوان و اَوَلِیَنَلِ اَخرِ مَوان!»

سَوَمِن پِشکویِ عیسیٰ اَز مِردنی

17 وختی که عیسیٰ مَچِیا طِریفِ اورشليم، نُوم رِی دوازه شاگردِ وژی کِشِاتِ سُوکی و اَن وتی: 18 «اِیسک مَچِیُمون اورشليم. اِ وِرِ کِرِ انسون و دَسِ رِئِیسَلِ کاهنل و مِلالِ تورات مَن گِیر. اَن آو و مِردنِ محکومِ مَکَن 19 و مَن دَسِ قوَمَلِ تِرِکِ تاگه و آو تِز بَارِن و سِلاخ بَی و پِکِیشِی صلیب. اَمّا نُوم رُوژ سَوَم زِنُ مَو.»

خواسِ ی دَا

20 آسگِ دَا کُرَلِ زِیدِی وگِرد دو کُرِی هَت لا عیسیٰ و لَوّا آو زِنُ دای و اَزِنُ چی گِستی. 21 عیسیٰ پِرسِیتی: «چَت مه؟» وتی: «اِجازه ب که اِی دو کُرِ مَن نُوم پاتشاهی تو یکی و دَسِ راس و یکی تِرِکِ و دَسِ چپ تو

داوت، «آگِر گرت،¹⁶ پس و عیسی وِتِن: «آیا مشنواين يان چَ موشين؟» جواو دای: «آ. مَر نُوم کِتاوَل مقدس نخُوايُنُونَه،

«آز رَانِ اَوَّل وِ طَلَقَل

ستايش مُواين؟»¹⁷ آسگ عیسی اَنَل

وِل کِردی و آژ شهر چی دِر،

و چی بېت عُنیا و شو وِر مَن.

حُشک بېن دارِ اَنجیل

¹⁸ دَم صو عیسی نُوم رِی گل هُورِدِن شهر، وِسی بېتی.
¹⁹ و لُو جَد، دار اَنجیلی دیتی و چی طرف آو، اما بَخیر
 آژ وُلگ چی اِ قِ آو پِیا نِکِردی. آسگ و دار وِتی: «دی
 هرگس میوه آژ تو و بار نای!» جاوَرجا دارِ حُشک بی.
²⁰ وختی شاگردَلِ ی دین پِلَاچوپی اَ هَت، آژ آو پِرسین:
 «چُو دار اَنجیل هُن نُو حُشک بی؟»²¹ عیسی و جواو
 و آن وِتی: «حقیقَتِن، و هَم موشِم، آر ایْمونُت داشْتو و
 شک نِکِبُون، نَه تَنیا مُنونیت پِلایِی که و سِر دار اَنجیل
 هَت اَنجوم بِنُون، بلکه هر وخت و اِی کوه بوشیُون!»
 ریشی بُور دِر، و پِکَا نُوم دریا، “ هُن ماو.”²² آر ایْمونُت
 داشْتو، هر چی که نُوم دعا بِنُون، مَگِر بِنُون.»

سؤال دربارہ قدرت و اختیار عیسی

²³ آسگ عیسی چی نُوم معبد یهود و داشتی مردم
 میلای میاتی که رئیسَل کاهنل و شیخَل قوم لا آو هِتِن
 و وِتِن: «و چَ حقی اِی کارَل مَکِاین؟ کی اِی قدرت و
 اختیار و تو داسی؟»²⁴ عیسی جواو دای: «مِن یژ اژ هَم
 چی مَپِرسِم. آر جواو داٹ، مَن یژ و هَم موشِم و چَ قدرت
 و اختیاری اِی کارَل مَگَم. ²⁵ تعمید یحیی اژ کو بی؟ آژ
 طرفِ خدا بی یاگه آژ طرفِ انسون؟» اَن نُوم وِر بَحْث
 کِرد و وِتِن: «آر بوشیم اژ طرفِ خدا بی، و اِیم موشی،”
 پس آراچ و آو ایْمونُت ناورد؟»²⁶ و آر بوشیم اژ طرفِ
 انسون بی، آژ مردم زَلْمُون مَچو، چون که گُلی مردم یحیی
 پِیخِمِر مَزِنِن.»²⁷ آسگ و عیسی جواو دان: «نَمَزَنیم.»

خَری وگِر دِره اِی تَبِریا مُونِیُون. اَنَل واز گن و بارِن لا
 م. ³ آر گسی قِصایِی و هَم وِتی، بوشن: “خداوند و اَن
 احتیاج دِری،” و آو هر آزای اَنَل کِل مَک. ⁴ اِی بی تاگه آ
 چی که پِیخِمِر وِتُوُتی و اَنجوم پِرسی که: ⁵ «و اورشلیم،
 دِب صهیون، بوشن،

”ایسک پاتشات لا تون مای،

اُفتاده و سوار خری،

رُو گِر خَری.”⁶ آ دو شاگرد چِن و طبق

فرمون عیسی عمل کِرد. ⁷ اَن خَر

وگِر دِره اِی آوَرْد و عبالِ وِر رُو

اَن آوشِن و آو نِشْت سَر عبال.

⁸ جمعیتِ فِرِیْزِی عبالِ وِر و سَر رِی

پِیْن کِرد و غیری تِرِکِیْزِ شاخلِ دازل

پِری، و نُوم رِی پِیْن کِرد. ⁹ مردم که

نُوا نُوا آو مَچیان و دسه اِی که آژ

دُما آو مَهْتِن، هاواژ مِکِرد مُونُو:

« نجات پ، ای گِر داوت

» «بمارک آو که و نُوم خداوند مای!»

«نجات و عرش فلک!»¹⁰ وختی آو چی نُوم

اورشلیم، گُلی شهر کِیْتَن تَب توب

و مَپِرسی اُ: «اِی کیه؟»¹¹ و

مردم جواوَن مِیا: «تِس عیسی

پِیخِمِر، اهلِ ناصره جلیل!»

عیسی معبد پاک مَک

¹² آسگ عیسی نُوم معبد یهود چی و گسلی که اِ وِر
 مامله اُ مَکِرد، کِردی دِر و تختَل صرافَل و بَن و بساط
 گَمُوْتِر فِرُوْشَل چاوارشَن کِردی ¹³ و وِتی اَن: «نُوم کِتاوَل
 مقدس نوسریایِی که، “مال م مالِ دعا موشِن،” اما هَم
 آو “لونه دَزَل” کِردنُون.»¹⁴ نُوم معبد، کوزل و سَلَل لا
 عیسی هِتِن و آو اَنَل شفا داتی. ¹⁵ اما وختی رئیسَل کاهنل
 و میلای تورات کارَل پِلَاچوپی اِ عیسی دِی اُ و هَم یژ دین
 که اولل نُوم معبد هاواژ مِکِردن: «نجات پ، ای گِر

دا: «آ آيمَلِ ظالِمَ وَ بِي رَحْمِي تَمومُ كُلُّنْ نَابُودَ مَكِ وَ باخَ وَ باخُبُونَلِ تِرِكِ مِيهَ كِرَا تاگه بَرِ ثَمِرِ اَوْ نُومِ فَصَلِ وَرِي وَ اَوْ بِنِ.»⁴² اَسْگَ عيسِي وَ اَنِ وَتِي: «اَيَا تاگه ايسِنِ نُومِ كِناوَلِ مَقَدَسِ نَخُوايْتُونُ كه،

”گچِكِي كه مِعْمازِلِ رُدُ كِرِدِ،
گچِكِ اصلي ساختمون بِي.
خداوند هُنْ كِرِدِي

وَ اَنظِرِ اَيَمَ بِلاَجُوبِي اَمَايَ“⁴³ پَسِ وَ هَمُ مَوْشِمِ كه پاتشاهي خدا اَزْ هَمُ مَكْرِيرِي وَ مَنِ قومي كه ثَمِرِ اَوْ بِنِ دُما. ⁴⁴ هر گس وَ رُو اَ گچِكِ بَكِ اِي، حُورِدِ ماو، وَ هر وَخت اَ گچِكِ رُو گسِي بَكِ اِي، اَوْ لِي اَمَكِ.»⁴⁵ وَختي رُئيسَلِ كاھنَلِ وَ شَيْخِلِ فِرَقَهَ فَرِيسِي پاچالِ عيسِي شَتْفَتُونِ، رُئسْتُونِ كه دربارِه اَنِ قِصَنِ مَوْشِي. ⁴⁶ وَ اِي كه مَكِسْتِنِ كه اَوْ گرفتار گن، اَمَا اَزْ مَرْدَمِ رَئِنِ چي چون كه اَنِ عيسِي پيخِمِرِ مَرُئْسْتُونِ.

پاچا جَشْتِ سَور

عيسِي ! دُواره وَگَرِدِ پاچا ! گَرِدِ اَنِ 22 قِصَنِ كِرِدِي، فرماشت كِرِدِي: ² «پاتشاهي اَسْمُونِ ماو چُو پاتشاهي رُئسْتِ كه اَرَا كُرِ وَرِي جَشْتِ سَورِ گِرْتِي. ³ اَوْ خَلْمَتَكَزَلِ وَرِ كِلِ كِرِدِي تاگه گَسَلِي كه دَعوتِ بَيْنِ هِنَا گن، تا بَانَ نُومِ جَشْتِ، اَمَا اَنِ نَكَسْتُو بان. ⁴ اَسْگَ خَلْمَتَكَزَلِ تِرِكِ كِلِ كِرِدِي وَتِي: ”وَ گَسَلِي كه دَعوتِ بَيْنِ بُوْشِنِ ايسَكِ شُمِ حاضِرِ، گالِ وَ گُوازَلِ پَرَوارِمِ سَرِ بَرِيمِ وَ كَلِ چِتَلِ حاضِرِنِ. پَسِ وَ جَشْتِ سَورِ بُوْرِنِ.“⁵ اَمَا اَنِ هَمِيَتِ نِيانِ وَ هر كُومِ چِنِ رِي وَرِ، بِيكِي چي سَرِ زَمِينِ وَرِ وَ بِيكِي تِرِكِي سَرِ مامِلِهَ كِرِدِنِ وَرِ. ⁶ باقِي ايمَلِي كه دَعوتِ بَيْنِ، خَلْمَتَكَزَلِ اَوْ گِرْتِنِ وَ اِگَرِدِ اَنِ وَ بِي شَرْمِي رِفْتَاؤِ كِرِدِ وَ اَتَلِ كُشْتِنِ. ⁷ پاتشاهِ فَرِ عَصْبُونِي بِي، سَرِوازَلِ وَرِ كِلِ كِرِدِي وَ اَفَاتَلَلِ كُشْتِي وَ شَهْرِ اَتَلِ

عيسِي وَتِي: «مِنِ يَزْ وَ هَمُ نَمُوشِمِ وَ چِ قَدْرَتِ وَ اِختِياري اِي كازَلِ مَكَمِ.»

پاچا دو گُر

²⁸ «نَظَرِ هُمُ چي؟ پَيايِ دو گُرِ داشْتِي. چي لا گُرِ اَوَلِينِ وَرِ وَتِي: ”گُرِمِ، ايمِرُوزِ بِيچُوا باخِ اَنگُوارِ وَ كارِ ك.“
²⁹ جِواو داي: ”نَمچِم.“ اَمَا بَعْدِ نَظَرِي عَوْضِ كِرِدِي وَ چِي. ³⁰ بَاؤُ لا گُرِ تِرِكِ چي وَ هر هُنْ وَيِينِي وَتِي. گُرِ جِواو داي: ”مچِم، اَمَا نَجِي.“³¹ كُمِ يَكِ اَزْ اَدُو گُرِ خِواسِ بَاؤُ وَرِ اَنجُومِ دان؟“ اَنِ جِواو داي: ”اَوَلِينِ.“ عيسِي وَ اَنِ وَتِي: «حَقِيقَتَنِ، وَ هَمُ مَوْشِمِ، خِرَاجَكِيَزَلِ وَ رِئِلِ خِرَاوِ نُوايَرِ اَزْ هَمُ نُومِ پاتشاهي خِدا مَچِنِ. ³² چون كه يَحِييِ هَتَ لا هَمُ تا وَيِينُونِ رِي دُورُسِ نِيشُونِ پِ اَمَا باوَرِئِ نَكِرِدِ، وِلِي خِرَاجَكِيَزَلِ وَ رِئِلِ خِرَاوِ باوَرِئِ كِرِدِ. وَ اِي كه هَمُ اِي چِتَلِ دَبْتُونِ، نَظَرُونِ عَوْضِ نَكِرِدِ وَ يَحِييِ باوَرِئِ نَكِرِدِ.»

پاچا باخُبُونَلِ ظالِمِ

³³ «وَ پاچا تِرِكِ گوشِ بِنِ. صاحاوِ مَلِكِي، باخِ اَنگُوارِي اَوْشْتِي وَ دُورِ اَوْ دِيوارِ كِيشِييِ وَ حِوضِي نُومِ اَوْ اَرَا لَخِ سا كِرِدِنِ اَنگُوارِ وَ شِراوِ گِرْتِنِ گَنِي وَ پِرِچِي بِيژِي اَرَا نِگَبُونِي دَانِ اَوْشْتِي. اَسْگَ باخِ اَنگُوارِ وَ چِنِ باخُبُونِ كِرَا داي وَ وَرِ چي سَفَرِ. ³⁴ وَختي مَوقِعِ چِي اِنِ ثَمِرِلِ رَسِي، نُوكَزَلِ وَرِي كِلِ كِرِدِي لا باخُبُونَلِ تا بَرِ اَوْ اَزْ ثَمِرِلِ پَكِرِنِ. ³⁵ اَمَا باخُبُونَلِ غِلاھِلِ اَوْ گِرْتِنِ، بِيكِي سِيرِ كُشِ كِرِدِ وَ بِيكِي تَرِ كُشْتِ وَ اِيكِي تِرِكِي سَرِ سَنگَسَاؤِ كِرِدِ. ³⁶ گِلِي تَرِ، غِلاھِلِ بِيشْتِرِي لا اَنِ كِلِ كِرِدِي، اَمَا باخُبُونَلِ وَگَرِدِ اَنِ بِيژِ هر اَ جُورِ كِرِدِ. ³⁷ سَرِ اَجَزِي كُرِ وَرِي وَلا باخُبُونَلِ كِلِ كِرِدِي وَگَرِدِ وَرِ وَتِي: ”حُرْمَتِ مَبِنِ گُرِمِ.“³⁸ اَمَا وَختي كه باخُبُونَلِ كُرِ دِي، وَ يَكِ تِرِكِي وَتِنِ: ”ئِي صاحاوِ اِرْثِ. بُوْرِنِ اَوْ بَكْشِيمِ وَ اِرْثِ اَوْ صاحاوِ بُوْمُونِ.“³⁹ اَسْگَ اَوْ گِرْتِنِ وَ اَزْ باخِ اَوْشْتِنِ دِرِرِ وَ كُشْتِنِي. ⁴⁰ ايسِنِ، وَختي صاحاوِ باخِ باي وَگَرِدِ اِي باخُبُونَلِ چِ مَكِ؟“⁴¹ اَنِ جِواو

«أستاذ، موسیٰ پيخمبر و ايم و تيسیٰ که آر پياپی بی اولاد پيمری، پراپی بايس آ بيوه بوازی تاگه آژ او آرا برا وژی نسلی بیلجا. 25 آسن، ا نوم ايم هفت گل برا بين. برا اولی زن گرتی و مرد و چون که اول نياستی، زن بيوه ایی آرا برا وژ هيشت جا. 26 آرا دو مین و سومین، تاگه هفتمین پرايز هُن بی. 27 سر آخزی، آرن زي مرد. 28 ايسن، نوم زمونی که مردتل زنی موان، آرن زن گمانين آژ آ هفت پرا ماو، چون که گن آو هواسونون؟» 29 عیسی جواو داتی آن: «هُم گمراهیت، چون که نه آژ کتاوَل مقدس چی مژنیونون و نه آژ قدرت خدا! 30 نوم روژی که مردتل زنی موان گسی نه زن موازی و نه شوا مک، بلکه گل چو فرستل آسمون موان. 31 اما دربارہ زنی بين مردتل، آیا نخوائونون که خدا و هم چ و تيسی؟ 32 آو فرماشت کيرديسی که،» مینم خدا ابراهيم و خدا اسحاق و خدا يعقوب. آو نه خدا مردتل، بلکه خدای زنی آل. 33 مردم وختی ایی قِصَل شِنْفَتين، آژ میلای دان آو بلاچويی آ هت.

گِنگ تيرين حکم

34 اما وختی قريستل شتفتو که عیسی چو وگرد جواو وژی دم صدوقیل بستی، دور یک جمع بين. 35 یکی آژ آن که قاضی بی، و ای نیت که عیسی امتحون ک، آژ او پرسیتی: 36 «ای أستاذ، گِنگ تيرين حکم شریعت گمانين؟» 37 عیسی جواو داتی: «خداوند خدا وژت و تموم دل، و تموم گییون، و تموم فکر وژت دوس بَار.» 38 سی اولین و گِنگ تيرين حکم. 39 دو مین حکم بژ چو حکم اولین، «هُمسات چو وژت دوس بَار.» 40 تموم تورات و نوشتل پيخمبرل، رو ایی دو حکم، هوسای.»

مسیح، که بايس بای گر کیه؟

41 وختی که قريستل دور یک جمع بين، عیسی آژ آن پرسیتی: 42 «نظرِ هُم دربارہ مسیح، که بايس بای چی؟ آو گر کیه؟» آن و عیسی و تن: «گر داوت.» 43 عیسی و تی: «پس چو داوت و هدایت روح خدا، آو

اگر داتی. 8 آسگ و خدمتکارل وژ و تی: «جست سور حاضر، اما گسلی که دعوت بين لياخت نياشت. 9 پس بچن میدن شهر و هر گس پی باث کرد آرا جست سور دعوت گن.» 10 خدمتکارل چن نوم کوچل و هر گس پی با کرد، چ خو و چ گن وگرد وژ آوردن، جوری که جست سور آژ میمونل پر بی. 11 «اما وختی که پاتشاه آرا دیان میمونل نوم مجلس هت، پياپی دیتی که کراس سور ا ور نياستی. 12 آژ او پرسیتی: «ای دوس، چو بی کراس سور هتتس ایز؟» آ پيا زانی بن هت. 13 آسگ پاتشاه و خدمتکارل وژ و تی: «دس و پيا باین و آو نوم تریکی باوژن درر، جایی که گری و دینو ریچا. 14 چون که فرن گسلی که دعوت بين، اما ایملی که نیسون بين گین.»

سؤال دربارہ خراج دالان

15 آسگ شیخل فرقه قریسی چن درر وگرد یک مشورت کرد تاگه بونن چو متونن آو وگرد قِصَل وژی باوژن دام. 16 آن شاگردل وژ وگرد طرفدارل هیرودیس لا آو یک کردن و و تن: «أستاذ، مژنیم پياپی راسگوی کین و ری خدا و دوزسی میلای ماین و آژ گسی باکی زرين چون که چیت و ظاهر نته. 17 پس نظر وژت و ايم بوش؛ یعنی خراج دالان و امپراطور روم دوزس یاگه نه؟» 18 اما عیسی که نیت گن آن مژنستی، و تی: «ای ریاکارل، آراچ م امتحون مکیونون؟ 19 سکه ایی که وگرد آو خراج میونون و م نیسون بن.» آن سکه ی دیناری و آو نیسون دان. 20 آژ آن پرسیتی: «نشقه ائم رو ایی سکه هین کیه؟» 21 جواو دا: «هین امپراطور روم.» و آن و تی: «پس هین امپراطور و امپراطور بن و هین خدا و خدا.» 22 وختی آن سی شتفتين، بلاچويی آ هت و عیسی هيشتن جا چن.

سؤال دربارہ زنی بين مردتل

23 و آروژ، شیخل فرقه صدوق که باور نياشتين که مردتل زنی موان، هتن لای و سؤالی آژ او کردن، 24 و تن:

خداوند مَحْوَانِي؟ چون که نُومِ كِتَاوَلِ مَقْدَسَسْ مُوشِي: «44 خداوند وتي خداوند م:

» و دَس راس م پنيش

تاگه آ وخت که دشمنيت باوژِم زير پات.»

45 پس آر داوت، آو خداوند مَحْوَانِي،

چُو آو متُونِي كُرِ داوت بُو؟»

46 ابي جُور، هُوج گس نَتُونِستِي

جاواو آو پ و آژ ابي دُما دِبي گسي

جُورات نِكِردي آژ آو سَواي پيرسي.

وای و هُم ای شیخِلِ دین

23

آسگِ عیسی و مردم و شاگردلِ وژی وتي: «2 ملالِ تورات و شیخِلِ فِرَقه قَریسی ا جا موسی نیشْتُون. 3 پس آچی که و هُم مُوشِن، رایت گن و آنجوم بَن؛ انا نه کارلی که مکن! چون که آچی که ملائِ مَن، وژ و جا نِمارِن. 4 بازلی سنگینی که کیشانی سخت، مُونِن و مَینِ کولِ مردم، اما وژ حاضر نِان آرا جاواز کِردِن اَن حَتی کَلیکون نَکون بَن. 5 هر کاری مکن آرا اوس که مردم اَن بُونِن: آیه دُنلِ وژ گِلنگِ تِر و دامونِ عبا و وژ پینِ تِر مکن. 6 دوس دِرِن نُوم مِیْمُونِیل ا بِلنگِ مجلس بِنیشِن و نُوم عبادتگاه بَیترِن جا داشْتُون، 7 و مردم نُوم کوچه ا بازار سلام بَکَن اَن و «اُستاد» هِنلان بَکِن. 8 اما نیلِن و هُم «اُستاد» بوشِن، چون که تَنبای اُستاد دِریت، و کُلی هُم پِرايیت. 9 هُوج گس یژ رُو زمین «بُاو» نَحْوَانِن چون که تَنبای ا بُو دِریت که نُوم اَسْمُون. 10 و هُم یژ نیلِن هُمَلِ «مِلا» بَحْوَانِن، چون که فَحَطِ ی مِلا دِریت که مِسیح. 11 آو که نُوم هُم آژ گُل گِلنگِ تِر، خدمتکار هُم ماو. 12 چون که هر گس وژی گِلنگِ بَرُنِي، گوچَر ماو و هر گس وژی گوچَر بَگِرِي، سَر بِلنگِ ماو. 13 اما وای و حالْتُون ای مِلالِ تورات و قَریسِیل، ای رِیاکازل! چون که هُم دَر پاتشاهی اَسْمُون ا رُو مردم مُونِبُون؛ نه وژْتُون مَچِیْتُون نُوم و نه مِلیتُون گسلی که مه بان نُوم بَچَن نُوم.

14 «وای و حالْتُون ای مِلالِ تورات و قَریسِیل، ای رِیاکازل! چون که هُم آژ ی لا مالِ بیوه رِئَل خازتِ مَکِیُون و آژ ی لا تِرک، آرا رِیا دعا وژْت طولِ مِیْنُون. آرا خاطرِ یَس که مکافاتِ تِ فِرِ سختِ تِر ماو. 15 «وای و حالْتُون ای مِلالِ تورات و قَریسِیل، ای رِیاکازل! چون که هُم دریا اُ حُشکِ مَکِیُون یکی تا یکی بَکِ اِیْنُون مِریدُون و وختی که آویژ بیه مِریدُون آو دو هُن بدِتر آژ وژْتُون اولِ جَیمِ مَکِیُون. 16 «وای و حالْتُون ای زهِنمالی که کورِبُون، که مُوشیت: «آر گسی و معبد قَسم هُوردی اوی نِری، اما آر و طلا معبد قَسم هُوردی، بایس رُو قَسم وژی بوسی.» 17 ای نادُنلِ کورا! کُمی گِلنگِ تِر؟ طلا یاگه معبدی که طلا مَقْدَس مَک؟ 18 هُم یژ مُوشیت: «آر گسی و قَربونگاه قَسم هُوردی، اوی نِری، اما آر و پیشگشی که رُو آو نِیان قَسم بَری، بایس رُو قَسم وژی بوسی.» 19 ای کورل! کُمی گِلنگِ تِر؟ پیشگش یاگه قَربونگاهی که پیشگشی مَقْدَس مَک؟ 20 پس، گسی که و قَربونگاه قَسم مَری، هم و قَربونگاه و هُم یژ و آچی که ا رُو اَس قَسم هُوردی. 21 و هر گس و معبد قَسم مَری، و معبد و آخداپی که نُوم آو ساکن قَسم هُوردی. 22 و هر گس و اَسْمُون قَسم مَری، و تَخِتِ خدا و ا آو که رُو آو نِیشِتِ قَسم هُوردی. 23 «وای و حالْتُون ای مِلالِ تورات و قَریسِیل، ای رِیاکازل! چون که هُم آژ نِناع و سُوايیت و زِیْه دَه یَک مِیْنُون، اما آژ دِستورلِ مِهمِتر آژ شریعت که هر ا عدالت و رَحْم و امونت، غافلِ یُون. یان بایس و جا ماوردُون و آژ اَن بَیژ غافلِ نِمایا بُون. 24 ای زهِنمالی که کورِبُون! هُم شِخِ سِرِن مَکِیُون، اما شتر صُلْ جا مَکِیُون! 25 «وای و حالْتُون ای مِلالِ تورات و قَریسِیل، ای رِیاکازل! چون که هُم پِشِتِ جُم و دُری پاک مَکِیُون، اما نُوم آو پَر آژ طمع و ناپِرِیزی. 26 ای قَریسی کور، اولِ نُوم جُم و دُری پاک ک که پِشِتِ یزی پاک ماو. 27 «وای و حالْتُون ای مِلالِ تورات و قَریسِیل، ای رِیاکازل! چون که هُم چُو فُوزلی هِیْنُون سفیدکاری بیه که آژ دِرِ قشنگ ا چَم مان، اما نُوم اَن پَر آژ سِخُونلِ

مردبیل و گل جور چیلِ نِجَس! 28 و هر ایِ جُور، هُم بیزِ وِرْت و مردم، صالح نیشونه مینون، اما نُومِ باطنِ پر اَز ریاکاری و گنابلیون. 29 «وای و حالئون ای ملالِ تورات و فریستل، ای ریاکارل! چون که هُم اَرَا پیخمبرل فُور دُورَس مکیئون و مقبره ایملِ صالح قشنگ مَسازینون 30 و موشیت: "اَر نُومِ رورلِ بَأولِ وِرْمون بیئون، هرگس نُومِ کُشتینِ پیخمبرل وگَرِد اَن شریکِ نمایمون." 31 هر ایِ جُور، و صِدِ وِرْتون شُهودی مینون، که اوللِ گسلی کیئون که پیخمبرلِ کُشتین. 32 ایسَن که هُن سَن، پس اچی که بَأولتُون شروع کِردَن، هُم تموم گن! 33 ای خفی زادل! چو اَز مکافاتِ جنیم میهواینون؟ 34 چون که م، پیخمبرل و ملالِ تورات و آیملی که حکمتِ دِرنِ لا هُم کِل مگم و هُم بعضی اَز اَن مکشیت و بعضی اَز اَن مکیشینون صلیب و بعضی یزی نُومِ عبادتگائون شَلَاخ مینون و شهرِ شهر مَکائون دُمون و اَنلَ عَدَاو مینون. 35 پس، گلِ خونِ ایملِ صالح که رُو زمینِ ریشایِ اِ میلِ هُمیه، اَز خونِ هابیلِ صالح یگرِ تاگه خونِ زکریا کَر بَرخبا، که اَو نُومِ محراب و قربونگه کُشتینون. 36 حقیقتَن، و هُم موشیم، گلِ یانِ اِ سَرِ ایِ پِشتِ مای. 37 «ای اورشلیم، ای اورشلیم، ای قاتلِ پیخمبرل، ای سنگسارگرِ رسولی که کِل مَکِرَن لا تو! چنِ گلِ گِستیم چو مرخی که جوچگلِ زیرِ بالِ وِر جمع مَک، اوللِ نو گَرِد یک جمع دَم، اما نِگِستِ اِ 38 ایسک مالِ هُم اَرانئون چولِ تمینی. 39 چون که و هُم موشیم که اَز ایِ دُما مِ نُمونیت تاگه رُوژی که بوشینون: "بمارک بُو اَو که و نِم خدانَد مای."

نیشونلِ اَخرِ ایِ رَمون

وختی که عیسی اَز معبدِ چیِ دِرن، و ربی وِر مَچیا، شاگردلی هَتِن لایِ تاگه ساختمونلِ معبد و اَو نیشون بِن. 2 اما عیسی و اَن وِی: «گلِ یانِ مُونیت؟ حقیقتَن، و هُم موشیم، کچکی رُو کچکترِ نَمَمینی، بلکه کُن مَرِی.» 3 وختی عیسی رُو کوهِ زیتونِ نیثیریایِ، شاگردلی نُومِ خلوقِ لا اَو هَتِن، وِتِن: «و اِیم

بُوش ایِ چیلِ کِی مَکِ ایِ و نیشونه وختِ هَتِن نو و اَخرِ ایِ رَمون چی؟» 4 عیسی جِواو دای: «اواستون بُو تاگه کسی هُم اِ ربی ناریِ دِرن. 5 چون که فَر گسل و نِم مَن مان و موشین، "م هر ا مسیحِم که بایسِ بای، و فَر گسل اَز ربی اِزمارَن دِرن. 6 و دربارهِ جنگلِ مَشُوابئون و چاوِ جنگلِ و گوشتِ مَرسی. اما هِراسون نُونون، چون که هُن اتفاقلی بایسِ یکِ ایِ، اما حالو اَخرِ کار نَرسی. 7 هَم بیزِ قومی و صِدِ قومِ تر و مملکتی و صِدِ مملکتِ تر هیزمَگری. و قحطیل و زمین لَرزه نُومِ جالِ تِرکِ مای. 8 اما گلِ یانِ تَنیا شروعِ دردِ زائین. 9 «نومِ اَرَمون هَمَل مَن گِیر تاگه غذا و پکیشیت، و هَمَل مَکُشِن. گلِ قوملِ اَرَا خاطرِ نِم مِ اَز هُم بَدَن مای. 10 نومِ اَرورلِ فَر گسل اَز ایمونِ وِر رُو گَرِدُن موان، و یکِ تِرکِ خیانت مکن و اَز یکِ تِرکِ بَدَن مای. 11 پیخمبرلِ فُلاویِ فِرِایِ هیزمَگرِن، فَر گسلِ اَز ربی اِزمارِن. 12 و اَرَا گناه فِرِایِ که ماو، محبتِ فَر گسلِ سَرِدِ ماو. 13 اما هر گس تاگه اَخرِ پایارِ بیمی، نجاتِ پی اِ مَک. 14 و ایِ مرگونِ پاتشاهی و سراسرِ دنیا اِعلومِ ماو تاگه اَرَا گلِ قوملِ شُهودی بُو. اَسَن اَخرِ کازِ مَرسی. 15 «پس وختی که هُم اچی مَکروهی که دانیالِ پیخمبرِ اَرِنی وئوتی، نُومِ جالا مَقَدَسِ عِلَمِ کِریا بُونبئون 16 اَسگِ هر گس نُومِ یهودیه، بیهواِ کوهِ اَل؛ 17 و هر گس رُو پِشَبئون مال، اَرَا هیز دالانِ چی، نای هُوأر 18 و هر گس سَرِ زمین، اَرَا گِرتِنِ عبالِ وِرِ گلِ ناریِ مال. 19 وای و حالِ رَنلِ حامله و دالی زاورِ نُومِ اَرورلِ! 20 دعا گن که هیواینِ هُم نُومِ زِمِسو یاگه نُومِ رورِ شَمه مَقَدَسِ ناو. 21 چون که نُومِ اَرَمون هُن مَصِیبتِ گِنگی مَکِ ایِ که جُورِ اَو اَز اَوّلِ دنیا تا ایسکِ نَگتی، و هرگس بیزِ نِکِ ایِ. 22 اَر اَرورلِ کوتاهِ نیما، هُوچِ بَشری گِیبونِ سالمِ اِرنِمَکِردیِ یا. اما اَرَا خاطرِ آیملی که نیشونه بین، اَرورلِ کوتاهِ ماو. 23 «نومِ اَرَمون، اَر گسی و هُم بوشی، "بُورن بونن، ا مسیح، که بایسِ بای اِیزن!" یا "ا مسیح، وِرسه!" باؤر نَکن. 24 چون که مسیخِلِ فُلاویِ و پیخمبرلِ فُلاویِ هیزمَگرِن، و نیشونلِ و معجزلِ گِنگی

24

وختی که عیسی اَز معبدِ چیِ دِرن، و ربی وِر مَچیا، شاگردلی هَتِن لایِ تاگه ساختمونلِ معبد و اَو نیشون بِن. 2 اما عیسی و اَن وِی: «گلِ یانِ مُونیت؟ حقیقتَن، و هُم موشیم، کچکی رُو کچکترِ نَمَمینی، بلکه کُن مَرِی.» 3 وختی عیسی رُو کوهِ زیتونِ نیثیریایِ، شاگردلی نُومِ خلوقِ لا اَو هَتِن، وِتِن: «و اِیم

کشتی، مردم مهورد و مَنُوشیان و رُؤن مَکِرت و شُوان مَکِرد³⁹ و نَمَزُنَسْتُ جَ ماو تاگه ئی که لَف هَت و کُن وِگِرد وِژ بَرَدی. هَتِن کُر انسون یژ هر اپی جُور ماو.⁴⁰ آژ دو پیا که سِر زمین، یِکی مَکِیرِی و یِکی تِر مَمِیئِ جا.⁴¹ و آژ دو رُؤن که وِگِرد یِک آسیاو مَکن، یِکی مَکِیرِی و یِکی تِر مَمِیئِ جا.⁴² پس حاواسْتُون بُو، چون که نَمَزُنِیْتُون آقا! هُم چَ رُوزِی مای.⁴³ ئی بَزُنن که آر صاحاو مال مَزُنَسْتی دُر نُوْم چَ وختی آژ شوأ مای، خَعرا مَقَمَن و نِیمِیشِی آژ مالی چی بُوژی.⁴⁴ پس هُم یژ حاضر بُوینُون، چون که کُر انسون نُوْم ساتی مای که چَمهری نینُون.⁴⁵ «پس آ نُوگر وفادار و دُونا کیه که اربابی آو و سِرِیسی خانوار وِژ نیاتی تاگه خوراک آن سِر وخت بَ؟⁴⁶ خُشال آ نُوگر که وختی که اربابی یِگِل باری دُما آو سرگرم اپی کار بُونی.⁴⁷ حقیقتن، وَ هُم مَوشِم که آو رُؤن کِل مال و مِناي وِژی میلی.⁴⁸ اما آر آ نُوگر سَر اِگِرد وِژ بوشی که «اربابم دیر کِردیسی،»⁴⁹ و شروع کِ کُتک دان هُمکارل وِژی و اِگِرد اَیْمَلِ مَس سرگرم هُورِدن و نَوشیان بُو،⁵⁰ آسگ اربابی نُوْم رُوزِی که چَمهری نیه و نُوْم ساتی که آو نَمَزُنِی مای⁵¹ و آو کُت کُت مَک، و ماوژت جا ریاکازل، جایی که گِری و دُنو ریچی.

پاچا دَه دِیتِ بایکِر

25 «نُوْم آ رُور، پاتشاهی آسْمُون چُو دَه دِیتِ بایکِر مَمِیئِ که دوسَلِ بُوی بین، و چراخَلِ وُزُن هیزدان، و آرا پِیشواز دِما چِن دِیر.² پَنج نفر آژ آن نادن و پَنج نفر تِرِک دُونا بین.³ دِتَلِ نادن چراخَلِ وُزُن هیزدان، اما رُون وِگِرد وُزُن هیزبان.⁴ اما دُونال، وِگِردِ چراخَلِ وُزُن ظَرَفَلِ پَر آژ رُون یژ بَرَد.⁵ آسگ هَتِن دِما طول کِیشاتی، چَمَل کُن سنکین بی، چِن خاو.⁶ اما نِصِم شو، دَنگِ پَلنگی و گوش رَسی که مَوقی: «دِما دِری مای! بُوِرِن نُوا آوا!»⁷ آسگ کِلِ دِتَلِ خَعَرِ بی و چراخَلِ وُزُن حاضر کِردن.⁸ دِتَلِ نادن وِگِردِ دِتَلِ دُونا وِتن: «غِیری آژ رُون وِزُنُون و اِیم بَن، چون که چراخَلِ اِیم دِرن کور موان.»

آنجوم مَن تاگه آر بُو، حتی اَیْمَلِ که نِیشُون بِنِ آژ رِی بارِن دِیر.²⁵ سِیل گَن، نُوا نُوا وَ هُم وِتم.²⁶ پس آر وَ هُم بوشن، «سِیل گَن آو نُوْم بیاوَن» نَچَن وِر و آر بوشن، «سِیل گَن نُوْم مالی» باوِر نَگَن.²⁷ چون که هر آ جُوری که تَرش پَرِخ آژ مشرق آسْمُون دِبارِ ماو و نوری تاگه اَشْرَق مَرَسی، هَتِن کُر انسون یژ هُن ماو.²⁸ هر جا لَشی بُو، دالَلِ یژ وِر جَمع موان.²⁹ «آزای، بعد آژ مَصِیْبَتِ آروژَل

«هُوار تَرِیکِ ماو

و مونگ دِی نور نِیمه؛

آسازل آژ آسْمُون مَرِشِن،

و قدرتَلِ آسْمُونَل مان لرزه³⁰ آس نِیشونه

کُر انسون نُوْم آسْمُون ظاهَرِ ماو

و کِلِ قِبَلِی دِنیا شُون مَگَن، و کُر

انسون مُونن که وَ قدرت و شوکَتِ

گِنگ، سوار وَ اَزَلِ آسْمُونِ مای.

³¹ آو فرشتل وِژی وَ دَنگِ گِنگِ

شِپورِ کِلِ مَکِ و آن نِیشُون بَیَلِ خدأ

آژ چُوار سُوک دِنیا آژ یلا آسْمُون

تاگه آلا تِرِک، دور یِک جَمع مَگَن.

³² «ایسن، آژ دار آنجیل ئی پِگِرنا: هر

آ وختی که شاخَلِ آو جِیک دای و

وَلگِ مه، مَزُنِیْتُون که تاوَسُون نَزِیک.

³³ هر اپی جُور، هر وخت اپی چِیَلِ

بُونِیت مَزُنِیْتُون، که آو نَزِیک، بلکه ها

دَم دِریا.³⁴ حقیقتن، وَ هُم مَوشِم،

تاگه یانَ کُلِ نَکُ ای، اپی پِشت آژ بین

نَمچو.³⁵ آسْمُون و زمین آژ بِنِ مَچو،

اما قِصَلِ مِ هَرگِیس پایمال نِماو.

³⁶ «اما هُوچ گَس آ رُور و یاگه آ سات نَمَزُنِی پَخیر آژ

بُاؤ؛ حتی فرشتلِ آسْمُون و گِرای یژ آژ آو باخوَر نِیان.

³⁷ وخت هَتِن کُر انسون چُو رُوزِی نُوخ مَمِیئِ.³⁸ چون

که نُوْم رُوزِی نُوا تِرِکِ آژ لَف، قِبل آژ ئی که نوح بای نُوْم

ی کیسه طلا گِرتوئی، نزیك هَت و وتی: "اریاب، چون مُنْسِتِم پِیای کین سخت گیر، و آژ جایی که نَکاشِتِه دُرُو مَکِاین و آژ جایی که نُمت ناوشتی جمع مَکِاین،²⁵ پس رَلَم چی و پوَلت نُوم زمین فُومِ کِرد. یُورُ پوَلت!"²⁶ اما اریابی جِواو داتی "ای خدمتکارِ شر و ثَمَل! تو که مُنْسِتِ آژ جایی که نُیم ناوشتی دُرُو مَکَم و آژ جایی که نَباشِیم، جمع مَکَم،²⁷ پس تو بایس پوَل مِ مِیات صرافل، تاگه وختی آژ سَفَر اِرْمَگِردِیام، پوَلتَم وِگِردِ سودی آژنت مَگِرتَم؟²⁸ کیسه طلا آژ آو پِگِرن و بَن آو که ده کیسه طلا دِری.²⁹ چون که و هر گس که دِری، بَیشِتر مَن تاگه فِزتر داشْتُوی؛ اما آو که نِری، هر اویز که دِری آژ آو مَگِیری.³⁰ ای خدمتکار بی خیر باوژن نُوم تریکی دَر، جایی که گری و دِنُو ریچی آ."

رُوز قَضاوَت

³¹ «وختی که گِر انسون نُوم شوکتِ وژ وِگِرد کُلِ فرشتل بای، آ وخت و رُو تخت پرشکوه وژ مَنبِشی.³² کُلِ قوَمَل ا نُوا آو جمع مُوان و آو مردم آژ یک چیا مَک، هُنْ که شاوُنِ کاورلی آژ توشکل چیا مَک؛³³ کاورل ا دَس راس و توشکل ا دَس چپ وژ میلی.³⁴ آسگ و آن که ا دَس راس اوَن مُوشی: "بورن، ای گسلی که آژ بُاَو م پَرکت گِرتیئون، پاتشاه و اِرت پِگِرن که آژ اوِل دنیا آرا هَم حاضر بُوئی.³⁵ چون که وسی بیم وینم خوراک دائون؛ تنی بیم وینم آو دائون؛ غریو بیم وینم جا دائون.³⁶ لُت بیم، کِراس کِردیئون ورم؛ مریض بیم، سَر داتبِئون بیم؛ نُوم زَند بیم و دِی اِنم هَتیئون." ³⁷ آسگ اِیَمِلِ صالح جِواو مَن: " ای آقا، کی تو وسی دیمون تونم خوراک دا، یاگه تنی دیم تونم آو دا؟³⁸ کی تو غریو دیمون وینم جاوم دا و یاگه لُت دیمون، کِراس کِردمُون ورت؟³⁹ کی تو مریض و یاگه نُوم زَند دیمون که هَتیئون دِی اِنم؟⁴⁰ پاتشاه ا جِواو آن مُوشی: "حقیقتن، و هَم مُوشم، آ چی که آرا یکی آژ گوجرتین پِراِم کِردیئون، دَر اِصل آرا م کِردیئون." ⁴¹ آسگ و آن که ا دَس چپ اوَن

⁹ اما دِتل دُونا جِواو دان: "چون که رُون آرا ایم و هَم و اندازه نیه. پِچن و آژ گسلی که رُون مَفِرِشِن آرا وِرْت پِچرن." ¹⁰ اما وختی که آن آرا رُون سِنِن چن، دِما رسی و دِتلِ که حاضر بین، وِگِرد آو نُوم جِشَتِ سور چن و دِر بَسیرا. ¹¹ بعد آژ ئ، دِتلِ نِک بَژ رَسین و وِتِن: "ای آقا، ای آقا، دِر آرا نِم بِل تاخ!" ¹² اما آو و آن وِتی: "حقیقتن، و هَم مُوشم، م هَم نِمِشْتاسِم." ¹³ پس حاواسِئون بُو چون که آژ آروژ و سات خَوَر نِریئون.

پاچا کیسه طلا

¹⁴ «همیژ پاتشاهی آسْمُون چُو پِیای ماو که مَگِستی پِچوا سَفَر. آو خدمتکارِ وِزی هِنّا کِردی و دارایی وژ و آن داتی؛¹⁵ و اندازه تُوآن هر خدمتکاری، و یکی پنچ کیسه طلا دایی که هر کیسه و اندازه بیس سال دَس میزی بیی، و یکی دو و یکی تِرک ی کیسه طلا. آسگ چِ سَفَر. ¹⁶ پِیای که پنچ کیسه طلا گِرتوئی، هر آزای وِگِرد آو سرگرم مامله بی و پنچ کیسه طلا تِرک سود کِردی.¹⁷ هر ای جُور، آو که دو کیسه طلا داشتی، دو کیسه طلا تِرِیژ و دَس آوردی.¹⁸ اما آو که ی کیسه طلا گِرتوئی، چی و زمین گئی و پوَل اریاب وِزی فُوم کِردی.¹⁹ «بعد آژ زَمون دِریژی، اریاب ا خدمتکارِ لِگ هُوردی دُما و آژ آن جِساو گِستی.²⁰ پِیای که پنچ کیسه طلا گِرتوئی، پنچ کیسه طلا تِرِیژ وِگِرد وژ آوردی و وتی: "اریاب، و م پنچ کیسه طلا داویت، یُورُ پنچ کیسه طلا تِرک که سودم کِردی." ²¹ اریابی جِواو داتی: "آفرین، ای خدمتکار خُو و امونت دار! نُوم چِتلِ گم امونت دار بین، پس چِتلِ فِزتری مَم دَس تو. بُوری نُوم خوشی اریاب وِرْت شریک بُوا" ²² خدمتکارِ یژی که دو کیسه طلا گِرتوئی نُوا هت و وتی: "اریاب، و م دو کیسه طلا داویت، یُورُ دو کیسه طلا تِرک که سودم کِردی." ²³ اریابی جِواو داتی: "آفرین، ای خدمتکار خُو و امونت دار! نُوم چِتلِ گم امونت دار بین، پس چِتلِ فِزتری مَم دَس تو. بُوری نُوم خوشی اریاب وِرْت شریک بُوا" ²⁴ آسگ خدمتکاری که

کردیسی. ¹³ اِراسی وَ هُمْ مُوشِم، وَ کَلِ دَنبَا، هَر جَا کِه اِی مَزگُونَا وَتِن، کَارِ اِی زَنبَرِ وَ یَا دِ اَوَ وَاژگَفَت مَکَن.

خیانت یهودا

¹⁴ اَسگِ یهودایِ اَسخَریوطی کِه یِکی اَز دوازه شاگردِ بی، چِی لا رِئیسَلِ کاهنل ¹⁵ وِتی: «جِ مِیئُونِ مِ اَر عِیسی بَمَ گِیرِ هُم؟» اَن سِی سِکِه نقره وَبِینی دان. ¹⁶ اَز اَدُمَا، یهودا مِی فِرصتی بی تاگه عِیسی بیه گیر.

عید پَسَخِ وَگِرِدِ شاگردل

¹⁷ نُوم اَوَلینِ روژِ عیدِ فَطیرِ کِه هَر اَ عیدِ پَسَخِ، شاگردلِ هَتِنِ لا عِیسی وَ پَرسِی: «اِ کَو مِت تاگه اَرانِت تِبارکِ بُونیم تاگه شُمِ پَسَخِ بَرین؟» ¹⁸ اَوَ وَ اَن وَتی کِه نُومِ شَهر، وَ لا فِیلِنِ گَسِ یِچِن وَ بُوَشَن اَوَ: «اَسْتادِ مُوشی: "وَحْتِ مِ نَزیکِ بیه. مِمِ پَسَخِ وَگِرِدِ شاگردلِمِ اِ مالِ تو وَ جَا بارِم.»» ¹⁹ شاگردلِ هَر اَجُورِ کِه عِیسی وَتُونِ، کِرِدِن وَ پَسَخِ تِبارکِ دِین. ²⁰ شو بی وَ عِیسی وَگِرِدِ دوازه شاگردِ وَزِی سَرِ سِفره نِیشِی. ²¹ وَحْتِ شُمِ هُورِدِن، عِیسی وَتی: «حَقِیقَتِن، وَ هُمُ مُوشِمِ یِکی اَز هُمِ مِ مِتِه گِیرِ دِشْمَن.» ²² شاگردلِ فِر ناراَحْتِ بِنِ وَ یِکی یِکی اَز نِی پَرسِی: «مِ کِه نِام، اِی اَقَا؟» ²³ عِیسی جِواو دای: «اَوَ کِه، دَسِ وَزِی وَگِرِدِ مِ نُومِ جُمِ موری، هَر اَوَ مِ مِتِه گیر. ²⁴ کَرِ اَنسُونِ هَر اَجُورِ کِه دِبارِه اَوَ نُومِ کِتاوَلِ مَقَدَسِ نوسِریایِ، مِچو، اَمَا وای وَ حَالِ اَوَ کِه کَرِ اَنسُونِ مِتِه گیرِ دِشْمَن. بِیترِ اَوَسَن کِه هَرگِیسِ نِمَهتِی دِی.» ²⁵ اَسگِ یهودا، هَر اَوَ کِه عِیسی مِیایِ گیرِ، جِواو دای: «اَسْتاد، یَعنی مِ اَوَم؟» عِیسی جِواو دای: «تو وَرِثِ وَتِن!» ²⁶ وَحْتِ حَالو سَرگِرمِ هُورِدِن بِنِ، عِیسی نُونِ گِرتِی وَ بَعْدِ اَز شِکَرِ کِرِدِن، کُتِ کِرِدِی وَ دایِ شاگردلِ وَتی: «بِگِرِن، بَرِن؛ یَسَن بَدِنِ م.» ²⁷ اَسگِ جُمِ گِرتِی وَ بَعْدِ اَز شِکَرِ کِرِدِن اَوَ دایِ شاگردلِ وَ وِتی: «کَلتُونِ اَزِ یِ بُوِشِن. ²⁸ یَسَن خُونِ مِ اَرَا عَهتِ [تازه] کِه اَرَا حَاطِرِ بَشِخْشِ گُنَالِ فِرِ کَسَلِ مَرِیشِی. ²⁹ وَ هُمُ مُوشِمِ کِه اَزِ اِی ثَمِرِ دِی نِمَتوِشِمِ تاگه رُوژِی کِه

مُوشی: "اِی لَعنَتِ بَیل، اَزِ مِ دُورِ بُوَتُونِ وَ یِچِنِ نُومِ اِگِرِ اَبَدِی کِه اَرَا شِیطُونِ وَ فِرشَتَلِ اَوَ حَاضِرِ بیه، ⁴² چُونِ کِه وَسی بِمِ، خُوراکِ وَبِیْنِمِ نِیاثُونِ؛ نِی بِمِ، اَوَ وَبِیْنِمِ نِیاثُونِ؛ ⁴³ غَریو بِمِ، جَا وَبِیْنِمِ نِیاثُونِ؛ لُتِ بِمِ، چِی وَرِیمِ نِکِرِدِیئُونِ؛ مَرِیضِ وَ زَنَدَنِ بِمِ، وَ دِی اِنِمِ نَهْتِیئُونِ." ⁴⁴ اَن جِواو مَن: "اِی اَقَا، کِی تو وَسی اِ تِی وَ غَریو وَ لُتِ وَ مَرِیضِ، اِ نُومِ زَنَدِ دِیمُونِ وَ حَدمِتِ نِکِرِدِمُونِ؟" ⁴⁵ نُومِ جِواو مُوشی: "حَقِیقَتِن، وَ هُمُ مُوشِمِ، اِ چِی کِه اَرَا یِکی اَزِ اِی جِوجِرَتَرَلِ نِکِرِدِیئُونِ، دَرِ اَصَلِ اَرَا مِ نِکِرِدِیئُونِ." ⁴⁶ اَسگِ یَا مِچَنِ نُومِ عَدَاوِ اَبَدِی، اَمَا اِیْمَلِ صَالِحِ مِچَنِ نُومِ زَنَدَنِ اَبَدِی.»

نَشَقِه کُشْتِنِ عِیسی

26 وَحْتِ عِیسی کَلِ اِی قِصَلِ تَمومِ کِرِدِی، وَ شاگردلِ وَرِ وَتی: ² «مَرِزِنِیئُونِ کِه دُو روژِ تِرِکِ، عیدِ پَسَخِ مَرَسِی وَ کَرِ اَنسُونِ مَنِ گیرِ، تاگه بِکِیشِرِی صَلِیبِ.» ³ اَسگِ رِئیسَلِ کاهنلِ وَ شِیخَلِ قُومِ نُومِ کَاخِ کاهِنِ اعظَمِ کِه قِیافَا نُمِ دَاشْتِی، جَمعِ بِنِ ⁴ وَگِرِدِ یِکِ مَشُورَتِ کِرِدِن کِه چُو هَر اَحْضَرِ بَازِی، عِیسی بِگِرِن وَ بَکِشِن. ⁵ اَمَا مُوتُونِ: «نُومِ روژِلِ عیدِ اِی کَارِ نِکِیم، نَاخِ مَرْدَمِ شُورِشِ بَگِن.»

عِیسی نُومِ بَیتِ عَنبَا

⁶ نُومِ اَ وَحْتِ کِه عِیسی نُومِ بَیتِ عَنبَا اِ مالِ شَمْعُونِ جُذایِ بی، ⁷ یِ رُنی وَگِرِدِ ظَرَفِ مَرْمَرِینِ اَزِ عَطِرِ فِرِ گِرِنِ هَتِ لا اَوَ وَ وَحْتِ کِه عِیسی سَرِ سِفره نِیشِریاوی، عَطِرِ رِشُونِ نُومِ سَرِ اَوَ. ⁸ شاگردلِ وَحْتِ یِ دِی اِگِرِ گِرتِ، وَتِن: ⁹ «اِی اِسْرَافِ اَرَا چِی؟ اِی عَطِرِ مِیا وَ پُولِ فِرِاِیِ فِرُوتِ وَ پُولِ مِیایُمُونِ فِخِرِیل.» ¹⁰ عِیسی کِه زُیَسْتِی وَگِرِدِ یِکِ چِ مَوشِنِ، وَتی: «اَرَا چِ اِی رُنِ ناراَحْتِ مِکِیئُونِ؟ اَوَ کَارِ خُواِیِ دَرِ حَقِ مِ کِرِدِیسی. ¹¹ فِخِرِیلِ هَمِیشِه وَگِرِدِ هُمُ هَن، اَمَا مِ هَمِیشِه وَگِرِدِ هُمِ نِام. ¹² اِی رُنِ وَ رِشُونِ اِی عَطِرِ رُو بَدِنِ مِ، دَرِ اَصَلِ مِ اَرَا حَاکِ کِرِدِنِ اَمَادِه

پيگل ٿرڪ چي و دعا ڪريدي: «اي باؤم، آر نماو ابي جُم آڙ م پڪُ لاءِ، تا نرم، پس آ چي که تون مت بُو.»⁴³ وختي گل هوردي، اَنَل دُواره اِخاو ديتي، چون که چَمَلُ سنگين بي.⁴⁴ آسگ ي گل ٿر آَن و حالِ وُڙ ول ڪريدي چي و آرا سؤمين گل هر ادعا اِ دُواره ڪريدي.⁴⁵ آسگ اِلا شاگردل هت و وِتي آَن: «خاواُ استراحت ڪِردن بيلن آرا وختي ٿرڪ، سيل ڪن، آ وخت که دُماتِرَن و هَم وُتوم نزديڪ بيه و ڪُر انسون و دَس گُناڪارل مَن گير.⁴⁶ هيڙگِرَن، پچيم. سيل ڪن آو که وِبينم خيانت مڪ آڙ ري مَرتسي.»

گرفتار بين عيسى

⁴⁷ عيسى حالو قِصَن مُوتِي که يهودا، يڪي آڙ آ دوازه نفر، وگِرد دار و دسه گِنگي که گُرز و شمشير داشتن، آڙ لا رِئيسِلِ ڪاهنل و شِيخِلِ قوم، آڙ ري رَسين.⁴⁸ گسي که وِبيني خيانت ڪريدي و هُمراهل وُڙ نيشُونه داتي و وُتوتِي: «آو که ماچ ڪم، هر اوس؛ آو پِگِرَن.»⁴⁹ آسگ هر آزاي و عيسى نزديڪ بي و وِتي: «سلام، اُستادا» و آو ماچ ڪريدي.⁵⁰ عيسى و آو وِتي: «اي رفيق، آ ڪاري که آراني هَتين پڪ.» آسگ آ اَيَمَل هَتين نُوا، رِشيان سِر عيسى و آو گِرَتِن.⁵¹ نُوم ابي وخت، يڪي آڙ هُمراهل عيسى دَس و شمشير بردي، شمشير ڪيشيتي و غِري داتي خدمتڪار ڪاهن اعظم و گوشي پريتِي.⁵² اما عيسى و آو وِتي: «شمشير وِرت غلاف ک؛ چون که هر گس شمشير پڪيشي، و شمشيرِڙ گُشته ماو.⁵³ يعني گومون مڪاين نَمُتُونم هر ايسن آڙ باؤ وُڙم ٻم که ببشير آڙ دوازه لشڪر فرشته و ياريم ڪل ک؟»⁵⁴ اما آر هُن بُو چو پيشگوئييل ڪِتاوَلِ مَقْدَس اَنجوم ماو که مُوشِي ابي چي بايس بُو؟»⁵⁵ نُوم آ وخت، وِتي اجمعيت: «مَرَم ملن پِگِرِم که وگِرد گُرز و شمشير آرا گِرَتِنم هَتينُون؟ م هر روڙ نُوم معبد مَدِيشِتم و ملائ ميام و مِنت نُوگرت.⁵⁶ اما يان کُي گت تاگه پيشگوئييل پيخمبزل نُوم ڪِتاوَلِ مَقْدَس اَنجوم بُو.» آسگ کُي شاگردل آو هيشتِن جا، هيواين.

آو وگِرد هَم نُوم پاتشاهي باؤ وُڙم، تازه تازه پَنوشم.»³⁰ آسگ پاپي آرا شڪر خدا خُواين و گِتن ري چن طِرِف ڪوه زيتون.

پيشگوي هاشا ڪِردن پطرس

³¹ آسگ عيسى و آَن وِتي: «ايمشو گلئون م ول مِڪِيئون و مچيت. چون که نويسريائ، «مَمَر شاؤن،

و ڪاوڙل گه آڙ يڪ مچوچن.»³² اما بعد آڙ وِ

که زني بيم، نواتر آڙ هَم مچَم جليل.»

³³ پطرس جواوي داي: «حتي آر گُن،

تو ول ڪن، م هرگس تو ول نِمگم.»

³⁴ عيسى و آو وِتي: «حقيقتن، و

تون مُوشم که هر ايمشو، نواتر آڙ

دنگ ڪِرشير، تو سه گل مَن هاشا

مڪاين!»³⁵ اما پطرس وِتي: «حتي

آر بايس وگِرد تو پيرم، هاشات

نِمگم.» باخي شاگردل ڙ هُن وِتن.

باخ چتسيماني

³⁶ آسگ عيسى وگِرد شاگردل وُڙ چي جاپي و نُم

چتسيماني، و آَن وِتي: «اير بنيشيت تاگه م پچَم وِر، دعا

پِگم.»³⁷ آسگ پطرس و دو ڪُر زِيدِي وگِرد وُڙ بردي

و خُصه دار و پَرِيشُون بي،³⁸ و آَن وِتي: «اِخِن گِيئونم

خُصه ڊري، که و هِلوڪتِ مردن گِتم. اير پميين و اگِرد م

خُعرا بوان.»³⁹ آسگ غِيري نواتر چي و رُو و خاک نيای

و دعا ڪريدي: «اي باؤم، آر ماو ابي جُم آڙ م باوڙ لاءِ، اما

نه آ چي که م يم، بلکه آ چي که تون مت بُو.»⁴⁰ آسگ

و لا شاگردل وِڙي گل هوردي دُما و آَن اِخاو ديتي. پس

و پطرس وِتي: «يعني نِمُتُونسِتُون ساني وگِرد م خُعرا

پميين؟⁴¹ خُعر پميين و دعا ڪن تاگه نُوم امتحون

تڪاينُون. روح متي اما بدن قُوات نري.»⁴² پس عيسى

کہ! وِرْ هُوَسِیَاوین، نُوا هَتِن و وِتِن پطرس: «شکی نیه کہ تون یژِ یِکی آژِ آئین! آژِ قِصَص کِردِن دِیاز جِلیلین!»⁷⁴ آسگِ پطرس شروع کِردی لَعَن کِردن وِزی و قِسم هُوردی، وِتی: «ای پِیَا نِمَشَناسِیم!» هر آ وِخت کِرشیر قُلُونی.⁷⁵ آسگِ پطرس قِضَل عِسی آوردی وِیری کہ وِئوتی: «نُواتِر آژِ بُنگ دانِ کِرشیر، سه گِل مِ هاشا مَکِاین!» پس چی دِیر و زار زار گُوریا.

یهودا وِرْ مَکِشی

27 وختی سَرِصوبی، کِلی رِئِیسَلِ کاهنل و شیخَلِ قومِ دِورِ یِک جمع بین، وِگِرد یِک مشورَت کِرد کہ عِسی پِکِشین.² آسگِ آو دَس تَبیرِیا پِردُ و دانَ گِیرِ پِلاٹُس والی.³ آسگِ وختی یهودا، آو کہ عِسی داوِیت گِیر، دِیتی کہ عِسی محکوم کِرد آژِ کِردِ وِزی پِشِیْمُون بی و سی سِکه نقره آ و رِئِیسَلِ کاهنل و شیخَلِ دالا دُما و وِتی:⁴ «م گِنام کِردی و بایس بَیم خون بی گِناپی پِرشِی.» اما آن جِواو دا،: «و اِیم چَ؟ وِرت مَرتِین!»⁵ یهودا سِکه ل نُوْم مَعبد رُو زمین رِشونی و چی دِیر و وِزی کِیشا دار.⁶ رِئِیسَلِ کاهنل سِکه ل آژِ زمین جمع کِردن، وِتن: «دُورَس نیه ای سِکه ل نُوْم خَرَنه مَعبد پِرشِی، چون کہ پُولِ خُون.»⁷ بعد آژِ مشورت، وِگِرد آ پُولِ زمین گُوزِه گِری خَرین تاگه آو فُورسُون غَریول پِکن.⁸ آرا یَس وِر تاگه اِمبروژ و «زَمینِ خُون» معروف.⁹ هر ای جُور، پِیشِگِوی اِرمِیلا پِیخِمبر اَنجوم بی کہ وِئوتی: «آن سی سِکه نقری هِیزدان، یعنی خِیمتی کہ بعضی آژِ اِیْمَلِ قومِ اِسرائیل رُو آو هِیشِین،¹⁰ و آو آرا زمین گُوزِه گِری دا، هُن کہ خِداوند و مِ امر کِردوتی.»

محاکمه نُوا رُو پِلاٹُس

¹¹ آسگِ عِسی نُوا رُو والی هُوسِیا. والی آژِ آو پِرسِیتی: «آیا تو پاتشاه یهودین؟» عِسی جِواو دای: «تو وِرت هُن وِتن!»¹² اما وختی کہ رِئِیسَلِ کاهنل و شیخَلِ نُهْمَتلی و آو دا، هُوج جِواو نیاتی.¹³ آسگِ پِلاٹُس آژِ آو

محاکمه و حضور شورا یهود

⁵⁷ آن کہ عِسی گرفتار کِردون، آو لا قِیافا، کاهن اعظم پِردُ. اِ وِرْ مِلالِ تورات و شیخَلِ جمع بین.⁵⁸ اما پطرس آژِ دِور آژِ تِر عِسی چی تا زَسِی نُوْم وِرْدِر مال کاهن اعظم. آسگِ چی نُوْم و نِیشِی لا نِگبُونَل تاگه بُونی کار و کُوا مَرتِسی.⁵⁹ رِئِیسَلِ کاهنل و کِلی اهلِ شورا مَکِردان دُم یِکی کہ شُهودی دُرواپی و صِید عِسی بُوشی تاگه آو پِکِشین؛⁶⁰ اما هر چن کہ شاهدَلِ دُروِزِن فرِای نُوا هَتِن، هُن چی پی پِا نیوی. سَرِ آخِری دو نفر نُوا هَتِن⁶¹ وِتن: «ای پِا وِتِسی،» م مَئُونِم مَعبد خِدا خِراو پِکم و نُوْم سه روز آژِ نُو بَسازِم.»⁶² آسگِ کاهن اعظم هِیزگِرت و وِتی عِسی: «هُوج جِواوی نِزین؟ ای چی کہ و صِید تو شُهودی مَن؟»⁶³ اما عِسی هر هُن ساکت مَن. کاهن اعظم وِیینی وِتی: «و خِدا زِنی قِسمِت مَم کہ و اِیم بُوَش، آر تو هر آ مِسیحِین کہ بایس بای، گِر خِدا»⁶⁴ عِسی جِواو دای: «تو وِرت موشِین! و هَم موشِم کہ آژِ ای دُما گِر اَنسُون مُونِیْتُون کہ اِ دَس راسِ خِدا ی قادر نِیشِی، و رُو اِرلِ اَسْمُون مای.»⁶⁵ آسگِ کاهن اعظم یِخه وِرْ دِریبی وِتی: «کِفر کِردی! دِی شُهودی نِیمتی؟ ایس کہ کِفر آو شَفَتِیْتُون،⁶⁶ حکم هَم چی؟» و جِواو وِتن: «سِزایِ مِردن!»⁶⁷ آسگِ نُوْم رُو عِسی تَف کِرد، آو گُتکُ دا. بعضی بِژ گِشِیده داتِرنی،⁶⁸ مُونُتو: «ای مِسیح، نَبُوت کَ و بُوَش کی داتِر تو؟»

هاشا کِردنِ پطرس

⁶⁹ اما پطرس اِ دِر مال، نُوْم وِرْدِر نِیشِریاوی کہ کلفتی هَت لا آو و وِتی: «تون یژِ وِگِرد عِسی جِلیلِ بین!»⁷⁰ اما آو و حضور کِلی گَس هاشا کِردی و وِتی: «نِمَرتِیم چَ موشِین!»⁷¹ آسگِ چی طِرفِ دَم دِر مال. اِ وِرْ کلفتی تِرک آو دِیتی و اِیْمَلِ کہ وِر بین وِتی: «ای پِیایژِ وِگِرد عِسی ناصری بی!»⁷² پطرس ای گِلیژِ هاشا کِردی، قِسم هُوردی کہ «م ای پِا نِمَشَتاسِیم.»⁷³ گِلیژِ، جمعِیتی

31 بعد اَزِ ى كه وَ اَو نَبْرُنْ مُورد، عبا اَزِ وَرى اِرْاوردن، كِراسِ وِزى كِرِدَن وِزى. اَسْگِ اَو بَرْدُ تاگه بَكِيشِئِ صَليب.

و صَليب كِيشانِ عِيسى

32 وختى كه چَنَ دِرر، پُتْ بيه پِيايى اَزِ اهلِ قِيزوان كه شَمعون نُم بِيئى اَو مَجْبُورُ كِرِد صَليبِ عِيسى بَكِيشِئِ. 33 وختى رَسِيَن جايى وَ نُم جُلْجُتا، كه معنى اَو جَمجمه سَر، 34 شِراوى دانِ عِيسى كه نُومى زرداَو قاطى بى. وختى عِيسى اَو چِشتى، نَكِستى بَرى. 35 وختى كه اَو كِيشانِ صَليب اَرَا بَر كِرِدَن كِراسى، نُومِ وُرْ پِشْكَ اَوشت 36 و اَرَا نِگبُونى اَو وَر نِيشْتَن. 37 هَم بِيژ، پِلنگ سَرى اِبي تاآنَ نُوسُونُو كه: «يَسَ عِيسى، پاتِشاَه بيهود.» 38 دو مِلَ بَكِيرِئِ وَگِرْد اَو وَ صَليب كِيشِراوى، يَكِى اِ دَسِ راسِ و يَكِى تَر اِ دَسِ چِپْ اَو. 39 اَيَمَلِ كه اِ وَر رَدَ مِيانِ سِرْلِ وُرْ تَكُونِ مِيا، وَ دُشمِئِنِ مِيا 40 مُوتُو: «تو كه مَكِستِ مِعبد خِراو بَكِياين وَ سه رُوژ اَو دُواره بَسازين، ايسَن وِژتِ نجاتِ پ! اَرِ كُرْ خِداين اَزِ صَليب بُوَر هُوارا!» 41 رِئِيسَلِ كاهنَلِ وَ مِلالِ توراتِ وَ شِخِلَ لاقاوَ مِيانِ اَو، مُوتِن: 42 «كَسَلِ تَر نجاتِ داتى، اما نِمْتُونى وِزى نجاتِ پ! اَرِ پاتِشاَه اسرَاقِئِلَ، ايسَكِ اَزِ صَليبِ بائِ هُوار تاگه وَ اَو اِبْمُونِ بارِيم. 43 اَو وَ خِدا توكَلِ دِرى؛ پس اَرِ خِدا دوسِ دِرِئِئِ، ايسَن اَو نجاتِ پ، چون كه مُوتى "مِ كُرْ خِدام!"» 44 اَو دو مِلَ بَكِيرِ كه وَگِرْد اَو كِيشِراوى صَليب، هر اِبي جُوَر وَبِئى دُشمِئِنِ مِيان.

مِردنِ عِيسى

45 اَزِ نِپِزُو تا ساتِ سه، تَرِيكِ كَلِ اِ سرزمِئِنِ كِرْتى. 46 نَزِيكِ ساتِ سه، عِيسى وَ دَنگِ پِلنگِ هاوارِ كِرْدى: «اِبلِ، اِبلِ، لَمّا سَتَقُتْنى؟» يعنى «خِداى مِ، خِداى مِ، اَرَاچِ مِ وِلِ كِرِدِن؟» 47 بعضى اَزِ مِردمِ وختى ى شِئَفْتُو، وَتِن: «اِبلِيا! پِخِمَبَرِ هِنّا مَك.» 48 يَكِى اَزِ اَنَ هر اَزَاى دُأبى وَ لُوأبى اَوْرْدى، اَو رُئى نُومِ شِراو تَرشِيا وَ سَرِ چُوپى نِيايى وَ بَرْدى نُوا دَمِ عِيسى تاگه بَرى. 49 اما باقى

پرسِئِئِ: «نِمَشُونائِنِ چِ چِئَلِ وَ صِيدِ تو شُهودِئِ مَن؟» 14 اما عِيسى حَتى وَ يِ نُهْمَتِيزِ جِواو نِيايى، اِبي جُوَرِ بى كه والى فِرْ پِلاچُوپى هَتى. 15 رَسِمِ والى ى بى كه وَخِطِ عِيدِ يِ زَنْدُنِ وَ دِلِ مِردمِ اَزادِ پِكِ. 16 اَزْمُونِ زَنْدُنِ مِعروفِ وَ نُمِ باراباسِ اِ زَنْدِ بى. 17 پس وختى كه مِردمِ جَمعِ مِينِ، پِلائُسِ اَزِ اَنَ پرسِئِئِ: «كِيَه مِئُونِ، اَرانِئُ اَزادِ كَم، باراباسِ ياكِه عِيسى اِبي كه وَ مِسيحِ مِعروف؟» 18 پِلائُسِ ى وَتِ چُونِ كه مَرزِئِستى اَنَ عِيسى اَزِ خُسُوأبى دانِ كِيرِ اَو. 19 هَم بِيژ وختى كه پِلائُسِ وَ تَخِطِ قِضاوتِ نِيشِراوى، رُئِ اَو پِغِومى اَرانى كِلِ كِرْدى، هَنَ كه: «تو وَگِرْدِ اِبي پِيا بى كِنّا كارتِ ناو، چُونِ كه ايمِرُوژِ خاوپى دِرِياره اَو دِمِ كه مِ فِرْ عِذاو داتى.» 20 اما رِئِيسَلِ كاهنَلِ وَ شِخِلَ، جَمعِئِ راضى كِرْد تاگه اَزادِ باراباسِ وَ مِردنِ عِيسى پ! 21 اَسْگِ والى پرسِئِئِ: «كَمِ اَزِ اِبي دُوا اَرانِئُونِ اَزادِ پِكَم؟» جِواو داأ: «باراباس.» 22 پِلائُسِ پرسِئِئِ: «پس وَگِرْدِ عِيسى، مِعروفِ وَ مِسيحِ چِ پِكَم؟» تَمومِ مِردمِ وَتِن: «بَكِيشِئِ صَليب!» 23 پِلائُسِ پرسِئِئِ: «اَرَاچِ؟ چِ بَدى وَ هَمِ كِرْدِئِئِ؟» اما اَنَ پِلنگِ تَرِ هاواژِ كِرْد: «بَكِيشِئِ صَليب!» 24 پس وختى پِلائُسِ دِئِئِ كه دِپى فايدِه نِرى، وَ حَتى زَلْ چِئِ كه ناخِ شورشِ بَكِنِ، اَو كِستى وَ دَسَلِ وِزى نُوا مِردمِ شُشتى وَ وتى: «خونِ اِبي پِيا اِ مِلِ مِ نِيه. وَرُتُونِ مَرزِئِئُون!» 25 تَمومِ مِردمِ جِواو دان: «خونِ اَو اِ مِلِ اِيمِ وَ اَوَلَلِ اِيمِ بُو!» 26 اَسْگِ پِلائُسِ، باراباسِ اَرانِ اَزادِ كِرْدى وَ عِيسى شِلاخِ داتى، اَو تَحْوِيلِ داتى تاگه بَكِيشِئِ صَليب.

تِيزِ بَرْدنِ وَ عِيسى

27 سِرِيازَلِ پِلائُسِ، عِيسى نُومِ وَرْدَرِ كاخِ والى بَرْدِ وَ كَلِ دَسِه سَرِوازَلِ دُورِ اَو جَمعِ مِينِ. 28 اَنَ عِيسى لُتْ كِرْد، عِبا كاوى كِرْدَن وِزى 29 وَ تاجى اَزِ خَارِ دُوْرُسِ كِرْد وَ نانِ سَرى وَ گوچُونِ وَ دَسِ راسِ اَو داأ. اَسْگِ اِ نُوأبى رُئى دان، وَ لاقاوَ مُوتُو: «سَلامِ اِى پاتِشاَه بيهودا!» 30 وَ نَفِ ماوشِئِنِ نُومِ رُوپى، گوچُونِ اَزِ دَسى مَكِرْتِنِ وَ نُومِ سَرى مَكُوايان.

که صلاً مُونینون، یَگبونی بن.»⁶⁶ آسگ چن و گچک مقبره مَهر و موم کِردن و یَگبونی! وِر هیشونون تاگه مُتَجی مقبره بُون.

هیزگرتین عیسی

28 بعد از شمه مقدس، و دم صوا اولین روز هفته، مریم مجدلیه وگرد آ مریم تریک و دیان مقبره چن.² و ی گیل زمین لرزه سختی هت، چون که یکی از فرشتل خداوند از آسمون هت هوار و چی طرف مقبره و گچک از نوا او خر داتی طرفی، و رو او نیست.³ رو آ فرشته چو برخ آسمون وشت میای و کراسی چو ور، اسپی بی.⁴ یَگبونل از ترس هیتن ریک و چو مردی وین هت! آسگ فرشته و ژنل وتی: «ژلنتنجو! مژنم که مینی عیسی ای که و صلیب کیشریای، مکیئون.⁶ او ایر نیه، چون که هر آ جور که و تپسی، زنی بیه! بونر جایی که او هوسیوای، بونن،⁷ آسگ هر آزای بچن و بوشن شاگردل او که «او از مردیل زنی بیه و نواتر از هم مچوا منطخه جلیل و! وِر او مونینون.» ا دیه وینینون ویم!»⁸ آسگ ژنل و ترس و شادی فریای، هر آزای از مقبره چن دیر هر ا دأ چن طرف شاگردل تاگه ای چی و آن خور بن.⁹ و یگل عیسی و آن روروی بی و وتی: «سلام!» ژنل نوا هیتن و گیتنر پال او و او پرسین.¹⁰ آسگ عیسی و آن وتی: «ژلنتنجو! بچن و بوشن برالم که بچن جلیل. وِر من مونن.»

یَگبونل خور مورن

¹¹ وختی که ژنل نوم ری بین، غیری از یَگبونل چن شهر، گلی ای چیل و رئیسِل کاهنل وین.¹² آن بڑ بعد از ی که وگرد شیخِل قوم جمع بین و مشورت کرد، پول فریای و سروازل دان،¹³ وین: «بوشن مردم، که «شاگردل او نوم شو هیتن و وختی که ایم نوم خاو بیمون، جنازه او دزین.»¹⁴ و آر ای خور و گوش والی پرسی، ایم وژمون او راضی مک اییم تاگه آرا هم مشکلی پیش نای.»¹⁵ پس

ایمل وین: «بلین تاگه بونیم یعنی ایلیا آرا نجاتی مای؟»⁵⁰ عیسی یگل تر و دنگ گینگ هاوار کِردی و روح وژی تسلیم کِردی.⁵¹ جاوَرجا، پرده معبد از پلنگ تاگه هوار بیه دو گت. زمین لرزی و گچکل شکافتریان.⁵² فورل گشیریان و بدتل فر کسل از مقدسین که مردون، زنی بین.⁵³ آن از فورل ارهتین و بعد از هیزگرتین عیسی، چن شهر مقدس و ژنل و فر کسل تر از مردم نشون دان.⁵⁴ وختی فرمونده سروازل و دار و دسلی که مأمور یَگبونی از عیسی بین، زمین لرزه و گلی ای چیل دین، ژل تراک بین، وین: «اراسی او کر خدا بی.»⁵⁵ ژنل فریوی وِر بین و از دور سیلن مکرد. آن هر آ ژنلی بین که از جلیل و پی عیسی هتون تاگه او خدمت یکن.⁵⁶ که نوم آن مریم مجدلیه و مریم دال یعقوب و یوسف، و هم دال گریل زیدی بین.

خاک کِردن عیسی

⁵⁷ وخت هوار زرده، پاپی ثروتمن از اهل رامه، یوسف نم، که وژی شاگرد عیسی بی،⁵⁸ چی لا پیلانُس و جنازه عیسی گستی. پیلانُس فرمون دای برن بیی.⁵⁹ یوسف جنازه عیسی هیزدای، و نوم گنتی پاک پیچی⁶⁰ و نیاتی نوم مقبره ای تازه که آرا وژ نوم صخره تراشوتی، و گچک گینگ نوا در فور خر داتی و چی.⁶¹ مریم مجدلیه و آ مریم تریک! وِر نوا مقبره نوشون.

یَگبونل مقبره

⁶² روز تریک، که بعد از «روز حاضر بین آرا عید» بی، رئیسِل کاهنل و شیخِل فرقه قریسی جمع بین لا پیلانُس، وین: ⁶³ «ای آقا! ها ویرمون که آ ایم حَق باز وختی زنی بی موتی، «بعد از سه روز زنی مُوام.»⁶⁴ پس فرمون ب آ مقبره تاگه روز سوم یَگبونی یکن، ناخ شاگردل او بان، جنازایی بوزن و بوشن مردم، که او از مردیل زنی بیه، که ای جور ای حَق آخر از حَق اولی بدتر ماو.»⁶⁵ پیلانُس جواو دای: «هم وژنل یَگبونل دریت. بچیت و آ جور

بعضی شک کردن. ¹⁸ آسگ عیسی نزیك هت و وِتّی
 آن: «تموم قدرت و اختیار نُوم آسیمون و زمین و مِ دان.
¹⁹ پس بچن و کُل قومل شاگرد مِ یکن و اَنَل و نُم بُاَو،
 کُر و روح القدس خُسلِ تعمید بِن ²⁰ و اَنّ مِلای بِن تاگه
 کُل چتیلی که و هُم فرمون دام و جا بارن. ایسک مِ هر
 روز تاگه آخِر اِی دنیا وگِرد هُمِام!»

آن پول گِرت و طبق آچی که و آن وِتِن، آنجوم دا. و اِی
 دایسئون تاگه ایمرور نُوم یهودیل جار گئی.

فرمون گِنگِ عیسی

¹⁶ آسگ آيازه شاگرد چن جلیل، سِر کوه اِی که عیسی
 و آن وُتوتی. ¹⁷ وختی اِ وِر عیسی دین، او پرسی. اما

